

NAČRT MESTNE OBČINE LJUBLJANA ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE OB NESREČAH Z NEVARNIMI SNOVMI

dokument št: 842-19/2006

Aktivnost	Organ	Oseba	Datum	Podpis
Sprejel	Županja Mestne občine Ljubljana	Danica Simšič		
Odobril	Poveljnik civilne zaščite Mestne občine Ljubljana	Marko Prijatelj		
Izdelal	organ, pristojen za izdelavo načrtov zaščite in reševanja - Oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo mestne uprave Mestne občine Ljubljana	Robert Kus		
Skrbnik načrta	organ, pristojen za sodelovanje z drugimi organi, pristojnimi za izdelavo tistih načrtov zaščite in reševanja, ki morajo biti usklajeni z občinskim načrtom je Oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo mestne uprave Mestne občine Ljubljana	Robert Kus		

NAČRT
MESTNE OBČINE LJUBLJANA
ZA
ZAŠČITO IN REŠEVANJE
OB NESREČAH Z NEVARNIMI
SNOVMI

dokument št: 842-19/2006

Aktivnost	Organ	Oseba	Datum	Podpis
Sprejel	Županja Mestne občine Ljubljana	Danica Simšič	31-07-2006	
Odobril	Poveljnik civilne zaščite Mestne občine Ljubljana	Marko Prijatelj	31-07-2006	
Izdelal	organ, pristojen za izdelavo načrtov zaščite in reševanja - Oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo mestne uprave Mestne občine Ljubljana	Robert Kus	26. 7. 06	
Skrbnik načrta	organ, pristojen za sodelovanje z drugimi organi, pristojnimi za izdelavo tistih načrtov zaščite in reševanja, ki morajo biti usklajeni z občinskim načrtom je Oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo mestne uprave Mestne občine Ljubljana	Robert Kus	26. 7. 06	

Dokument št: 842-19/2006

Izdaja: 1; 31. 7. 2006

Spremembe:

Načrt Mestne občine Ljubljana za zaščito in reševanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi št. 842-19/2006 je rezultat procesa spreminjanja Načrta zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi z dne 27. 5. 1998.

S sprejemom Načrta Mestne občine Ljubljana za zaščito in reševanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi št. 842-19/2006 preneha veljavnost Načrta zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi z dne 27. 5. 1998.

Dopolnitve:

/

Podatki o dopolnjevanjih in posodabljanjih načrta

Izdaja 2; 28. 9. 2009

Dopolnitve/posodobitve:

Dopolnitve:

- Pregled
- Posodobitev predpisov
- Posodobitev prilog
- Posodobitev povezav

Dopolnitve/posodobitve je izdelal Julij Jeraj, OZRCO MU MOL.

Podpis odgovorne osebe: mag. Robert Kus

Podatki o dopolnjevanjih in posodabljanjih načrta

Izdaja 3; 23. 9. 2009

Dopolnitve/posodobitve:

Dopolnitve:

- Pregled na vaji/usposabljanju
- izbris obrata Energetike v Kosezah
- izbris Enote za hitre reševalne intervencije MOL

Dopolnitve/posodobitve je izdelal Julij Jeraj, OZRCO MU MOL.

Podpis odgovorne osebe: mag. Robert Kus

Podatki o dopolnjevanjih in posodabljanjih načrta

Izdaja 4; 20. 10. 2015

Dopolnitve/posodobitve:

Dopolnitve:

- Pregled načrta s poudarkom na predpisih.
- Dopolnitev drugega odstavka poglavja 1.2.
- Po razjasnitvi statusa in dejavnosti bodo potrebne spremembe v poglavju 1.2.2.5.
- Dopolnitev s povzročiteljem kot tistim, ki krije stroške po ZVNDN.
- Dopolnitve splošnih navodil za ravnanje v primeru nesreč z nevarnimi snovmi v poglavju 9.

Dopolnitve/posodobitve sta izdelala Julij Jeraj in Luka Novak, OZRKO MU MOL.

Podpis odgovorne osebe: mag. Robert Kus

Podatki o dopolnjevanjih in posodabljanjih načrta

Izdaja 5; 24. 03. 2017

Dopolnitve/posodobitve:

Dopolnitve:

- Pregled ustreznosti poglavja 9 glede zahtev 10. točke 13. člena Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 22/16).

-

Dopolnitev/posodobitev je izdelal Julij Jeraj, OZRCO MU MOL.

Podpis odgovorne osebe: mag. Robert Kus

Dokument št: 842-19/2006

Izdaja: 1; 31. 7. 2006

Spremembe:

Načrt Mestne občine Ljubljana za zaščito in reševanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi št. 842-19/2006 je rezultat procesa spreminjanja Načrta zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi z dne 27. 5. 1998.

S sprejemom Načrta Mestne občine Ljubljana za zaščito in reševanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi št. 842-19/2006 preneha veljavnost Načrta zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi z dne 27. 5. 1998.

Dopolnitve:

/

Podatki o dopolnjevanjih in posodabljanjih načrta

Izdaja 2; 28. 9. 2009

Dopolnitve/posodobitve:

Dopolnitve:

- Pregled
- Posodobitev predpisov
- Posodobitev prilog
- Posodobitev povezav

Dopolnitve/posodobitve je izdelal Julij Jeraj, OZRCO MU MOL.

Podpis odgovorne osebe: mag. Robert Kus

Podatki o dopolnjevanjih in posodabljanjih načrta

Izdaja 3; 23. 9. 2009

Dopolnitve/posodobitve:

Dopolnitve:

- Pregled na vaji/usposabljanju
- izbris obrata Energetike v Kosezah
- izbris Enote za hitre reševalne intervencije MOL

Dopolnitve/posodobitve je izdelal Julij Jeraj, OZRCO MU MOL.

Podpis odgovorne osebe: mag. Robert Kus

Podatki o dopolnjevanjih in posodabljanjih načrta

Izdaja 4; 20. 10. 2015

Dopolnitve/posodobitve:

Dopolnitve:

- Pregled načrta s poudarkom na predpisih.
- Dopolnitev drugega odstavka poglavja 1.2.
- Po razjasnitvi statusa in dejavnosti bodo potrebne spremembe v poglavju 1.2.2.5.
- Dopolnitev s povzročiteljem kot tistim, ki krije stroške po ZVNDN.
- Dopolnitve splošnih navodil za ravnanje v primeru nesreč z nevarnimi snovmi v poglavju 9.

Dopolnitve/posodobitve sta izdelala Julij Jeraj in Luka Novak, OZRCO MU MOL.

Podpis odgovorne osebe: mag. Robert Kus

Podatki o dopolnjevanjih in posodabljanjih načrta

Izdaja 5; 24. 03. 2017

Dopolnitve/posodobitve:

Dopolnitve:

- Pregled ustreznosti poglavja 9 glede zahtev 10, točke 13, člena Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 22/16).

Dopolnitev/posodobitev je izdelal Julij Jeraj, OZRKO MU MOL.

Podpis odgovorne osebe: mag. Robert Kus

Kazalo

0 Uvod	1
0.1 Pravne podlage	1
0.2 Organ, ki izdelava in usklajuje načrt.....	2
0.3 Skrbnik načrta	2
0.4 Postopek usklajevanja, sodelovanje javnosti pri izdelavi in javna predstavitev načrtov	3
0.5 Podatki po 10. členu Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov ZR.....	4
0.6 Podatki po 10. točki 13. člena Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic	4
1 Nesreča, za katero je izdelan načrt	5
1.1 Vrsta nesreče	5
1.2 Značilnosti nesreče	5
1.2.1 Gospodinjstva, eno in večstanovanjski objekti	6
1.2.2 Gospodarske družbe, ki uporabljajo, proizvajajo oziroma skladiščijo večje količine nevarnih snovi	6
1.2.2.1 Belinka Perkemija	6
1.2.2.2 Butan Plin	11
1.2.2.3 PETROL.....	14
1.2.2.4 Termoelektrarna Toplarna Ljubljana d.o.o., Toplarniška ulica 19, 1000 Ljubljana.....	17
1.2.2.5 SCT Univerzalgrad d.o.o., Skladišče razstreliva Črnuče, Štajerska cesta 81, 1230 Ljubljana - Črnuče.....	19
1.2.3 Transport	20
1.2.3.1 Železnica	20
1.2.3.2 Cesta	21
1.2.2.3 Plinovod	21
1.2.4 Nesreče z nevarnimi snovmi v naravnem in urbanem okolju, ki so posledica nelegalnega odlaganja nevarnih snovi.....	26
1.3 Možnost in verjetnost nastanka verižne nesreče	26
2. Obseg načrtovanja	27
2.1 Raven načrtovanja glede na druge nosilce načrtovanja.....	27
2.2 Raven načrtovanja glede na vzrok	27
2.3 Raven načrtovanja glede na možne posledice nesreče	27
3. Koncept zaščite, reševanja in pomoči ob nesreči, za katero je izdelan načrt	28
3.1 Podmene	28
3.2 Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči.....	28
3.3 Uporaba načrta	35
4. Potrebne sile in sredstva ter razpoložljivi viri	35
4.1 Sile, finančna in druga sredstva, njihovi viri in razpoložljivost.....	35
4.1.1 Sile, finančna in druga sredstva, njihovi viri in razpoložljivost državnih organov pristojnih za zadeve zaščite in reševanja	35
4.1.2 Sile, finančna in druga sredstva, njihovi viri in razpoložljivost državnih organov pristojnih za zadeve varstva okolja	35
4.1.3 Zdravstvo.....	36
4.1.4 Policija.....	36
4.1.5 Razpoložljive sile MOL za izvajanje pristojnosti MOL v zvezi z nesrečami z nevarnimi snovmi	37
4.2 Morebitno dodatno potrebne sile	40

4.3 Finančna in druga sredstva, potrebna za izvajanje načrta, njihovi viri in razpoložljivost	41
4.3.1 Oprema in druga materialna sredstva.....	41
4.3.2 Finančna sredstva, njihovi viri in razpoložljivost	41
5. Organizacija in izvedba opazovanja, obveščanja in alarmiranja.....	44
5.1 Zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov.....	44
5.1.1 Zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov za potrebe ZRP ob nesrečah z nevarnimi snovmi	44
5.2 Obveščanje in alarmiranje ogroženih ljudi.....	45
5.3 Obveščanje sorodnikov oseb, ki so udeležene v nesrečah z nevarnimi snovmi	46
5.4 Obveščanje splošne javnosti.....	47
5.4.1 Obveščanje s pisnimi obvestili	47
5.4.2 Obveščanje z intervjuji na mestu nesreče.....	47
5.4.3 Obveščanje s tiskovnimi konferencami.....	48
5.5 Obveščanje in alarmiranje izvajalcev nalog ZRP in zaščitnih ukrepov	48
5.6 Obveščanje drugih držav o nesreči.....	49
5.7 Drugo obveščanje – uporaba vode iz hidrantnega omrežja.....	49
6. Aktiviranje sil in sredstev – načini in postopki	51
7. Upravljanje in vodenje	54
7.1 Pristojnosti in naloge organov upravljanja in vodenja	54
7.2 Pristojnosti in naloge drugih izvajalcev načrta zaščite in reševanja	56
7.3 Vodenje in usklajevanje aktivnosti na mestu nesreče	56
7.4 Vzpostavitev več ravni vodenja intervencije.....	57
7.5 Uporaba sredstev zvez.....	60
8. Ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči	63
8.1 Zaščitni ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči, nosilci posameznih nalog in način njihove izvedbe ter potek zaščitno-reševalnih dejavnosti	63
9. Osebna in vzajemna zaščita.....	88
10. Razlaga pojmov in okrajšav	92
11. Dodatki in priloge.....	93
11.1 Dodatki	93
11.2 Priloga: Zbirke podatkov, potrebnih za izvajanje Načrta MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi in druge priloge načrta.....	93
11.2.1 Seznam zbirk podatkov in drugih prilog ter povezave do njih:	93
11.2.2 Seznam drugih načrtov, ki se uporabljajo v povezavi z Načrtom MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi:	93
11.2.3 Seznam in povezave do predpisov:	93

0 Uvod

0.1 Pravne podlage

Načrt Mestne občine Ljubljana za zaščito in reševanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi je izdelan na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in v skladu s postopki in vsebino določeno v Uredbi o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja.

V načrtu in prilogah so upoštevana tudi določila:

- Zakona o gasilstvu (vodenje intervencije, pooblastila in naloge vodje intervencije, organizacija gasilstva kot del načrta varstva pred požarom, operativni gasilski načrt),
- Zakona o varstvu pred požarom,
- Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- Zakona o varstvu okolja,
- Zakona o vodah,
- Zakona o prevozu nevarnega blaga,
- Zakona o kemikalijah,
- Zakona o javnih financah,
- Zakona o javnih naročilih,
- Zakona o policiji,
- Stanovanjskega zakona,
- Pravilnika o službi nujne medicinske pomoči,
- Uredbe o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja
- Uredbe o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja,
- Uredbe o izvajanju zaščite, reševanja in pomoči z uporabo zrakoplovov,
- Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic,
- Pravilnika o obveščanju in poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v mestni upravi MOL,
- Sklep o izvajanju stalne pripravljenosti in dežurstva v Mestni občini Ljubljana.

Z določbami 20. člena Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč je Vlada RS določila, da naloge zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi opravljajo določene gasilske enote in jih za izvajanje teh nalog sofinancira. Z določbami Zakona o varstvu okolja (državne in lokalne obvezne gospodarske javne službe varstva okolja – 148., 149. člen; načela subsidiarnega ukrepanja pri komunalnih odpadkih za občino in drugem obremenjevanju okolja za državo - 11., 25. člen; ukrepi v primeru okoljske in velike nesreče 27. in 28. člen) so pristojnosti za delovanje ob okoljskih in velikih nesrečah predvsem v pristojnosti države in lastnika/povzročitelja. Če upoštevamo še določbe Zakona o gasilstvu (40. člen ZGas) o vodenju intervencij sledi, da je vodenje ukrepanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi v državni pristojnosti, da vodenje izvaja poveljujoči z vladno uredbo določene krajevno pristojne gasilske enote, da ta enota izvaja naloge zaščite, reševanja in pomoči¹ in da je ob teh nesrečah občina pristojna za izvajanje ustreznih zaščitnih ukrepov iz svoje pristojnosti².

Izjema pri izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči in vodenju so okoljske oziroma ekološke nesreče z vplivom na vode, vodna in priobalna zemljišča, kjer so pristojnosti za varstvo pred škodljivim delovanjem voda (kar v skladu z 82. členom Zakona o vodah vključuje tudi ukrepe v

¹ 71. člen Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami

² 59-65, 69. člen Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami

primeru izrednega onesnaženja voda in ukrepe v zvezi z odpravo njegovih posledic) v pristojnosti države, za kar država ustanovi obvezno gospodarsko javno službo s katero zagotavlja vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč. Če zaradi okoljske nesreče, pri kateri povzročitelj ni znan ali je okoljska nesreča posledica naravnega pojava, pride do onesnaženja voda, izvede interventne ukrepe izvajalec državne gospodarske javne službe varstva pred nenadnim onesnaženjem voda, določene po predpisih o vodah³. Inšpektor/at pristojen za vode (skupaj z rečno nadzorno službo) ima po 175. in 176. členu Zakona o vodah pooblastila, da odredi odpravo škode in vrnitev v prejšnje stanje, druge nujne ukrepe, sanacijske ukrepe za odpravo virov in posledic čezmernega obremenjevanja voda in izda ustno odločbo in takoj odredi izvršitev odločbe, če obstoji neposredna nevarnost za onesnaženje vodnega vira, namenjenega oskrbi s pitno vodo in če obstoji neposredna nevarnost za onesnaženje površinskih ali podzemnih voda.

Glede na navedeno, bi moral biti temeljni načrt izdelan na ravni države, vendar ga v času sprejema tega načrta še ni. Prav tako bi moral minister pristojen za okolje in prostor, v soglasju z ministrom pristojnim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami predpisati način ravnanja in interventne ukrepe v primeru okoljske nesreče⁴ ter ukrepe, način njihove izvedbe in delovanja javne službe za izvedba izrednih ukrepov zaradi škodljivega delovanja voda⁵.

Ta načrt je torej nastal v zapletenem, nedorečenem in neusklajenem pravnem okolju, ki je do izvajalcev aktivnosti na mestu nesreče zelo neprijazen. Z upoštevanjem zakonodaje z različnih področij in navajanjem pravnih podlag za posamezne navedbe v načrtu skušamo pomagati izvajalcem, da znajo omejiti svoje delovanje na svoje dejanske naloge in da znajo zahtevati izvedbo povsem določenih nalog od tistih, ki se skušajo svoji odgovornosti izogibati.

[Seznam in povezave do predpisov](#)

0.2 Organ, ki izdelava in usklajuje načrt⁶

V skladu s 5. členom Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja občinske načrte zaščite in reševanja izdelava organ občine, ki ga določi župan. Načrte Mestne občine Ljubljana (MOL) za zaščito in reševanje pripravlja in usklajuje Oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo (OZRCO) mestne uprave MOL v skladu s Pravilnikom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v mestni upravi MOL.

[Seznam in povezave do predpisov](#)

0.3 Skrbnik načrta⁷

V skladu s 7. členom Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov ZR določam za skrbnika načrta OZRCO. Skrbnik načrta ima naslednje naloge in pristojnosti:

- sodeluje z organi, pristojnimi za izdelavo tistih načrtov zaščite in reševanja, ki morajo biti usklajeni z državnim ali občinskim načrtom oziroma načrtom organizacije⁸,
- ažurira oz. posodablja in dopolnjuje načrt ter evidentira vse spremembe načrta⁹

³ V skladu s 7. točko 27. člena ZVO.

⁴ 2. odstavek 27. člena ZVO.

⁵ 95., 96., 161. člen ZV.

⁶ 5. in 15. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja

⁷ 7. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja

⁸ 7. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja

⁹ 14. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja

- usklajuje načrte v skladu s postopkom usklajevanja¹⁰.

Seznam in povezave do predpisov

0.4 Postopek usklajevanja, sodelovanje javnosti pri izdelavi in javna predstavitev načrtov

V skladu s 15., 16., 16.a, 17. in 18. členom Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja odločam, da je postopek usklajevanja, sodelovanja javnosti pri izdelavi in javna predstavitev načrta MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi kot sledi:

- OZRCO izvede javno predstavitev osnutka Načrta MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi tako, da objavi načrt in poziv javnosti za zbiranje mnenj in predlogov na internetni strani MOL in določi rok 30 dni za posredovanje pripomb. Kot osnutek načrta za javno predstavitev z namenom zbiranja mnenj in predlogov se praviloma uporabi veljavni načrt.
- OZRCO izdela predlog načrta MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi.
- OZRCO predlog načrta pošlje v morebitne pripombe JGS, RP UKCL, ZDL, PUL, URSZR IL in po potrebi drugim nosilcem načrtovanja ter izvajalcem nalog ZRP in zaščitnih ukrepov ter določi rok za posredovanje pripomb.
- OZRCO ob zaključku obeh rokov pripravi poročilo o usklajevanju načrta z nosilci načrtovanja in izvajalci načrta ter sodelovanju javnosti pri izdelavi načrta.
- OZRCO presodi prejete pripombe in predloge in jih po potrebi vključi v predlog načrta MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi.
- OZRCO pošlje načrt MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi v odobritev PCZ MOL.
- OZRCO pošlje odobren načrt v sprejem Županu MOL.
- OZRCO poskrbi za javno predstavitev načrta MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi z njegovo objavo na internetni strani MOL.

Drugi nosilci načrtovanja, ki morajo uskladiti svoje načrte z Načrtom MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi so:

- URSZR v delu, ki zadeva naloge in delo državne ravni zaščite in reševanja ter varstva okolja.
- Pravne osebe, ki morajo izdelati dokumentacijo za ukrepanje ob okoljskih nesrečah (6.8 točka 3. člena ZVO) oz. ekoloških nesrečah (3. b točka 8. člena ZVNDN) ter večjih nesrečah (6.8.1 točka 3. člena ZVO) oz. industrijskih nesrečah (4. točka 8. člena ZVNDN) v katerih je udeleženo nevarno blago (1. odstavek 4. člena ZPNB) oz. nevarne snovi, nevarni pripravki, nevarne kemikalije (2. člen ZKem) oz. nevarni odpadki (5.1 točka 3. člena ZVO) oz. nevarne snovi (5. odstavek 8. člena ZVNDN) oz. nevarne oz. škodljive snovi (42. točka 7. člena, 70. člen ZV).

Za uskladitev so drugi nosilci načrtovanja odgovorni sami.

Priloga: Poročilo o javni predstavitvi osnutka in usklajevanju predloga načrta MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi, 842-19/2006

Seznam in povezave do predpisov

¹⁰ 15. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja

0.5 Podatki po 10. členu Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov ZR

Podatki, zahtevani v 10. členu Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov ZR so opredeljeni v naslednjih delih načrta:

Vrsta podatka	Poglavje načrta
imena ali položaj oseb, ki so pooblašcene za aktiviranje postopkov ob nesreči,	6, 8.1
imena ali položaj oseb osebe, ki je odgovorna za usklajevanje postopkov za zmanjšanje posledic nesreče;	6
postopki za prejem obvestila o nesreči ter postopki za obveščanje in aktiviranje;	3.2, 5.2, 5.5, 8.1
ukrepi za zagotovitev potrebnih sil ter zaščitne in reševalne opreme za izvajanje nalog iz načrta oziroma ukrepi za usklajevanje sredstev za izvajanje načrta	4.3.2
ukrepi za pomoč organizaciji ob nesreči;	4
možnost okrepljenega sodelovanja med državami članicami Evropske unije oziroma pomoči ob intervencijah ob nesreči;	/
postopki za obveščanje javnosti ob nesreči in napotki za ravnanje;	5.2, 5.3, 5.4, 8.1, 9
postopki za obveščanje drugih držav ob nesreči s čezmejnimi vplivi.	5.6

0.6 Podatki po 10. točki 13. člena Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic

Vsebina, ki jo morajo občine, v skladu z 10. točko 13. člena Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 22/16), v zvezi z zaščito, reševanjem in pomočjo ob nesrečah v obratih večjega tveganja za okolje, objaviti na svoji spletni strani (nasveti glede ravnanja v skladu z navodili ali zahtevami reševalnih služb ob nesreči), so vsebovane v poglavju 9 tega načrta, ki je objavljen na spletni strani Mestne občine Ljubljana, na podstraneh Mestne uprave, Oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo.

1 Nesreča, za katero je izdelan načrt¹¹

1.1 Vrsta nesreče¹²

Predmet tega načrta so okoljske nesrečah (6.8 točka 3. člena ZVO) oz. ekoloških nesrečah (3. b točka 8. člena ZVNDN) ter večjih nesrečah (6.8.1 točka 3. člena ZVO) oz. industrijskih nesrečah (4. točka 8. člena ZVNDN) v katerih je udeleženo nevarno blago (1. odstavek 4. člena ZPNB) oz. nevarne snovi, nevarni pripravki, nevarne kemikalije (2. člen ZKem) oz. nevarni odpadki (5.1 točka 3. člena ZVO) oz. nevarne snovi (5. odstavek 8. člena ZVNDN) oz. nevarne oz. škodljive snovi (42. točka 7. člena, 70. člen ZV).

[Seznam in povezave do predpisov](#)

1.2 Značilnosti nesreče¹³

Nesreče v katerih so udeležene nevarne snovi lahko nastanejo v:

- gospodinjstvih (kurilno olje, UNP, zemeljski plin);
- gospodarskih družbah, ki uporabljajo, proizvajajo oziroma skladiščijo večje količine nevarnih snovi;
- transportu (cesta, železnica, plinovod, zračni in rečni promet);
- naravnem in urbanem okolju, kot posledica nelegalnega odlaganja nevarnih snovi ali kot posledica naravne ali druge nesreče.

Nesreče z nevarnimi snovmi prizadanejo in/ali ogrožajo življenje in zdravje ljudi in druge vrednote (živali, rastline, gospodarsko dejavnost ...) prek :

- izpustov snovi v zrak;
- razsutij in razlitij snovi v vodo (površinsko in podzemno, stoječo in tekočo, pitno);
- razsutij in razlitij snovi v/na zemljinu,
- toplotnih učinkov gorenja, vzbuha in eksplozije ter nadpritiska ob vzbuhi in eksploziji,
- produktov nepopolnega gorenja, ki so prisotni v dimu ob požaru.

V tipologiji URSZR za zbiranje podatkov o nesrečah so nesreče povezane z nevarnimi snovmi razvrščene v več razredov. V nadaljevanju je tabela s podatki o številu nesreč z nevarnimi snovmi na območju MOL v letu 2005. Velja opozoriti, da je veliko posredovanj v zvezi z nevarnimi snovmi skritih v podatkih o prometnih nesrečah, kjer v precejšnjem delu intervencij sestavni del tudi ukrepanje ob razlitju nevarnih snovi – gorivo, akumulatorska kislina.

29000	sproščanje nevarnih plinov	10
30000	jedrska nesreča	0
31000	druga radiacijska nevarnost	0
32000	onesnaževanje okolja, nesreča z nevarnimi snovmi, industrijska nesreča	43
17000	nesreča v cestnem prometu	64
	Vse vrste nesreč na območju MOL v letu 2005 skupaj	1288

¹¹ 8. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

¹² 9. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

¹³ 9. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

1.2.1 Gospodinjstva, eno in večstanovanjski objekti

Nesreče z nevarnimi snovmi pri gospodinjstvih oz. eno in večstanovanjski objektih vključujejo predvsem energente, ki se uporabljajo za ogrevanje in jih hranijo v cisternah ter dobavljajo prek avtocistern (ekstra lahko kurilno olje, UNP) ali jih dobavljajo prek plinovoda (zemeljski plin).

1.2.2 Gospodarske družbe, ki uporabljajo, proizvajajo oziroma skladiščijo večje količine nevarnih snovi

Kot vir večjega tveganja za okolje sta pri Ministrstvu za okolje in prostor prijavljeni dve podjetji z območja MOL:

- BELINKA PERKEMIJA d.o.o, Zasavska cesta 95, 1001 Ljubljana;
- BUTAN PLIN, d.d. Ljubljana, Verovškova cesta 70, 1000 Ljubljana.

Priloga: Podatki o virih tveganja za okolje

1.2.2.1 Belinka Perkemija¹⁴

BELINKA PERKEMIJA d.o.o. je podjetje, ki se ukvarja s proizvodnjo bazičnih kemikalij. Proizvaja vodikov peroksid in druge peroksi spojine, kor so natrijev perborat in peroksiocetna kislina. Pri svoji proizvodnji uporablja in proizvaja nevarne snovi, ki po fizikalnokemijskih lastnostih spadajo med oksidativne, strupene, gorljive ali dražljive spojine. Nevarnost za nastanek nesreče predstavlja oksidator, ki vsebuje 60 m³ delovne raztopine, ki je mešanica organskih topil Sextata 22%, Shellsola 51%, z dodatkom etilantrakinona (kinoni in njihovi derivati) 27%. Obrat avtooksidacije je namenjen za proizvodnjo surovega vodikovega peroksida (H₂O₂), koncentracije 38 - 40 ut%. Kapaciteta obrata je ca 18.000 t H₂O₂, preračunano na 100% koncentracijo. Glavne surovine, ki se stalno porabljajo v proizvodnem procesu vodikovega peroksida so:

- vodik
- kisik (prepihovanje z zrakom, pri tem se porabi kisik)
- demineralizirana voda,

Ostale surovine oziroma energenti so še:

- etilantrakinon
- aromatsko topilo (solveso 150, shellsol)
- sekstat
- paladij Pd (katalizator za hidrogeniranje)
- katalizator v reverziji (HAS,AA 400G)
- hladilna voda
- para
- električna energija
- dušikova kislina HNO₃
- natrijev hidroksid NaOH
- pirofosfat Na₂H₂P₂O₇

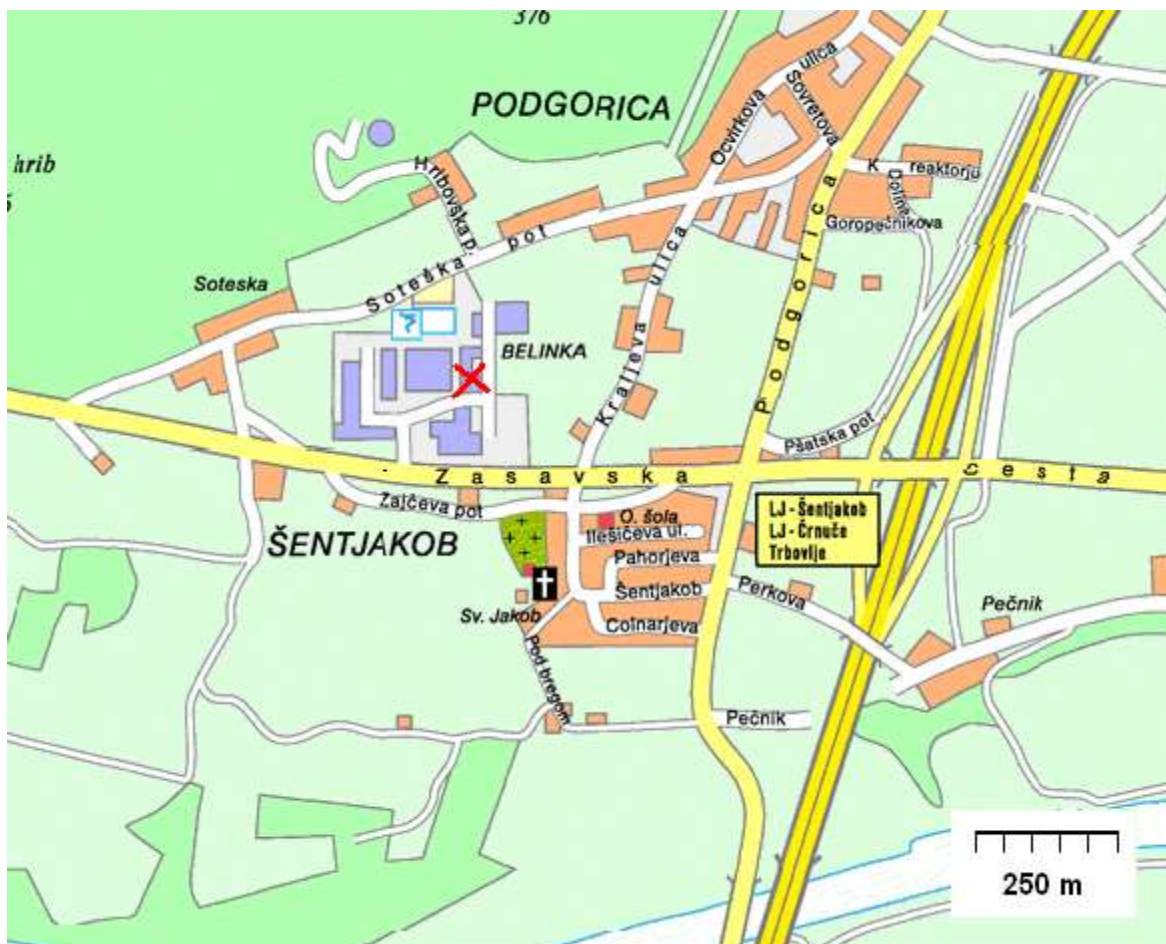
Največja nesreča se lahko pripeti v fazi oksidacije delovne raztopine, kjer primerno ohlajeno delovno raztopino črpajo v oksidator, kjer se intenzivno prepihava z zrakom. Oksidacija poteka

¹⁴ Povzeto po načrtu za raven podjetja Belinka Perkemija (št. zadeve 803-21/2004)

pri temperaturi 50 - 60 °C in nadtlaku 0.6 - 0.9 bar. Reakcija oksidacije je eksotermna in poteka v glavnem takole:

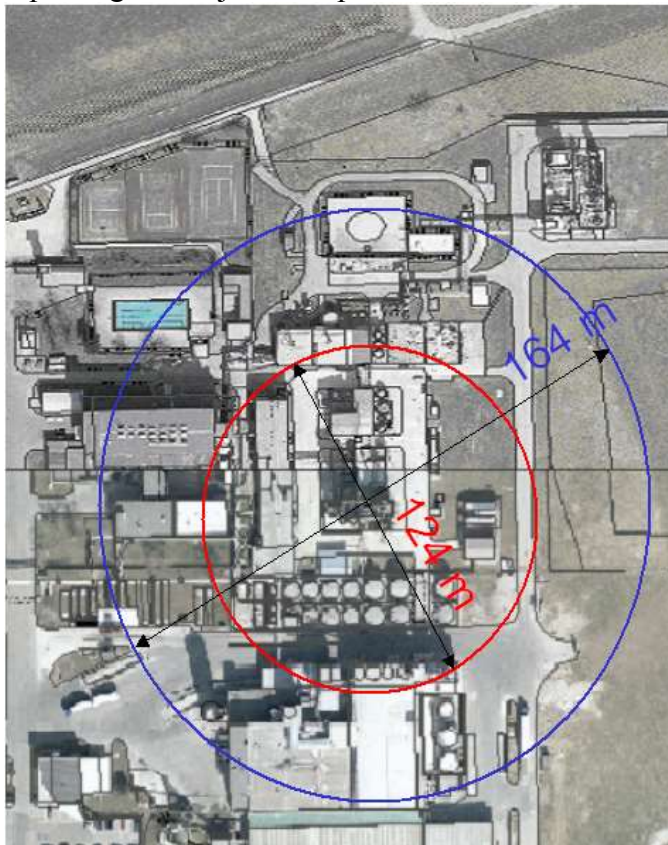
V obratu avtooksidacije predstavlja največjo nevarnost za nastanek večje tehnične nesreče, ki ima za posledico požar in eksplozijo, izliv iz oksidatorja (Vkolone=120 m³, Vtek =60 m³, 0,9 bar nadtlak, 60 °C), če pride v primeru izliva do vžiga hlapov in odpovedi posameznih varnostnih ukrepov.

Oksidator se nahaja na vzhodnem delu tovarniškega kompleksa Belinka (objekt 18).

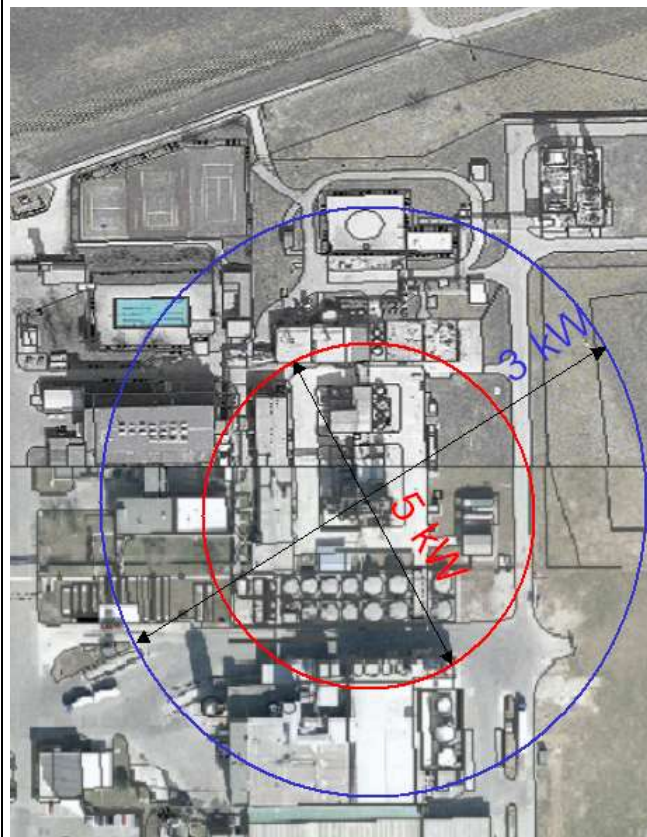
Obremenitev okolice oksidatorja zaradi toplotnega sevanja

Mikrolokacija: Slika 26 prikazuje grafični prikaz območja vpliva toplotnega sevanja zaradi požara razlite delovne raztopine.

Slika 26: Vpliv toplotnega sevanja v m

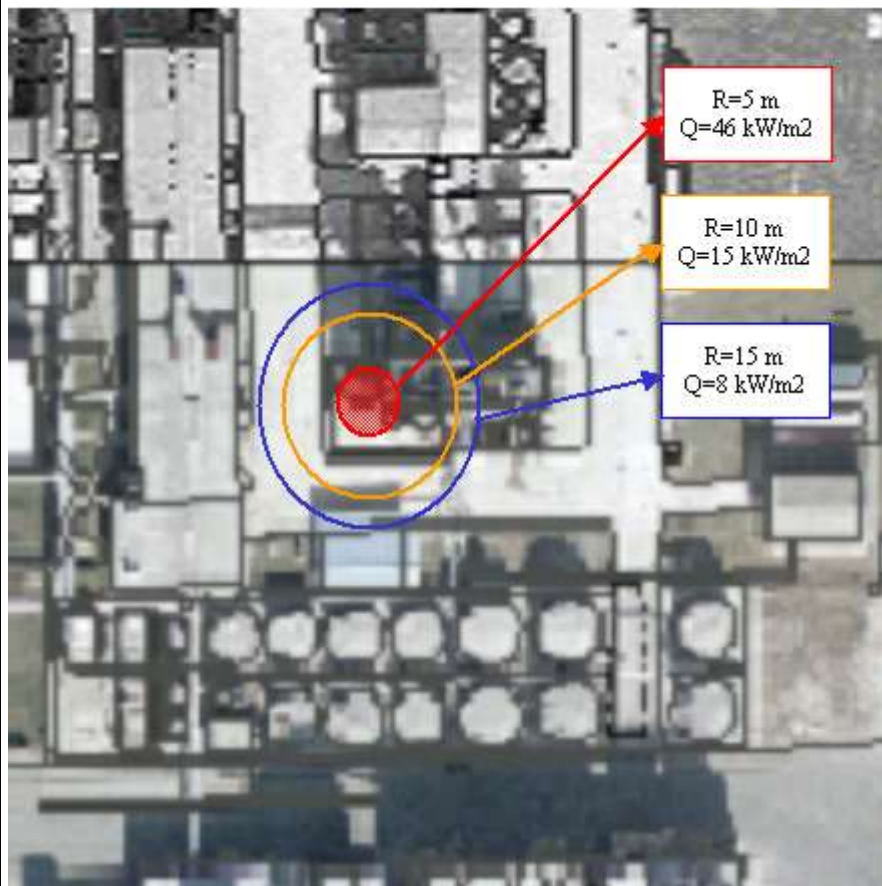
Mikrolokacija: Slika 27 prikazuje grafični prikaz območji, obremenjenih zaradi toplotnega sevanja s toplotnim tokom 5 kW in 3 kW.

Slika 27: Vpliva toplotnega sevanja v kW

Obremenitev bližnje okolice oksidatorja zaradi toplotnega sevanja

Na sliki 28 je prikazan vpliv toplotnega toka na okolico v neposredni bližini oksidatorja ob nastanku požara razlite delovne raztopine.

Slika 28: Obseg vpliva toplotnega sevanja v neposredni bližini

Tabela: Vpliv toplotnega sevanja na opremo in ljudi

Toplotni tok (kW/m ²)	Poškodbe na opremi	Poškodbe na ljudeh	Število prisotnih	Verjetne poškodbe
37,5	Poškodbe na procesni opremi	100% mrtvih v eni minuti 1% mrtvih v 10 sekundah	1	opekline, rane, poškodbe oči, nezavest
25	Minimalna toplotna energija za vžig lesa s toplotnim sevanjem	100% mrtvih v eni minuti večje poškodbe v 10 sekundah	1	opekline, rane, poškodbe oči, nezavest
12,5	Minimalna toplotna energija za vžig lesa s plamenom, plastične	1% mrtvih v eni minuti opekline 1.stopnje po	1–2	opekline, rane

	cevi se topijo, po 10 minutah poči steklo	10 sekundah		
4		Povzroča bolečino, če je izpostavljenost daljša od 20 sekund	2	ne
1,6		Ne vpliva na počutje po daljši izpostavljenosti	2	ne

Tabela: Vpliv toplotnega sevanja na opremo in ljudi pri požaru razlite tekočine delovne raztopine

Toplotni tok (kW/m²)	Razdalja, kjer je dosežen toplotni tok pri oksidatorju	Poškodbe na opremi	Poškodbe na ljudeh	Število prisotnih	Verjetne poškodbe
37,5	6 m	Poškodbe na procesni opremi	100% mrtvih v eni minuti 1% mrtvih v 10 sekundah	1	opekline, rane, poškodbe oči, nezavest
25	7,5 m	Minimalna toplotna energija za vžig lesa s toplotnim sevanjem	100% mrtvih v eni minuti večje poškodbe v 10 sekundah	1	opekline, rane, poškodbe oči, nezavest
12,5	11,5 m	Minimalna toplotna energija za vžig lesa s plamenom, plastične cevi se topijo, po 10 minutah poči steklo	1% mrtvih v eni minuti opekline 1.stopnje po 10 sekundah	1–2	opekline, rane
4	20 m		Povzroča bolečino, če je izpostavljenost daljša od 20 sekund	2-3	ne

Obseg delovanja z toplotnim sevanjem 5 kW je ob požaru razlite tekočine na oksidatorju s premerom 124 m. Toplotno sevanje zaradi požara v tem obsegu ne bo vplivalo na opremo, lahko pa vpliva z manjšimi poškodbami na delavce, ki bi se ob požaru nahajali v obsegu delovanja toplotnega sevanja na prostem. Vpliva toplotnega sevanja na okolico (okoliske hiše) izven meja Belinke Perkemija ne bo, saj preko tovarniške ograje, edino na kmetijsko zemljišče (vzhod), ki je last podjetja, posega samo krožnica kroga toplotnega sevanja 3kW, ki pa ni več nevarno za ljudi.

Priloga: [Načrt podjetja Belinka Perkemija d.o.o., Zasavska cesta 95, Ljubljana, za zaščito in reševanje ob nesreči z nevarno snovjo](#)

1.2.2.2 Butan Plin¹⁵

Butan Plin d.d. Ljubljana se ukvarja z nakupom, pretovarjanjem, skladiščenjem, prodajo in transportom utekočinjenega naftnega plina (mešanica propana in butana) na Verovškovi ulici 59 v Ljubljani. Na lokaciji podjetja so naslednje skladiščne kapacitete:

		Snov	Volumen (m ³)	Količina (ton)
1	Dve ležeči cisterni 2×250 m ³	Propan	500	230
2	Dva snopa s po šestimi stoječimi cisternami 12×250 m ³	UNP	3000	1471
3	Ležeče cisterne 6×60 m ³	UNP	360	176.5
4	Polne jeklenke po 10 kg, 5000 kosov	UNP	123.5	60.5
5	Polne jeklenke po 35 kg, 100 kosov	UNP	8.4	3.86
6	Acetilen, jeklenke, 80 kosov	acetilen	0	0.5
7	Železniške cisterne, 6 kosov, vsaka 80 – 110 m ³	UNP	240	118
		Skupaj:	4.231,90	2.060,36
		UNP:	3.731,90	1.829,86

Podjetje predvideva možnost izpusta iz pokončnega rezervoarja na Verovškovi ulici 59, Ljubljana. Nenadzorovan izpust UNP se lahko konča z zaustavitvijo puščanja in razredčitvijo oblaka plina pod eksplozijsko mejo ali pa razvije v gorenje, vzbuhi in eksplozijo katere posledice so lahko:

Dogodek:	Posledice:	Območje:
Izpust, izhlapevanje tekočega plina in oblikovanje oblaka mešanice UNP in zraka, širjenje oblaka in eksplozivni vžig mešanice.	eksplozija, nadpritisek, poškodbe ljudi, objektov in stvari	v polmeru 1225 m od mesta vžiga v primeru izpusta 250 m ³ UNP (celotna vsebina enega pokončnega rezervoarja od šestih v enem snopu)

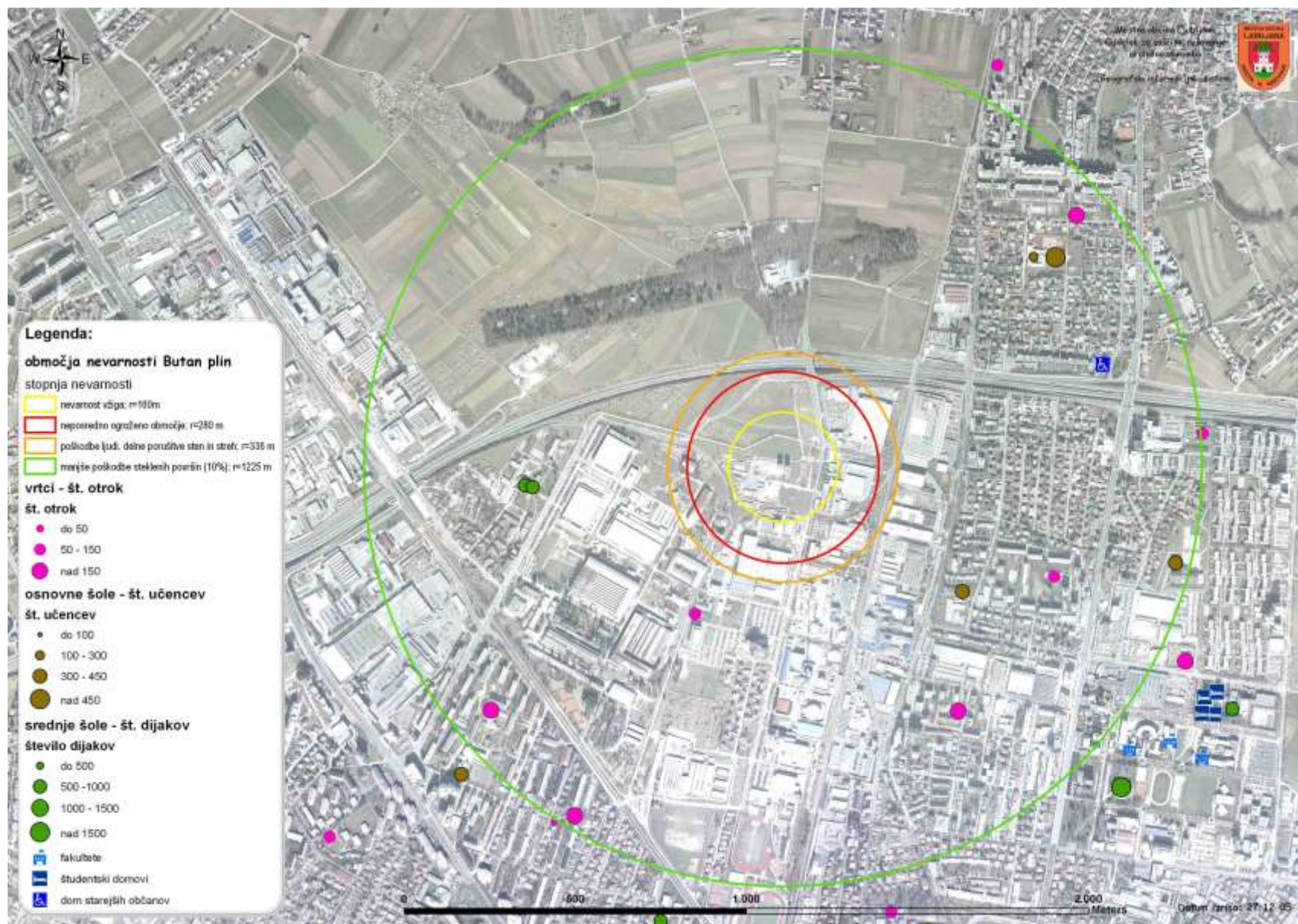
Možni učinki različnih nadtlakov ob morebitni eksploziji so:

Nadtlak	Učinki - material	Učinki – ljudje	Območje (polmer v m)
0.021 bar	ni večje materialne škode, škode, 10 % steklenih površin poškodovanih	fizične poškodbe niso verjetne	1225
0.138 bar	delne porušitve sten in streh	poškodbe, ureznine, krvavitve, zlomi	336
0.207 bar	poškodbe zgradb in opreme; objekti iz jeklene konstrukcije deformirani, odtrgani od temeljev; poškodbe cistern	hude poškodbe, ureznine, udarnine, krvavitve, zlomi, smrt	280

¹⁵ Povzeto po načrtu za raven podjetja Butan Plin (št. zadeve 803-20/2004)

Pri izpustu 250 m^3 UNP je nevarnost vžiga prisotna do razdalje približno 160 m od vira izpusta (spodnja eksplozijska meja) oziroma do razdalje okoli 280 m (50 % spodnje eksplozijske meje).

V primeru, da bi do nezgode prišlo med delovnim časom, bi bilo skupaj ogroženih okoli 2.000 ljudi. To so zaposleni v Butan plinu in v sosednjih podjetjih (Lek, Energetika, Tuba ...)

Možen je nastanek verižne nesreče, po eksploziji oblaka hlapov iz celotne množine iztečenega UNP – 250 m³, zaradi poškodbe objektov in opreme ter sproščanja nadaljnjih količin UNP in eksplozije tega na novo izpuščenega UNP oziroma njegovega gorenja. Pregled skladiščnih zmogljivosti je v preglednici 3.

Možno je, da pride do naknadnih izrednih dogodkov – eksplozij UNP zaradi že iztečenega in v jaških, kanalih, ceveh, kletah zaostalega UNP, kjer z izpodrivanjem zraka koncentracija UNP lahko preseže spodnjo eksplozijsko mejo. Do zakasnelih eksplozij lahko pride več dni po prvem izrednem dogodku.

Priloga: [Načrt Butan Plina za zaščito in reševanje v primeru izpusta utekočinjenega naftnega plina na lokaciji Verovškova ulica 59 v Ljubljani](#)

Kot vir manjšega tveganja za okolje¹⁶ so pri MOP registrirani:

- PETROL Skladišče Ljubljana Zalog in PETROL skladiščno distribucijski center Ljubljana Zalog, Zaloška cesta 259, 1260 Ljubljana;
- Termoelektrarna Toplarna Ljubljana d.o.o., Toplarniška ulica 19, 1000 Ljubljana
- SCT Univerzalgrad d.o.o., Skladišče razstreliva Črnuče, Štajerska cesta 81, 1230 Ljubljana – Črnuče

Priloga: [Podatki o virih tveganja za okolje](#)

1.2.2.3 PETROL

PETROL Skladišče Ljubljana Zalog in PETROL skladiščno distribucijski center Ljubljana ima po podatkih podjetja¹⁷ kapaciteto v nadzemnih rezervoarjih 21.100 m³ za različne vrste naftnih derivatov ter pretakališča za cestne in železniške cisterne. Podjetje ugotavlja, da imajo izvedeno:

- dvojno dno in vgrajen sistem za kontrolo puščanja rezervoarjev, ki omogoča lokalni in daljinski nadzor puščanja rezervoarjev;
- varnostne odduške s plamenskimi zaporami rezervoarjev;
- lovilne bazene rezervoarjev;
- strelovodno zaščito;
- sistem požarnega javljanja;
- instalacije in naprave za gašenje;
- mobilno opremo za gašenje;
- 24 urno dežurstvo varnostnikov/gasilcev.

Lastnosti/Medij	motorni bencin (MB)	diesel gorivo (D2)	ekstra lahko kurilno olje
Temperatura destilacije(°C)	30 - 180	160 - 380	180 - 360

¹⁶

http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/podrocja/okolje/pdf/nevarnost_nesrec/seznam_obrato_v.pdf (dostop 16. 5. 2009)

¹⁷ Posebne strokovne podlage o vplivih na okolje za izdelavo predloga spremembe oz. dopolnitve veljavnega načrta za območje urejanja MM8/1 Petrol Zalog Kašelj del in MT 7/1 območje ŽG del – Požarna in eksplozijska varnost, november 2001 (št. zadeve 800-26/2002)

Temperatura plamenišča (°C)	pod 23	55 - 70	55 - 70
Temperatura vžiga (°C)	280	220 - 300	220 - 300
Gostota (kg/l)	0,725 - 0,780	0,80 - 0,86	0,81 - 0,87
Topnost v vodi	nizka	nizka	nizka
Gostota hlapov (zrak = 1)	cca 2,8	cca 3,8	cca 3,8
Temperatumi razred hlapov	T3	T3	T3
Eksplozijska skupina hlapov	IIA	IIA	IIA
Maksimalna dovoljena temperatura površin (°C)	160	160	160
SME v vol%	0,6	0,6	0,6
ZME v vol%	7,6	6,5	6,5
Energija vžiga hlapov (mJ)	> 0,25	> 0,25	> 0,25
Skupina nevarnosti:			
- po JUS Z.GO.005		FxllB	FxllB
- po JUS Z.GO.007	IB	II	II
- po VbF		All	All
zaznavna koncentracija (mg/m ³)	300	300	300
MDK (mg/m ³)	300	300 - 500	300 - 500

Vsi mediji spadajo med hlapne in vnetljive tekočine, diesel gorivo in ekstra lahko kurilno olje med srednje hlapne in srednje vnetljive, bencini pa med lahko vnetljive in lahko hlapne. Vsi hlapi so težji od zraka. Vsi mediji so slabo topni v vodi.

Hlapi bencina že pri normalni temperaturi (okoli 20°C) z zrakom tvorijo eksplozivne mešanice, ki se v prisotnosti vira vžiga lahko vžgejo. Hlapi diesel goriva in ekstra lahko kurilno olje pa tvorijo eksplozijsko nevarne mešanice samo pri povišanih temperaturah - nad temperaturo plamenišča.

Glede na vrsto skladiščenih snovi in tehnološki postopek (pretakanje) je pri bencinih stalno prisotna nevarnost iztekanja, nastanka eksplozijskih zmesi in vžiga. V notranjosti rezervoarjev in naprav za bencine je cona eksplozijske nevarnosti 0, v neposredni okolici oddušnikov, ventilov, naprav za pretakanje, varnostnih ventilov in črpalk pa cona eksplozijske nevarnosti 1 in 2 (dimenzije con so odvisne od vrste naprav in geometrije prostorov). Pri diesel gorivu in ekstra lahkem kurilnem olju pri normalnih obratovalnih pogojih ni con eksplozijske nevarnosti.

Rezultat simulacije razlitja super 98 bencina iz rezervoarja 10 s kapaciteto 800.000 l kaže, da je radij cone možnih smrtnih žrtev med ljudmi na prostem do 35 m (toplotno sevanje 15 kW/m^2), radij cone poškodb pa do 50 m (toplotno sevanje 5 kW/m^2).

1.2.2.4 Termoelektrarna Toplarna Ljubljana d.o.o., Toplarniška ulica 19, 1000 Ljubljana¹⁸

Proizvodni proces v TE-TOL sam po sebi ne predstavlja procesa z visokim tveganjem za okoljske nesreče – visoko tveganje bi se lahko izrazilo le v primeru požara večjega obsega, ki bi zajel celotno podjetje ali pa naprave, ki obratujejo z izjemno visokimi delovni tlaki. Med obrate manjšega tveganja za okolje pa se razvršča zaradi skladiščenja nevarnih snovi. Celotno območje obrata TE-TOL kot vir manjšega tveganja razdelimo glede na uporabo nevarnih snovi iz tabele v prijavi na:

- skladiščni rezervoarski prostor za kurilno olje, srednje težko
- skladiščni prostor za hidrazin (15 % vodna raztopina hidrazina (levoxin 15) za kemijsko odplinjanje vode za napajanje kotlov, turbinskega kondenzata in vode za konzervacijo kotlov)
- skladiščni prostor za aceten.

Nevarna snov	Nevarnost	R stavki	S stavki	Opis možnih nevarnih učinkov
Kurilno olje, srednje težko	Zdravju škodljivo, okolju nevarno	R20/21/22, R52/53	S20, S21, S29, S36	Gorljiva snov za primer požara, v primeru razlitja manj nevarna, ker zaradi gostote ne prodira v tla.
Hidrazin, 15%	Strupeno	R45, R20/21/22, R34, R43	S45, S53, S60, S61	Je vnetljiva snov. Nad 38°C se lahko tvori eksplozivna mešanica par in zraka. Tveganje nastanka ognja ali eksplozije nastane zaradi stika z mnogimi materiali. Snov se absorbira v telo z inhalacijo par, preko stika s kožo ali z uživanjem. Povzroči lahko okvaro respiratornega trakta, pljučni edem, težave pri dihanju in okvare centralnega živčnega sistema. Ob dotiku lahko močno opeče kožo ali oči. Lahko povzroči raka.
Aceten	Zelo lahko vnetljivo	R5, R6, R12	S2, S9, S16, S33	Zelo vnetljiv plin, v primeru požara posode in jeklenke z acetilenom, ki so izpostavljene ognju, hladiti iz zaščitene pozicije z razpršenim curkom vode, ker sicer lahko pride do eksplozije jeklenke. Ne gasiti ognja izhajajočega plina, če ni nujno potrebno – lahko pride do spontanega eksplozivnega ponovnega vžiga – v tem primeru raje gasiti ogenj ostalih virov. Ob vdihavanju večjih koncentracij acetilena lahko pride do zadušitve.

¹⁸ Dopis Termoelektrarne toplarne Ljubljana št. 842-19/2006-18 z dne 14. 4. 2009.

				Ob vdihavanju nižjih koncentracij acetilena se pojavi narkotičen efekt s simptomi, kot so: glavobol, vrtoglavica in izguba koordinacije.
--	--	--	--	--

Instalacija za mazut zajema:

- plato za dostavo mazuta s kamionskimi cisternami, izdelan v obliki lovilne skleda s kontroliranim odvodnjavanjem,
- črpališče s šestimi črpalkami – zaprto, z razvodnimi elektro omarami,
- prizidan prostor pri črpališču za bivanje osebja in vodenja manipulacije,
- dva nadzemna rezervoarja po $V = 1.500 \text{ m}^3$ vsak, v zemeljskem lovilnem bazenu s kontroliranim odvodnjavanjem,
- hidrantno mrežo z nadzemnimi hidranti,
- vkopano posodo za zajem zaoljene vode,
- podzemne tehnološke cevovode, ogrevane in izolirane, vodene v betonski kineti dimezije $800 \times 800 \text{ mm}$,
- cevovod v kineti za protipožarno zaščito,
- elektro energetske kable v kineti.

Skladišče raztopine hidrazina:

V TE-TOL se za kemijsko tretiranje tehnoloških vod uporablja 15 % vodna raztopina hidrazina (levoxin 15) in sicer za kemijsko odplinjanje vode za napajanje kotlov, turbinskega kondenzata in vode za konzervacijo kotlov. Poraba levoxina je približno 4400 kg na leto.

Hidrazin se v podjetje dovaža s kamioni 2-3 krat letno v originalni embalaži proizvajalca, ki se proizvajalcu prazna tudi vrača.

Skladišči se v ustrezno urejenem skladišču v objektu kemične priprave vode, ki ima v primeru razlitja iztoke speljane v nevtralizacijski bazen. Skladišči se v 200 l zaprtih sodih.

Skladiščni prostor je prezračevan in opremljen z interventnim tušem. Od skladišča do mesta uporabe (v GPO) se hidrazin transportira z viličarji v originalno zaprtih sodih, kjer se le-ti priključijo na črpalke za avtomatsko doziranje kemikalij v tehnološke vode. Podstavek, na katerega se namestijo sodi, je izdelan v obliki lovilne skleda za zajetje morebitnega razlitja.

Acetilen se uporablja v majhnih količinah, predvsem v vzdrževanju. Za preprečevanje nesreč z acetilenom se upoštevajo ukrepi za varno delo s plinskimi jeklenkami, ki vsebujejo zelo vnetljive pline – pokončna in fiksna postavitve, table nevarnosti, odsotnost odprtega ognja in drugih nevarnosti.

V primeru večjega požara, bi bil vpliv v primeru brezvetrja omejen na lokacijo podjetja, v primeru vetrovnih razmer z visokim zračnim tlakom pa bi dimne požarne pline raznašalo izven lokacije. V primeru, da bi požar zajel tudi tehnološko opremo z visokimi delovnimi pritiski, bi obstajala možnost, da opremo zaradi visokih temperatur okolice in s tem dodatnega povečanja pritiska, za katerega ni dimenzionirana, raznese, zaradi česar na lokaciji podjetja v takšnih razmerah ne smejo biti fizično prisotni zaposleni ali reševalci in gasilci. Ljudje se ne smejo neposredno izpostavljati dimu. Saje iz dima pa bodo umazale področje, kjer bodo prišle do tal.

V primeru nesreče v podjetju verižna nesreča ni pričakovana. Posledice izpada proizvodnje toplote za daljinsko ogrevanja bi v ogrevalnem času prizadele več kot 53.672 stanovanj¹⁹ s približno 120.000 ljudmi ter podjetja in organizacije, ki so priključeni na toplovodno omrežje

¹⁹ Podatek je za 31. 12. 2007. Podatek je posredovalo Javno podjetje Energetika.

– ukrepi Javnega podjetja Energetika morajo omogočiti vsaj delno oskrbo s toploto, ki mora v primeru nizkih temperatur preprečiti zmrzovanje in pokanje cevi v priključenih sistemih.

V podobnih objektih po svetu ni bilo večjih nesreč, zato se lahko pričakuje, da je verjetnost pojava nesreče v primeru pravilnega dela, vzdrževanja opreme in kontroli obratovanja minimalna.

Priloga: [Dopis Termoelektrarne toplarne Ljubljana št. 842-19/2006-18 z dne 14. 4. 2009](#)

1.2.2.5 SCT Univerzalgrad d.o.o., Skladišče razstreliva Črnuče, Štajerska cesta 81, 1230 Ljubljana - Črnuče²⁰

Skladišče eksplozivnih sredstev družbe SCT d.d., ki ga ima v najemu družba SCT Univerzalgrad d.o.o. po določilih Zakona o varstvu okolja in Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjšanju njihovih posledic se po klasifikaciji v prilogi 1, tabela 2 navedene Uredbe po dovoljeni kapaciteti skladišča se lahko skladišče razvrsti v objekt večjega tveganja za okolje.

Po dejansko uporabljenih kapacitetah se navedeno skladišče razstreliva lahko razvrsti in obravnava kot objekt manjšega tveganja za okolje. Za takšno opredelitev objekta obstaja dejanska podlaga, ki izhaja iz evidence prometa z eksplozivnimi sredstvi katera se vodi skladno z določili Zakona o eksplozivih iz katere je razvidno, da se v praksi ne presega uskladiščena količina eksplozivnih snovi določena za objekte manjšega tveganja.

Eksplozivna sredstva so uskladiščena po tehničnih normativih in zakonskih določilih ter po kriterijih kompatibilnosti.

Prav tako se eksplozivna sredstva skladiščijo ločeno glede na občutljivost. Sredstva za vžig in iniciranje se skladiščijo v ločenem objektu od ostalih gospodarskih razstreliv.

Manipulacija z eksplozivnimi sredstvi se opravlja v originalni embalaži brez odpiranja le te. Poleg originalne zunanje embalaže eksplozivna sredstva so pakirana še v notranjo embalažo – patrone, tako, da ne obstaja možnost razsutja ali kontaminacije ob morebitni poškodbi zunanje embalaže.

Večja nesreča v obratu – skladišču je možna samo kot naklepno dejanje – terorizem. V takem primeru je varnost zagotovljena s vdanostnimi ukrepi ob gradnji objekta (delno vkopani objekt v pobočje hriba), zadostne varnostne razdalje od okolice (infrastrukture in stanovanjskih objektov).

Pomembno zaščito okolja predstavljajo pogozdeni hribi v neposredni okolici objekta, ki s svojo višino nekajkratno presegajo višino skladišča razstreliva in tako varujejo okolico od udarnega vala ob morebitni detonaciji v skladišču razstreliva

Ob morebitni nesreči, ki bi imela za posledico detonacijo celokupne količine uskladiščenega razstreliva predstavlja objekt z največjo dovoljeno kapaciteto uskladiščene eksplozivne snovi to je objekt A kapacitete 90.000 kg gospodarskega razstreliva. Glede na kapaciteto skladišča

²⁰ Povzeto po dokumentu SCT Univerzalgrad - Varnostno poročilo za skladišče eksplozivnih sredstev št. 843-25/2007).

ob morebitni nesreči največjo nevarnost za okolje predstavlja zračni udarni val, ki bi se sprostil ob detonaciji uskladiščene količine gospodarskega razstreliva. Po kriterijih za določanje varnostnih razdalj (Pravilnik o posebnih zahtevah za objekte v katerih so eksplozivi²¹) je za navedeno količino razstreliva in izvedene zaščitne ukrepe pri gradnji skladišča minimalna varnostna razdalja 356 m do okoljske infrastrukture. Ostali učinki nastali kot posledica detonacije uskladiščene količine gospodarskega razstreliva kot so sekundarni požar, seizmični učinek, in odvrženi drobci objekta ali okoljske vegetacije se končajo na bistveno krajših razdaljah, ki v večji meri ne presegajo širše lokacije. Umestitev skladiščnih objektov v dolino med več vrhov čigava pobočja so pogozdena je dosežena maksimalna zaščita okolja pred zračnim udarnim valom. Gozd – vegetacija pospešuje razbijanje udarnega vala, pobočja vrhov usmerjajo udarni val gor in onemogočajo širjenje udarnega vala v smeri naselij oziroma proti širši okolici skladišča. V primeru največje možne nesreče v skladišču razstreliva posledice nesreče bi se čutile v krogu polmera 356 m od mesta nesreče in bi na tej razdalji lahko povzročile poškodbe ljudi, ki bi se takrat nahajali v tej coni. Na tej razdalji ni objektov ali druge infrastrukture, ki bi lahko bila poškodovana.

Priloge: [dokument SCT Univerzalgrad - Varnostno poročilo za skladišče eksplozivnih sredstev, 10. 10. 2007](#)

1.2.3 Transport

1.2.3.1 Železnica

V slovenskem železniškem prometu je bilo leta 2003²² prepeljanega pod pogoji, ki jih predpisuje Pravilnik o mednarodnem železniškem prevozu nevarnega blaga (RID)²³, okoli 1.100.000 ton nevarnih snovi. Največji delež, t.j. 70 % prevoženih nevarnih snovi, predstavljajo naftni derivati. Vrste in količine nevarnih snovi so razvidne iz tabele v nadaljevanju.

RID –RAZRED	VRSTA NEVARNE SNOVI	V tonah	%
Razred 1	Eksplozivne snovi in predmeti	2335	0,18
Razred 2	Plini	197774	11
Razred 3	Vnetljive tekoče snovi	1433246	79
Razred 4.1	Vnetljive trdne snovi	25572	1
Razred 4.2	Samovnetljive snovi	613	0,1
Razred 4.3	Snovi, ki pri stiku z vodo tvorijo vnetljive pline	15411	1
Razred 5.1	Vnetljive snovi, oksidacijske	18697	1
Razred 5.2	Organski peroksidi	10	0,1
Razred 6.1	Strupi	9025	0,6
Razred 8	Jedke snovi	102735	5
Razred 9	Različne nevarne snovi in predmeti	18879	1

²¹ Nadomeščen je z Uredbo o posebnih zahtevah za objekte, v katerih so eksplozivi ali pirotehnični izdelki Ur.l. RS, št. [124/2008](#)

²² Podatki iz državnega načrta za zaščito in reševanje ob železniških nesrečah.

²³ Ur.l. RS št. 5/2004.

1.2.3.2 Cesta

Podatkov za prevoz nevarnih snovi po cestah se ne zbira v uradnih evidencah zato ne razpolagamo s podatki o vrstah in količinah nevarnih snovi v transportu na območju MOL. Ocenjujemo, da gre za podobno strukturo nevarnih snovi kot pri prevozu na železnici in da prevladujejo tekoči derivati nafte in utekočinjeni naftni plin. Nevarne snovi v manjši količini pa se sproščajo tudi ob nesrečah v cestnem prometu, kjer niso udeležena vozila, ki prevažajo nevarne snovi v skladu z Zakonom o prevozu nevarnega blaga. Gre za sproščanje goriva in akumulatorske kisline ob prometnih nesrečah motornih vozil.

1.2.2.3 Plinovod

JP Energetika²⁴ prevzema zemeljski plin od dobavitelja Geoplin d.o.o. prek 15 merilno regulacijskih postaj:

RV 20 - Merilno regulacijska postaja Kozarje
E 01 - Merilno regulacijska postaja Verovškova
E 02 - Merilno regulacijska postaja Koseze (0,1 bar)
E 02 - Merilno regulacijska postaja Koseze (1 bar)
E 03 - Merilno regulacijska postaja Zalog
R V 13 - Merilno regulacijska postaja Letališka
RV 12 - Merilno regulacijska postaja Šlandrova
R V 16 - Merilno regulacijska postaja Pečnikova
R V 15 - Merilno regulacijska postaja Brnčičeva
RV 14 - Merilno regulacijska postaja Fužine
RV 30 - Merilno regulacijska postaja Svetje
RV 37 - Merilno regulacijska postaja Preska
RV 32 - Merilno regulacijska postaja Šentjakob
RV 31 - Merilno regulacijska postaja Tacenska
- Merilno regulacijska postaja Jata

Vstopni tlak merilno regulacijske postaje je 12 bar, oz. 1,3 bar izstopni tlak je 10 bar, 1 bar oz 0,1 bar.

Poleg merilno regulacijskih postaj na omrežju MOL obratujejo še regulatorske postaje, ki reducirajo vstopni tlak 10 bar oz. 1 bar na 1 bar oz. 0,1 bar:

regulatorska postaja Pokljukarjeva
regulatorska postaja Tbilisijska
regulatorska postaja Kopraska
regulatorska postaja Murgle
regulatorska postaja Jelovškova
regulatorska postaja Prule
regulatorska postaja MDB
regulatorska postaja Jurčkova
regulatorska postaja Rudnik
regulatorska postaja Bavarski dvor

²⁴ Povzeto po predlogu načrta za raven podjetja JP ENERGETIKA LJUBLJANA – distribucija plina (št. zadeve 842-3/2005).

regulatorska postaja Lipahova
regulatorska postaja Tovarniška

Distribucija zemeljskega plina se izvaja preko plinovodov v skupni dolžini 470 km, od tega 100 km jeklenih, 70 km PVC, 300 km PE. Od tega je plinovodov premera 300 mm in več cca. 10 km.

Možni dogodki in varnostne razdalje so enake kot je v nadaljevanju navedeno pri Geoplinu za mestno mrežo.

Priloga: [Načrt JP Energetika LJUBLJANA, d.o.o. za zaščito in reševanje za področje distribucije plina, C.NA. 01/05, osnutek](#)

Podjetje Geoplin plinovodi d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11, 1000 Ljubljana na območju MOL upravlja s plinovodi M3 in M3a²⁵. Nesreča bi lahko nastala zaradi loma plinovodne cevi, smiselno pa veljajo rezultati za možno perforacijo plinovodne cevi zaradi posega tretjih oseb (pričakuje se lahko primerjalno nižje pretoke in količine zemeljskega plina). Maksimalne količine (pretoki) iztekajočega zemeljskega plina so odvisne od okoliščin izpusta (pričakovani tip poškodbe, vrsta plinovoda, premer cevi, delovni tlak, tip zapornih organov, ipd.). Pregled ocenjenih pretokov, trajanja izpusta in količin plina glede na obravnavani plinovod je podan v spodnji tabeli. Upoštevan je pričakovani čas trajanja izpusta glede na tip poškodbe, ter potrebni čas za zapiranje sekcijskih zapornih ventilov (samodejno zapiranje v primeru loma, ročno zapiranje s strani intervencijskega osebja v primeru perforacije).

Ocenjeni pretoki iztekajočega zemeljskega plina zaradi poškodbe (lom ali perforacija) plinovoda.

Plinovod	Tip poškodbe	Pretok (kg×s ⁻¹) *	Trajanje izpusta (s)	Količina (tone)
Magistralni plinovod M1	lom	225	340	76
Magistralni plinovod M2	lom	132	380	50
Magistralni plinovod M3	lom	320	360	115
Magistralni plinovod M4	lom	142	380	54
Mestna mreža Maribor	perforacija	1	1800	1,8
Mestna mreža Celje	perforacija	0,5	7200	3,6

V naslednji tabeli so podane ocenjene razdalje za *varno razdaljo* (izven katere ni pričakovati pomembnejših posledic), *razdaljo za vsaj težje poškodbe* (znotraj te razdalje lahko pričakujemo vsaj težje poškodbe ali žrtve med nezaščitenim prebivalstvom) in razdaljo znotraj katere obstaja možnost *verižne nesreče*.

Ocenjene razdalje na osnovi modeliranja loma ali perforacije plinovodnih cevi.

²⁵ Povzeto po dokumentih Geoplina: Model načrta zaščite in reševanja na ravni občin v primeru izpusta zemeljskega plina iz plinovodnega omrežja družbe Geoplin plinovodi d.o.o. in Načrt zaščite in reševanja v primeru izpusta zemeljskega plina iz plinovodnega omrežja družbe Geoplin plinovodi d.o.o. (št. zadeve: 803-13/2004)

Plinovod	Tip poškodbe	Razdalja v metrih za		
		varno razdaljo *	težje poškodbe **	verižno nesrečo ***
M1	lom	180	110	90
M2	lom	170	85	75
M3	lom	180	125	110
M4	lom	170	85	75
MM Maribor	perforacija	80	50	45
MM Celje	perforacija	70	50	40

Opombe: * - največja razdalja do toplotnega sevanja $4 \text{ kW} \times \text{m}^{-2}$, ali do nadtlaka eksplozije 2068 Pa.
 ** - največja razdalja do toplotnega sevanja $12,5 \text{ kW} \times \text{m}^{-2}$, ali do nadtlaka eksplozije 13790 Pa.
 *** - največja razdalja do toplotnega sevanja $37,5 \text{ kW} \times \text{m}^{-2}$, ali do nadtlaka eksplozije 20680 Pa.

Za operativne namene se lahko pri načrtovanju upošteva naslednji dve razdalji od mesta izrednega dogodka:

- Varna razdalja (izven katere ni več pričakovati pomembnejših posledic ali poškodb) znaša za katerikoli magistralni plinovod (M1, M2, M3 in M4) približno 180 m.
- Varna razdalja (izven katere ni več pričakovati pomembnejših posledic ali poškodb) znaša za plinovoda mestnih mrež približno 80 m.

Največja razdalja od mesta izpusta v najbolj neugodnih pogojih (katerikoli plinovod, najbolj neugodne meteorološke razmere-močan veter), znotraj katere je še pričakovati možnost vžiga izpuščenega zemeljskega plina, znaša do približno 400 m.

Na mestu poškodbe lahko pride do pojava do 220 m dolgega gorečega curka zemeljskega plina, ki bo najverjetneje omejen z okoliškim terenom (plinovodna cev je vkopana v tla vsaj 1 m), oziroma vertikalni plamen.

Ocenjeno trajanje iztekanja zemeljskega plina iz magistralnih plinovodov (M1, M2, M3, M4), ki so opremljeni s samodejnimi sekcijskimi zapornimi ventili, je približno 5 do 7 minut.

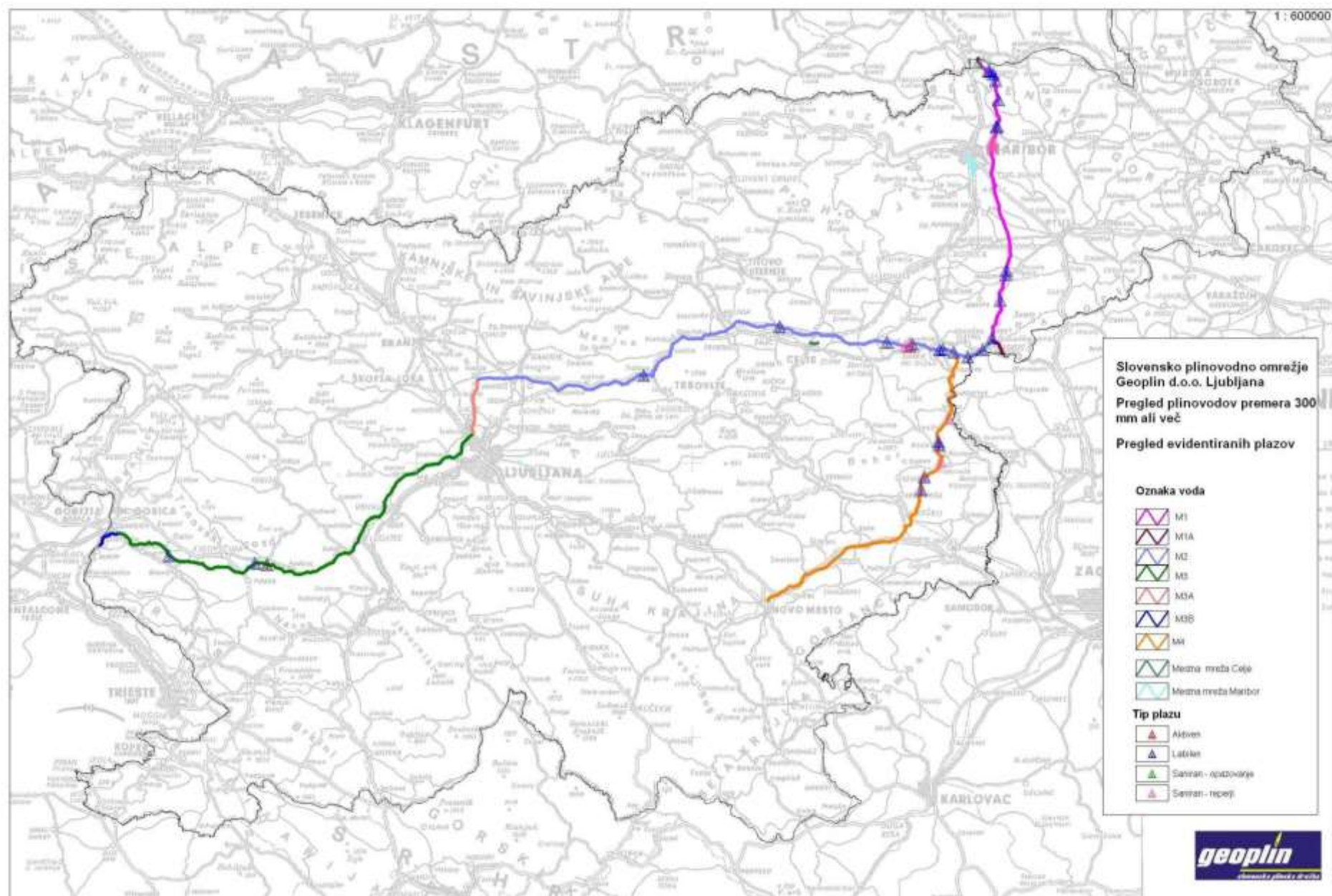
Za plinovodne sisteme na urbanih območjih je bil smiselno upoštevan primerjalno pomembnejši scenarij perforacije plinovodne cevi (v urbanih območjih ni pričakovati vzrokov za lom plinovodne cevi, kot so premikanje tal (zemeljski plazovi), erozija tal ob poplavih, ali druga posedanja terena). Vplivne razdalje za scenarij perforacije cevi znašajo približno 60% do 90% vplivnih razdalj za scenarij loma cevi (glede na obravnavani plinovod).

Ocenjeno trajanje iztekanja zemeljskega plina iz plinovoda mestne mreže Maribor ali Celje, ki je opremljeno z ročnimi zapornimi ventili, je ocenjeno na približno do 30 minut (Maribor) in približno do 2 uri (Celje), kar ustreza maksimalnemu predvidenemu času intervencije osebja Geoplina plinovodov na območju Slovenije, do najbližjih zapornih ventilov pred in po mestu poškodbe plinovodne cevi.

V primeru primerjalno manjše poškodbe plinovodne cevi (npr. perforacija s strani tretjih oseb; primerjalno manjši izpusti plina) se zelo verjetno lahko pričakuje, da se samodejni zaporni ventili (na magistralnih plinovodih) ne bi aktivirali, zato bi se iztekanje plina ustavilo šele po

intervenciji osebja Geoplina plinovodov in ročnem zapiranju ustreznih zapornih ventilov. V primeru takšne poškodbe se lahko pričakuje primerjalno manjše vplivne razdalje kot so navedene v tabeli, trajanje izpusta pa bi bilo precej daljše - do približno 2 uri.

Priloga: Načrt zaščite in reševanja v primeru izpusta zemeljskega plina iz plinovodnega omrežja družbe Geoplin plinovodi d.o.o.; SP - NZRO verzija 2
--

1.2.4 Nesreče z nevarnimi snovmi v naravnem in urbanem okolju, ki so posledica nelegalnega odlaganja nevarnih snovi.

Po dosedanjih izkušnjah ocenjujemo, da nevarne snovi, ki se pojavljajo ob teh nesrečah izvirajo iz opuščene industrijske proizvodnje (stečaj, ipd) in iz malih podjetij, obrtne dejavnosti (legalne in nelegalne), kjer se želijo lastniki na cenen način iznebiti snovi, ki bi jih sicer morali oddati pooblaščenim podjetjem za varno odstranjevanje nevarnih snovi in plačati varno uničenje teh snovi. Pri teh nesrečah je problematična to, da praviloma ni znano za katero snov gre in je potrebno upoštevati maksimalne varnostne zahteve za posredovanje in izvesti identifikacijo snovi.

1.3 Možnost in verjetnost nastanka verižne nesreče²⁶

Nesreče z nevarnimi snovmi (nenadzorovan izpust, razlitje, razsutje) neposredno ogrožajo zdravje in življenje ljudi. Glede na značilnosti snovi pa lahko pride do njihovega požara in eksplozije ali pa do kontaminacije vode (površinske in podzemne; tekoče, stoječe in pitne), sistemov za preskrbo s pitno vodo, zraka in zemljine. Posledice so lahko inducirani požari objektov, prometnih sredstev, požari v naravi, poškodbe objektov, opekline, poškodbe ljudi zaradi nadpritiska, motena ali prekinjena dobava pitne vode, neprimernost objektov in zemljišč oziroma rastlin na njih za uporabo, prekinitev prometnih povezav, motnje pri odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih voda, potreba po nadomestni oskrbi s pitno vodo, umiku, evakuaciji, začasni namestitvi, odstranitvi zemljine in rastlin itn. Možnosti in verjetnosti nastanka navedenih verižnih nesreč oz. posledic ni mogoče enoznačno oceniti. Odvisni sta od vrste snovi, količine, uspešnosti ukrepanja ob primarni nesreči in območja, kjer se primarna nesreča zgodi. Predvsem za nenadzorovan večjih izpust UNP in zemeljskega plina ter nekaterih plinov (npr. klor) je mogoče trditi, da so požari, eksplozije, zastrupitve in smrt v urbanem okolju neizbežni.

²⁶ 9. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

2. Obseg načrtovanja²⁷

2.1 Raven načrtovanja glede na druge nosilce načrtovanja²⁸

Do sprejetja načrta na ravni države je ta Načrt MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi temeljni načrt in morajo biti z njim usklajeni načrti podjetij in postopki na ravni države ter postopki izvajalcev načrta, za kar so navedeni odgovorni sami.

2.2 Raven načrtovanja glede na vzrok²⁹

Načrt obravnava ukrepanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi ne glede na vzrok nesreče.

2.3 Raven načrtovanja glede na možne posledice nesreče³⁰

Načrt obravnava ukrepanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi ne glede na posledice nesreče.

²⁷ 8. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

²⁸ 9. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

²⁹ 9. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

³⁰ 9. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

3. Koncept zaščite, reševanja in pomoči ob nesreči, za katero je izdelan načrt³¹

3.1 Podmene³²

Načrt je osnovan na naslednjih podmenah³³:

- V primeru, da ni znano ali je snov nevarna ali ne, intervencijske službe ravnaajo kakor da gre za nevarno snov.
- Fizične in pravne osebe zasebnega in javnega prava na območju MOL imajo uveljavljene ustrezne preventivne in operativne ukrepe v skladu z zakonodajo s področja varstva pred požarom, varstva okolja, prevoza nevarnega blaga, varstva voda, varnega dela s kemikalijami.
- Fizične in pravne osebe zasebnega in javnega prava na območju MOL imajo uveljavljene ustrezne ukrepe s področja varstva pri delu (zlasti evakuacija in vsakoletna vaja evakuacije).
- Ker ni mogoče dovolj natančno predvideti posledice potresa na objekte na območju Mestne občine Ljubljana, na objekte gasilske in zdravstvene službe, policije ter intervencijskih služb javnih podjetij ter na dejavnost teh služb, se ravnanje navedenih služb ob nesrečah z nevarnimi snovmi, ki bi nastale po potresu opredeljuje tako, kot da ni posledic potresa na objekte in opremo intervencijskih služb.
- Organi in organizacije, ki izvajajo naloge v skladu s tem načrtom, po svoji presoji izdelajo izvlečke in druge dokumente za potrebe operativnega delovanja posameznih enot in služb.

3.2 Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči³⁴

Pri izvajanju ZRP organi vodenja upoštevajo načelo postopnosti uporabe sil in sredstev ter stvarne pristojnosti za izvedbo določenih nalog ZRP ter zaščitnih ukrepov.

1. Prva raven izvedbe zaščite, reševanja in pomoči ob nesrečah z nevarnimi snovmi

Ob nesreči z nevarnimi snovmi fizične in pravne osebe zasebnega in javnega prava na območju MOL izvajajo samopomoč in vzajemno pomoč, zlasti osnovno ukrepanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi, gašenje začetnih požarov z ročnimi gasilnimi aparati in instaliranimi napravami za gašenje, umik ljudi in (glede na razmere) opreme iz objekta ali območja, kjer je prišlo do nesreče z nevarnimi snovmi.

Prva raven je v pristojnosti fizičnih in pravnih oseb zasebnega in javnega prava, ki aktivnosti tudi izvedejo.

V nadaljevanju so navedene pravne osnove za ukrepanje fizičnih in pravnih oseb zasebnega in javnega prava ter okvirna vsebina ukrepanj.

³¹ 8. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

³² 3. točka 9. člena Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

³³ mnenje, domneva – SSKJ III, str. 683

³⁴ 3. točka 9. člena Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

V skladu s 1. odstavkom 27. člena ZVO mora povzročitelj okoljske nesreče o nesreči nemudoma obvestiti organ, pristojen za obveščanje, določen s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in izvesti tiste nujne ukrepe, s katerimi je mogoče zmanjšati škodljive posledice za okolje.

V skladu s 7. odstavkom 27. člena ZVO izvede interventne ukrepe izvajalec državne gospodarske javne službe varstva pred nenadnim onesnaženjem voda, določene po predpisih o vodah, če zaradi okoljske nesreče pride do onesnaženja voda.

V skladu s tretjim odstavkom 82. člena ZV je ukrepanje v primeru izrednega onesnaženja voda in ukrepi v zvezi z odpravo njegovih posledic sestavni del varstva pred škodljivim delovanjem voda in je v pristojnosti države oz. MOP, za kar država ustanovi obvezno gospodarsko javno službo s katero zagotavlja vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč. V skladu z 98. členom ZV med naloge javne službe sodi tudi odstranjevanje odpadkov in drugih opuščenih ali odvrženih predmetov in snovi iz površinskih voda in z vodnih ter priobalnih zemljišč ter čiščenje gladine površinskih voda in preprečevanje onesnaženja vodnih in priobalnih zemljišč v upravljanju ministrstva.

V skladu s 70. členom ZV je povzročitelj ali oseba, ki te dogodke opazi, dolžna nemudoma prijaviti centru za obveščanje, skladno s predpisi na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, pristojni inšpekciji ali policiji vsako izlivanje, odmetavanje ali odlaganje nevarnih ali škodljivih snovi v vode, na vodno ali priobalno zemljišče ali na zemljišče v varstvenem območju in storiti vse, kar je v njegovi moči, da so posledice za okolje čim manjše.

V skladu z 11. členom ZPNB in glede na vrsto predvidljivih nevarnosti morajo udeleženci pri prevozu nevarnega blaga sprejeti vse potrebne ukrepe, da bi preprečili nesrečo oziroma posledice morebitne nesreče čim bolj zmanjšali. Ob nevarnosti oziroma nesreči morajo takoj obvestiti policijo ali center za obveščanje ter sporočiti podatke, potrebne za ukrepanje.

V skladu z 21. členom ZPNB je prevoznik nevarnega blaga ob razsutju ali razlitju izvesti naslednje ukrepe:

- Nevarno blago, ki se med prevozom razsuje ali razlije, mora prevoznik zavarovati, pobrati ali odstraniti oziroma dati na za to določen prostor ali na drug primeren način poskrbeti, da ni več nevarno, ter o tem obvestiti center za obveščanje ali policijo.
- Če nevarnega blaga, ki je izpadlo ali se razlilo, prevoznik ne more pobrati, odstraniti, dati na določen prostor ali kako drugače nevtralizirati, mora poklicati organizacijo, ki je pooblašena³⁵ za reševanje nesreč z nevarnim blagom, da to stori na prevoznikove stroške.

V skladu z 28. členom ZPNB morajo pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki s sedežem v Republiki Sloveniji, katerih dejavnost obsega prevoz nevarnega blaga po cesti ali železnici ali pa s temi prevozi povezano natovarjanje ali raztovarjanje, imenovati najmanj enega varnostnega svetovalca za prevoz nevarnega blaga, katerega naloga je tudi izvajanje pravih ukrepov ob nesreči (29. člen ZPNB). O podjetjih, ki imajo varnostnega svetovalca vodi evidenco policija (53. a člen ZPNB).

³⁵ MOP, ARSO; Seznam oseb, ki ravnaajo z odpadki: <http://www.arso.gov.si/varstvo%20okolja/odpadki/podatki/>

V skladu s 6. členom ZKem mora pravna in fizična oseba, ki proizvaja ali daje nevarne kemikalije v promet, poskrbeti za navodila za varno uporabo nevarne kemikalije, ter za oskrbo odpadkov, skladno s predpisi o odpadkih, in mora v skladu s posebnimi predpisi odgovarjati za vsako škodo, ki bi utegnila nastati pri njihovi proizvodnji ali prometu. Vsi uporabniki nevarnih kemikalij morajo biti ob nabavi kemikalije opozorjeni na nevarne lastnosti kemikalije, na njihovo zahtevo pa jim morajo biti na voljo ustrezna pojasnila o pravilni uporabi kemikalije, ukrepih za varovanje zdravja in okolja, ter o ravnanju z njihovimi ostanki.

V skladu s 7. členom ZKem morajo vsi uporabniki nevarnih kemikalij zagotoviti, da pri uporabi in ravnanju z nevarnimi kemikalijami ne ogrožajo svojega in življenja drugih ter ne povzročajo škodljivih učinkov na človeka in okolje.

V skladu z 48. členom ZKem so proizvajalci in pravne in fizične osebe, ki dajejo v promet nevarne kemikalije, dolžne v skladu s predpisi o ravnanju z odpadki poskrbeti za zbiranje, pravilno skladiščenje in varno odstranjevanje njihovih ostankov in embalaže. Uporabniki nevarnih kemikalij morajo ravnati z njihovimi ostanki in embalažo v skladu s predpisi o ravnanju z odpadki.

2. Druga raven izvedbe zaščite, reševanja in pomoči ob nesrečah z nevarnimi snovmi

Z 20. členom Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč je Vlada RS določila, da naloge zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi na območju MOL opravlja GBL. Na podlagi tega določila in obvestila o nesreči z nevarnimi snovmi GBL prične izvajati aktivnosti iz državne pristojnosti ob nesreči z nevarnimi snovmi na območju MOL, ko lastnik, prevoznik, povzročitelj ali druga pravna ali fizična oseba s prej navedenimi ukrepi ne more vzpostaviti nadzora nad nesrečo.

Pri izvajanju nalog ZRP iz državne pristojnosti GBL sodeluje s predbolnišnično enoto (PHE), ki jo tvorita Reševalna postaja Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana in Splošna nujna medicinska pomoč Zdravstvenega doma Ljubljana, ter s Policijo, po potrebi pa tudi z dežurnimi službami javnih služb v pristojnosti MOL (plin, toplovod, lokalne ceste) in države (elektrika, državne ceste). Morebitno potrebno gradbeno mehanizacijo, ustrezne posode in opremo za osnovno zbiranje nevarne snovi ter drugo posebno opremo in sredstva na podlagi zahteve GBL zagotovi državni organ, pristojen za zadeve ZR, če to ni bilo zagotovljeno na prvi ravni ukrepanja.

Vodja enote GBL po zaključitvi ukrepanja iz pristojnosti in zmožnosti GBL, preda vodenje intervencije državnim organom in službam pristojnim za zadeve ZR ter organom in službam varstva okolja, ki jih je ReCO na podlagi obvestila GBL in v skladu s svojimi postopki ter državnimi načrti napotil na mesto nesreče.

Druga raven je organizacijsko v pristojnosti države, izvedbeno pa v pristojnosti sodelujočih služb. Aktivnosti izvajajo predvsem GBL, PHE, Policija ter po potrebi dežurne službe javnih služb v pristojnosti MOL in države ter državni organi in službe pristojne za zadeve ZR ter organi in službe varstva okolja.

Organizacija izvajanja reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi (zavarovanje prizadetega območja, omejitev ogroženega območja, zaustavitev izpusta, omejitev širjenja snovi, osnovno

zbiranje snovi), umik iz prizadetega in ogroženega območja, dekontaminacija, nujna medicinska pomoč je v pristojnosti tistega vodje intervencije, ki je vodja enote GBL.

3. Tretja raven izvedbe zaščite, reševanja in pomoči ob nesrečah z nevarnimi snovmi

V primeru, da značilnost, velikost, okoliščine, dejanske ali predvidene posledice nesreče z nevarnimi snovmi, po oceni GBL, zahtevajo ali bi utegnile zahtevati sodelovanje enot JGS MOL, jih sme GBL, za izvajanje nalog iz državne pristojnosti, aktivirati samostojno po svoji presoji in pri tem smiselno uporablja določila Operativnega gasilskega načrta MOL in Načrta MOL za zaščito in reševanje ob požarih

Priloga: Načrt MOL za ZR ob požarih

Priloga: Operativni gasilski načrt JGS MOL
--

V primeru, da značilnost, velikost, okoliščine, dejanske ali predvidene posledice nesreče z nevarnimi snovmi, po oceni GBL, zahtevajo ali bi utegnile zahtevati izvajanje nalog ZRP ali zaščitnih ukrepov, ki so v pristojnosti MOL in presegajo zmožnosti enot v JGS, potem GBL obvesti OZRKO. Pri teh nalogah gre predvidoma za:

- obveščanje dejansko ali potencialno ogrožene javnosti,
- obveščanje Župana,
- obveščanje medijev,
- evakuacijo ljudi kot nadaljevanje umika iz ogroženih objektov in območij,
- oskrbo in nastanitev ljudi,
- prvo psihološko pomoč,
- uporaba storitev gradbenih podjetij pri gašenju požara in reševanju iz ruševin,
- pomoč GBL pri usklajevanju z državno ravno in pridobivanju potrebnih dodatnih sil, sredstev, storitev od državne ravni, kot na primer:
 - ocenjevanje poškodovanosti in uporabnosti objektov po eksploziji ali požaru,
 - nadzor nad morebitnimi emisijami ali imisijami (plinasti in sajasti produkti gorenja, izpust nevarnih snovi),
- drugo glede na razmere.

Tretja raven je organizacijsko v pristojnosti Mestne občine Ljubljana, izvedbeno pa v pristojnosti sodelujočih služb in državne ravni za zadeve iz stvarne pristojnosti države. Za organiziranje izvajanja aktivnosti je odgovoren OZRKO.

4. Četrta raven aktivnosti ob nesrečah z nevarnimi snovmi

Četrta raven obsega predvsem aktivnosti, ki se odvijajo pretežno po zaključku reševanja. Najpogostejša aktivnost je odstranitev nevarnih snovi in očiščenje zemljišča, vode in objektov oziroma dekontaminacija. V tem primeru GBL o tem obvesti ReCO. ReCO nato izvede ustrezne postopke obveščanja in aktiviranja državnih organov in služb pristojnih za zadeve ZR ter organov in službe varstva okolja, ki odstranitev nevarnih snovi in očiščenje zemljišča, vode in objektov uskladijo oziroma določijo in nadzirajo izvajanje z lastnikom, upravljavcem, prevoznikom ali povzročiteljem ter lastniki ali upravljalci zemljišč in objektov na onesnaženem območju. Če lastnik, prevoznik ali povzročitelj tega ne izvede, ni zmožen izvesti ali ni znan, vse potrebno za odstranitev nevarne snovi in očiščenje oziroma dekontaminacijo organizira državni organ pristojen za zadeve ZR in državni organi in službe pristojni za varstvo okolja. Oseba, ki operativno izvaja odstranitev nevarnih snovi in očiščenje

mora biti usposobljena za manipulanta nevarnih odpadkov v skladu z nacionalnim poklicnim standardom št. 8500.002.5.0³⁶. Čiščenje cestišča izvede njegov upravljalec.

Druge aktivnosti, ki se odvijajo pretežno po zaključku reševanja, predvidoma obsegajo še:

- a) prevoz večjega števila pokojnih
- b) organizacija hranjenja večjega števila človeških trupel in izročanje preminulih svojcem,
- c) večji pokop preminulih, začasni pokop
- d) morebitna finančna pomoč MOL prek centrov za socialno delo,
- e) zagotavljanje bivalnih enot za začasno reševanje stanovanjskih potreb v skladu s Stanovanjskim zakonom³⁷ (6., 88., 121. člen),
- f) morebitne komemorativne aktivnosti,
- g) identifikacijo mrtvih,
- h) socialna pomoč,
- i) psihološka pomoč,
- j) humanitarna pomoč,
- k) kriminalistična preiskava,
- l) zavarovanje pristopa v objekt, zavarovanje okolice objekta pred padajočimi predmeti, zasilna in trajna obnova,
- m) drugo glede na razmere.

Pristojnosti za organiziranje in izvedbo navedenih aktivnosti so deljene; alineje a), b), c), d), so v pristojnosti MOL, alineja e) je tako v pristojnosti MOL kot države, za izvedbo alineje f) je potrebno sprotno usklajevanje med ravnmi, alineje g), h), i), k) so v pristojnosti organov in organizacij v državni pristojnosti, alineja j), je v pristojnosti nevladnih organizacij alineja l) pa v pristojnosti lastnikov oziroma upravnikov.

Kadar gre za nesreče z nevarnimi snovmi ta del intervencije vodi državni organ pristojen za zadeve ZR, OZRCO pa sodeluje v vodstvu intervencije in zagotavlja izvajanje aktivnosti iz pristojnosti MOL.

Dodatek: Mestna občina Ljubljana - načrt dejavnosti

V skladu z 11. členom ZVO država skrbi za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja v vseh primerih, razen v primeru komunalnih odpadkov za katere je odgovorna občina, in krije stroške odprave teh posledic, če jih ni naprtila določenim ali določljivim povzročiteljem ali ni pravne podlage za naložitev obveznosti povzročitelju obremenitve ali posledic ni mogoče drugače odpraviti. Načelo subsidiarnega ukrepanja velja za državo tudi, ko je vir obremenjevanja okolja zunaj njenih meja, vprašanja o posledicah čezmerne obremenitve na območju Republike Slovenije pa s tujo državo, v kateri je vir, niso urejena.

Za odpravo posledic, v skladu s 25. členom ZVO, kadar je za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja subsidiarno odgovorna država, vlada naloži ministrstvu, da v sodelovanju z ministrstvi, pristojnimi za rabo posamezne naravne dobrine, pripravi program ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovega dela.

³⁶ <http://ris.cpi.si/Preview.aspx?strokovnopodrocjeid=8500&poklicnistandardid=002>

³⁷ Stanovanjski zakon (Ur.l. RS, št. 69/2003, 18/2004-ZVKSES, 47/2006-ZEN, 9/2007 Odl.US: P-31/06-4, 18/2007 Skl.US: U-I-70/04-18, 45/2008-ZVEtL, 57/2008)

(2) Pri odločitvi iz prejšnjega odstavka vlada upošteva tehnično izvedljivost potrebnih ukrepov ob razumno visokih stroških ter njihovo upravičenost glede na predvideno izboljšanje kakovosti okolja ali njegovega dela.

(3) Program ukrepov iz prvega odstavka tega člena vsebuje zlasti:

1. opredelitev čezmerne obremenitve okolja ali njegovega dela,
2. opis posledic čezmerne obremenitve okolja, ki jih je treba odpraviti,
3. ukrepe za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovega dela,
4. opis izbranih tehnoloških in drugih rešitev ter predvidenih ukrepov,
5. oceno predvidenih dolgoročnih učinkov izbranih ukrepov z vidika vplivov na okolje,
6. pristojne organe in izvajalce državnih gospodarskih javnih služb,
7. predvideno kakovost okolja ali njegovega dela po izvedenih ukrepih,
8. okvirne roke za izvedbo ukrepov,
9. oceno potrebnih finančnih sredstev,
10. načrt monitoringa učinkov izvedenih ukrepov in
11. poljudni povzetek programa, ki je razumljiv javnosti.

(4) Program ukrepov iz prejšnjega odstavka sprejme vlada, njegovo izvedbo pa zagotovi ministrstvo.

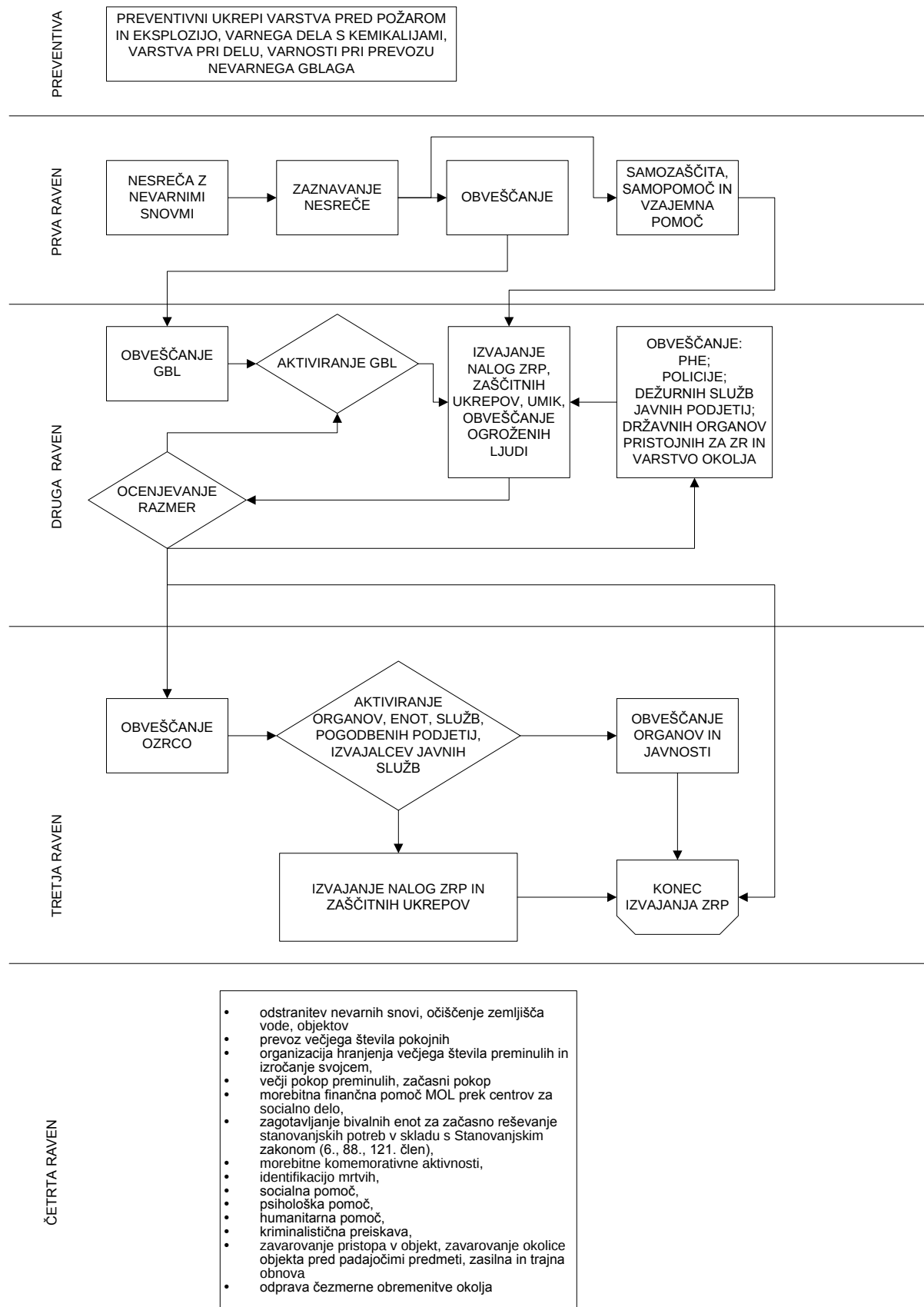
Kadar gre za odpravo ali zmanjšanje posledic večje nesreče na območju zunaj obrata, v katerem je do nesreče prišlo, v skladu s 27. členom ZVO, vlada naloži ministrstvu, da v sodelovanju z drugimi pristojnimi ministrstvi in prizadeto občino pripravi program za izvedbo sanacije prizadetega območja zunaj obrata, razen če posledice večje nesreče, zahtevnost njihove odprave ali potrebna finančna sredstva zahtevajo posebno ureditev.

Ministrstva in prizadeta občina iz prejšnjega odstavka pripravijo program za izvedbo sanacije prizadetega območja zunaj obrata, ki vsebuje zlasti:

1. oceno stanja in obsega posledic nesreče za ljudi in okolje,
2. določitev območja, na katerem je treba izvesti ukrepe, in njihov obseg,
3. določitev potrebnih ukrepov in rokov za njihovo izvedbo,
4. organe, organizacije in službe za izvedbo predvidenih ukrepov,
5. oceno potrebnih finančnih sredstev in način kritja stroškov ter
6. načrt monitoringa učinkov izvedenih ukrepov.

Program ukrepov iz prejšnjega odstavka sprejme vlada z uredbo.

Če je posledice večje nesreče zunaj obrata mogoče odpraviti brez priprave programa, je izvedbo sanacije območja dolžan izvesti izvajalec javne službe s katero država zagotavlja vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč, o čemer vlada izda sklep in ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Vlada v sklepu določi tudi obseg ukrepov, ki jih je treba izvesti. Stroške odprave posledic iz prejšnjih odstavkov plača povzročitelj večje nesreče, če njegovo premoženje za pokritje stroškov ne zadošča, pa krije preostanek teh stroškov država.

3.3 Uporaba načrta³⁸

Načrt se smiselno uporablja za vse nesreče, pri katerih je udeležena tudi nevarna snov.

Načrt se smiselno uporablja v povezavi z drugimi načrti MOL za zaščito in reševanje.

Načrt se ne uporablja za ukrepanje ob nesreči v Butan plinu do morebitne eksplozije. Ta del ukrepanja so podjetje, MOL in intervencijske službe uredile v načrtu za raven podjetja.

Priloga: [Načrt Butan Plina za zaščito in reševanje v primeru izpusta utekočinjenega naftnega plina na lokaciji Verovškova ulica 59 v Ljubljani](#)

4. Potrebne sile in sredstva ter razpoložljivi viri

4.1 Sile, finančna in druga sredstva, njihovi viri in razpoložljivost

4.1.1 Sile, finančna in druga sredstva, njihovi viri in razpoložljivost državnih organov pristojnih za zadeve zaščite in reševanja

Priloga: Sile, finančna in druga sredstva, njihovi viri in razpoložljivost državnih organov pristojnih za zadeve zaščite in reševanja

Razpoložljivost (vrste in število enot in služb, njihove naloge, odzivni čas, način kritja stroškov) teh enot je v pristojnosti državne ravni in je razvidna iz priloge, ki jo izdela državni organ, pristojen za zadeve ZR.

Dodatek: Načrt dejavnosti državnih organov pristojnih za zadeve zaščite in reševanja

4.1.2 Sile, finančna in druga sredstva, njihovi viri in razpoložljivost državnih organov pristojnih za zadeve varstva okolja

Priloga: Sile, finančna in druga sredstva, njihovi viri in razpoložljivost državnih organov pristojnih za zadeve varstva okolja

Razpoložljivost (vrste in število služb, njihove naloge, odzivni čas, način kritja stroškov) teh enot in služb je v pristojnosti državne ravni in je razvidna iz priloge, ki jo izdela državni organ, pristojen za zadeve varstva okolja.

Dodatek: Načrt dejavnosti državnih organov pristojnih za zadeve varstva okolja

³⁸ 3. točka 9. člena Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaštite in reševanja

4.1.3 Zdravstvo

Osnovno zdravstveno varstvo in nujna medicinska pomoč

Vključevanje Zdravstvenega doma Ljubljana kot celote in posebej njegove Nujne medicinske pomoči, ki skupaj z Reševalno postajo Univerzitetnega kliničnega centra tvori PHE, se izvaja prek mestnega OZSV in neposredno s sodelovanjem OZRČO ter s članstvom predstavnika Zdravstvenega doma Ljubljana v ŠCZ MOL. Zdravstveni dom ima 1310 zaposlenih zdravnikov in drugega osebja na sedmih glavnih in še osmih manjših organizacijskih enotah, ki pokrivajo posamezne dele MOL ter zagotavlja nujno medicinsko pomoč, osnovno zdravstveno varstvo (splošno, ginekološko, pediatrično), patronažno službo, diagnostiko, fizioterapijo, zobozdravstveno varstvo.

PHE sestavlja 81 zdravstvenih reševalcev in 22 urgentnih zdravnikov. Vsak imajo eno svojo postajo s katere delujejo. V eni izmeni je 4 do 6 urgentnih zdravnikov in 11 do 30 zdravstvenih reševalcev z do 16 reševalnimi vozili (vseh vozil skupaj je 20). Njihov povprečni odzivni čas 8,5 minute, kar pa lahko, glede na okoliščine precej variira. Cilj zdravstvene reševalne službe je, da bi pri 95 % vseh intervencij odzivni čas bil do 10 minut.

Bolnišnice

Zdravstvena oskrba na sekundarni ravni se izvaja v bolnišnicah, poliklinikah in zdraviliščih. Univerzitetni klinični center Ljubljana, s svojimi klinikami in instituti, pa izvaja oskrbo na terciarni ravni. Bolnišnice so v državni pristojnosti in lasti. Na območju MOL delujejo Univerzitetni klinični center Ljubljana, Onkološki institut, Institut za rehabilitacijo in Psihiatrična klinika. Univerzitetni klinični center Ljubljana je osrednja medicinska ustanova v Sloveniji in tesno povezana z Medicinsko fakulteto Univerze v Ljubljani. Univerzitetni klinični center sestavlja petnajst klinik, institutov in služb. Je javna bolnišnica, ki ima 2.477 postelj in 6.027³⁹ zaposlenih (817 zdravnikov in zobozdravnikov, 3.178 drugih zdravstvenih delavcev in 2.032 ostalih zaposlenih). Proračun KLC je 260 milijonov EUR, letno bolnišnično oskrbi 81.982, ambulantno pa 690.871 bolnikov.

Priloga: [Načrt zaščite in reševanja ob masovnih nesrečah \(nesrečah z velikim številom hudo poškodovanih ali življenjsko ogroženih nenadno hudo obolelih oseb\)](#)

4.1.4 Policija

Policija je državna služba, organizirana po policijskih upravah. Policijska uprava Ljubljana pokriva tudi območje Mestne občine Ljubljana, poleg še 32 drugih, manjših občin. Na območju Mestne občine Ljubljana je 5 policijskih postaj, ena od njih pa ima še en oddelek. Na vsaki policijski postaji deluje tudi lokalna kriminalistična dejavnost. Poleg tega so na območju Mestne občine Ljubljana še dodatno še postaja konjeniške policije, postaja prometne policije, policijska postaja vodnikov službenih psov in postaja železniške policije. V začetku leta 2002 je bilo v celotni Policijski upravi Ljubljana zaposlenih 1.519 policistov in drugih delavcev policije. Policija usklajenost delovanja v okviru zaščite in reševanja zagotavlja s svojim predstavnikom v ŠCZ MOL.

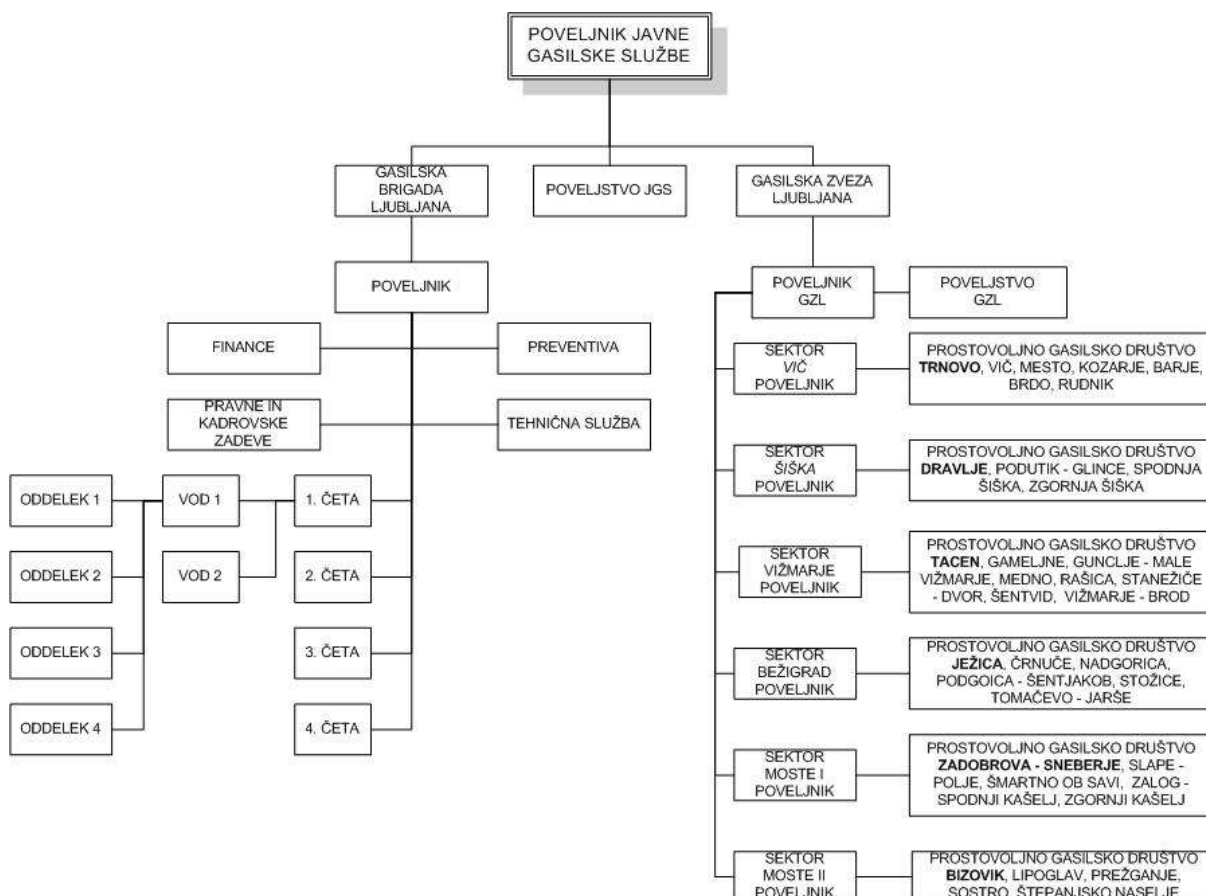
³⁹ Leta 1999.

Odzivni čas policije za izvajanje nalog ob nesrečah z nevarnimi snovmi je predvidoma 15 minut. Stroške svojega dela krije policija sama.

4.1.5 Razpoložljive sile MOL za izvajanje pristojnosti MOL v zvezi z nesrečami z nevarnimi snovmi

Javna gasilska služba MOL

Shema organizacije JGS MOL.

Priloga: [Načrt MOL za ZR ob požarih](#)

Priloga: [Operativni gasilski načrt JGS MOL](#)

Priloga: INDA

Priloga: [Navodilo o načinu delovanja gasilskih enot za izvajanje javne gasilske službe v Mestni občini Ljubljana](#)

Priloga: [Seznam OZRCO in drugi](#)

Oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo MU MOL

OZRCO ima organizirano stalno dežurstvo v skladu s Sklepom o izvajanju stalne pripravljenosti za delo v Oddelku za zaščito, reševanje in civilno obrambo.

Priloga: [Seznam OZRCO in drugi](#)

Priloga: [Dopis MOL o načinu obveščanja pristojnih organov MOL \(841-1/2009-2\)](#)

Prostovoljna društva (pogodbene nevladne organizacije) v sistemu zaščite in reševanja Mestne občine Ljubljana

V sistemu ZRP MOL sodelujejo s svojimi operativnimi enotami tudi prostovoljna društva:

- Gorska reševalna služba Postaja Ljubljana za reševanje z visokih in iz globokih objektov ter za reševanje na težko dostopnih območjih,
- štiri kinološka društva za izvidovanje s psi pri tehničnem reševanju izpod ruševin, reševanju iz zemeljskih in snežnih plazov ter iskanju pogrešanih oseb v naravi,
- Mestna zveza tabornikov in Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov za postavljanje začasnih prebivališč,
- trije radioklubi za vzpostavljanje zvez in zbiranje podatkov o nesreči,
- jamarski klub za reševanje z visokih in iz globokih objektov ter za tehnično reševanje in
- potapljaški klub za reševanje iz vode.

Priloga: [Seznam OZRCO in drugi](#)

Pogodbena podjetja

V sistemu ZRP MOL na podlagi pogodbe sodelujejo:

- tri gradbena podjetja za tehnično reševanje ob rušenjih in plazovih ter za zagotavljanje gradbene mehanizacije,
- podjetje za zagotavljanje prehrane reševalcem in prizadetim prebivalcem.

Priloga: [Seznam OZRCO in drugi](#)

Drugo

Za morebitno pomoč JGS oziroma vodi intervencije pri odločanju o varnosti zidanega ali armirano betonskega objekta, ki ga je prizadel požar ali eksplozija, za delovanje intervencijskih služb in uporabnikov objekta OZRCO na zaprosilo GBL aktivira gradbenega strokovnjaka.

Priloga: [Seznam OZRCO in drugi](#)

Druga podjetja

Podatke o drugih podjetjih in preverjanje v prilogah obstoječih podatkov o organizacijah izvaja OZRCO prek elektronskih verzij imenikov podjetij in ETIS.

Priloga: Imenik podjetij: PIRS - Poslovni informator RS <http://www.pirs.si/> in poslovni register <http://www.najdi.si/register/advanced.jsp>

Priloga: [ETIS – Elektronski telefonski imenik Slovenije](#) na CD ali <http://tis.telekom.si/> ali tel. št 1188

Organi mestne uprave MOL

Dodatek: [Mestna občina Ljubljana - načrt dejavnosti](#)

Priloga: [Seznam OZRCO in drugi](#)

Gospodarske javne službe MOL, pomembne za zaščito in reševanje Gospodarske javne službe, zavodi in drugi organi

V sistemu sodelujejo tudi mestne gospodarske javne službe, zlasti njihove dežurne službe, kar zagotavlja Oddelek za gospodarske javne službe in promet. Za zaščito in reševanje so pomembne zlasti: Vodovod – Kanalizacija (nadzor ustreznosti pitne vode in morebitno ukrepanje ob nesreči na vodovarstvenih območjih, ukrepanje ob izlivu nevarnih snovi v kanalizacijsko omrežje in omrežje odvoda meteornih voda), Energetika (ukrepanje ob izpušnih plina v omrežju v njihovi pristojnosti), Žale in Ljubljanski potniški promet (namestitev na mestu nesreče, prevoz) ter podjetja pooblaščen za vzdrževanje cest v pristojnosti MOL za sanacijo cestišč po nesrečah in urejanje obvoznice. To sta podjetji KPL d.d. ter Cestno podjetje Ljubljana d.d. Letno in zimsko vzdrževanje cest v MOL je razdeljeno na 3 območja. Cestno podjetje Ljubljana d.d. vzdržuje območje 2, podjetje KPL d.d. pa območje 1 in 3. Območje 1 obsega center mesta. Meja območja je avtocestni obroč. Območje 2 je vzhodni del Mestne občine Ljubljana, od vzhodne obvoznice do občinske meje. Območje 3 je zahodni del Mestne občine Ljubljana, ki leži izven cestnega obroča.

Priloga: [Seznam OZRCO in drugi](#)

Dodatek: [Mestna občina Ljubljana - načrt dejavnosti](#)

Dodatek: [Načrt dejavnosti Žale javno podjetje d.o.o.](#)

Priloga: [Karta vodovarstvenih območij MOL 1](#) in <https://urbinfo.ljubljana.si>

Priloga: [Karta vodovarstvenih območij MOL 2](#) in <https://urbinfo.ljubljana.si>

Priloga: [Karta vodovarstvenih območij MOL 3](#) in <https://urbinfo.ljubljana.si>

Priloga: Karta ([mala](#), [velika](#)) vzdrževalcev cest MOL

Medobčinska pomoč

MOL je sopolisnica Dogovora o medsebojnem sodelovanju in pomoči na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, sklenjenega med šestimi mestnimi občinami.

Razpoložljivost in vrsta te pomoči je omejena z oddaljenostjo med mesti in je podvržena vsakokratni odobritvi župana za dajanje pomoči. Predvidevamo, da bi bila pomoč poklicnih enot JGS na voljo do 4 ure po zaprosilu, za pomoč drugih enot je potrebno več časa. Stroške pomoči krije tisti, ki pomoč daje.

Priloga: [Dogovor o medsebojnem sodelovanju in pomoči na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami](#)

Meddržavna medmestna pomoč

MOL ima sklenjen Sporazum o sodelovanju na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in obvladovanja kriznih situacij med odgovornima službama mest Dunaj in Ljubljana.

Razpoložljivost in vrsta te pomoči je omejena z oddaljenostjo med mestoma in je podvržena vsakokratni odobritvi župana za dajanje pomoči. Predvidevamo, da bi bila pomoč v najboljšem primeru na voljo 24 ur po zaprosilu. Stroške pomoči krije tisti, ki pomoč daje oziroma povzročitelj v skladu s 118. členom ZVNDN.

Priloga: [Sporazum o sodelovanju na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in obvladovanja kriznih situacij med odgovornima službama mest Dunaj in Ljubljana](#)

Priloga: [Seznam OZRCO in drugi](#)

4.2 Morebitno dodatno potrebne sile

Pomoč državne ravni

V primeru, da navedene sile ne bodo zadostovale za ZRP ob nesrečah z nevarnimi snovmi, OZRCO, v nujnih primerih pa GBL, zaprosi za pomoč državno raven ZR prek ReCO, v kolikor ta sile in sredstva ne zagotovi že v skladu s poglavjem 4.1.1 in v kolikor ne zagotovi sodelovanja državne ravni varstva okolja že v skladu s poglavjem 4.1.2. Glede na izkušnje bi lahko prišlo do potrebe po dodatnih vozilih za višino, po vozilih za gašenje s prahom, po vozilih za tehnično reševanje, priklopnikih za elektriko in razsvetljavo, helikopterjih za gašenje, helikopterjih za transport poškodovanih, sanitetnih vozilih Slovenske vojske za prevoz poškodovanih, RKB enote, Inženirske enote itn. Ko govorimo o morebitni potrebi po posamezni opremi mislimo seveda na potrebo po opremi in moštvu, ki z njo ravna. Pride lahko tudi do potrebe po storitvi merjenja emisij in imisij dimnih plinov ob izpustih plinastih snovi, požarih, nadzora nad kontaminiranostjo požarne vode, odstranitev morebitnih nevarnih snovi, identifikacije snovi, monitoring učinkov izvedenih ukrepov itn.

Ob nesrečah v katerih je udeleženo večje število ljudi bo potrebno tudi sodelovanje informacijskega centra, ki ga državna raven organizira v skladu z 13. členom Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč in katerega naloge so:

- posredovanje informacij o posledicah nesreče in drugih razmerah ter dajanje napotkov prebivalcem na prizadetem območju;
- zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov o mrtvih in poškodovanih pristojnim štabom CZ, drugim pristojnim organom, organizacijam in službam ter svojcem žrtev in poškodovanih;
- nudenje psihološke in duhovne pomoči prizadetim in svojcem žrtev;
- sodelovanje z zdravstveno službo, policijo, socialno službo, duhovniki in drugimi, v primeru prometnih nesreč pa tudi z letalskimi, železniškimi in drugimi prevozniki, Ministrstvom za promet in zveze ter po potrebi z Ministrstvom za zunanje zadeve;
- prevajalske storitve, če so med prizadetimi tudi državljani drugih držav oziroma zaradi mednarodne pomoči;
- nudenje pomoči pri oskrbi in nastanitvi nepoškodovanih in svojcev;

- nudenje pomoči preživelim pri vzpostavitvi stikov s svojci.

Razpoložljivost (vrste in število enot, odzivni čas, način kritja stroškov) teh enot je v pristojnosti državne ravni in jo ta opiše v dodatkih in prilogah.

Priloga: Sile, finančna in druga sredstva, njihovi viri in razpoložljivost državnih organov pristojnih za zadeve zaščite in reševanja

Dodatek: Načrt dejavnosti državnih organov pristojnih za zadeve zaščite in reševanja

Priloga: Sile, finančna in druga sredstva, njihovi viri in razpoložljivost državnih organov pristojnih za zadeve varstva okolja

Dodatek: Načrt dejavnosti državnih organov pristojnih za zadeve varstva okolja

4.3 Finančna in druga sredstva, potrebna za izvajanje načrta, njihovi viri in razpoložljivost

4.3.1 Oprema in druga materialna sredstva

Oprema in druga materialna sredstva so sestavni del prej navedenih razpoložljivih sil. Dodatna oprema v pristojnosti MOL je na voljo v skladiščih OZRCO. O razpoložljivosti te opreme odloča OZRCO.

Priloga: Pregled celotnega fonda zaščitne in reševalne opreme in drugih sredstev za zaščito, reševanje in pomoč OZRCO [1](#) in [2](#) in RAKI <http://www.raki.si>

Z dodatno opremo in drugimi materialnimi sredstvi razpolaga tudi državna raven. Vrsta, količina in razpoložljivost te opreme je v pristojnosti državne ravni.

4.3.2 Finančna sredstva, njihovi viri in razpoložljivost

Pri kritju stroškov interventnih ukrepov po tem načrtu se upoštevajo naslednja določila zakonodaje:

Nesreče z nevarnimi snovmi z vplivom na vodo, vodna in priobalna zemljišča

Varstvo pred škodljivim delovanjem voda v sklad z 82. členom ZV obsega tudi ukrepe v primeru izrednega onesnaženja voda in ukrepe v zvezi z odpravo njegovih posledic. Za varstvo pred škodljivim delovanjem voda v skladu z 91. členom ZV skrbi država za kar država ustanovi obvezno gospodarsko javno službo s katero zagotavlja vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč. Če zaradi okoljske nesreče, pri kateri povzročitelj ni znan ali je okoljska nesreča posledica naravnega pojava, pride do onesnaženja voda, izvede interventne ukrepe izvajalec državne gospodarske javne službe varstva pred nenadnim onesnaženjem voda,

določene po predpisih o vodah⁴⁰. V skladu z 95. členom ZV država kot obvezno gospodarsko javno službo zagotavlja izvedbo izrednih ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda, v skladu z 98. členom pa vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč, katere naloga je tudi odstranjevanje odpadkov in drugih opuščenih ali odvrženih predmetov in snovi iz površinskih voda in z vodnih ter priobalnih zemljišč, čiščenje gladine površinskih voda in preprečevanje onesnaženja vodnih in priobalnih zemljišč. V skladu z 97. členom ZV je MOP dolžno pripraviti program sanacije zaradi posledic škodljivega delovanja voda. Program sprejme Vlada RS. Če so posledice škodljivega delovanja voda nastale na vodnem, priobalnem zemljišču, zagotovi sredstva za njihovo sanacijo država. Stroške sanacije zaradi posledic izrednega onesnaženja voda pa, kadar je znan, nosi povzročitelj. Če povzročiteljevo premoženje za pokritje stroškov ne zadošča, krije preostanek teh stroškov država. V primeru, da povzročitelj ni znan ali če je okoljska nesreča posledica naravnega pojava krije stroške interventnih ukrepov država.

Nesreče z nevarnim blagom v prometu (cestnem, železniškem, po morju in celinskih vodah in v zračnem prometu)

V skladu z 21. členom ZPNB je prevoznik nevarnega blaga dolžan kriti stroške za reševanje nesreč z nevarnim blagom.

Okoljska oz. ekološka nesreča z znanim ali neznanim povzročiteljem

V primeru okoljske nesreče oz. ekološke nesreče⁴¹ potrebne interventne ukrepe izvedejo pristojne službe po predpisih o vodah in službe za zaščito, reševanje in pomoč, določene po predpisih o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami stroške interventnih ukrepov pa plača povzročitelj okoljske nesreče. Če povzročiteljevo premoženje za pokritje stroškov ne zadošča, krije preostanek teh stroškov država. V primeru, da povzročitelj ni znan ali če je okoljska nesreča posledica naravnega pojava krije stroške interventnih ukrepov država⁴². Če so poleg interventnih ukrepov iz drugega odstavka tega člena potrebni še drugi ukrepi za odpravo škodljivih posledic nesreče za okolje, njihovo pripravo in izvedbo zagotovi MOP prek priprave, sprejema in izvedbe programa za izvedbo sanacije prizadetega območja. Stroške programa za izvedbo sanacije krije povzročitelj, če njegovo premoženje za pokritje stroškov ne zadošča, pa krije preostanek teh stroškov država⁴³.

Večja nesreča pri viru tveganja

Stroške interventnih ukrepov predvidenih v načrtu zaščite in reševanja in drugih ukrepov za odpravo škodljivih posledic nesreče krije povzročitelj⁴⁴. Če povzročiteljevo premoženje za pokritje stroškov ne zadošča, krije preostanek teh stroškov država⁴⁵.

Način kritja stroškov – postopki in viri

⁴⁰ V skladu s 7. točko 27. člena ZVO.

⁴¹ Okoljska nesreča je nenadzorovan ali nepredviden dogodek, ki je nastal zaradi posega v okolje in ima takoj ali kasneje za posledico neposredno ali posredno ogrožanje življenja ali zdravja ljudi ali kakovosti okolja. Okoljska nesreča je tudi ekološka nesreča po predpisih o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami - 6.8 točka 3. člena ZVO.

⁴² 27. člen ZVO.

⁴³ 28. člen ZVO.

⁴⁴ Povzročiteljica ali povzročitelj obremenitve okolja (v nadaljnjem besedilu: povzročitelj obremenitve) je pravna ali fizična oseba, ki neposredno ali posredno, izključno ali hkrati onesnažuje okolje, rabi naravne dobrine ali povzroča tveganje za okolje ali povzroči okoljsko nesrečo - 7. točka 3. člena ZVO.

⁴⁵ 28. člen ZVO.

Stroški MOL v zvezi z izvajanjem pristojnosti MOL in pomočjo državi pri izvajanju ukrepov ob nesrečah z nevarnimi snovmi se ugotavljajo na naslednji način:

- stroški GBL se obračunajo po ceniku GBL, obračun izvede GBL,
- stroški prostovoljnih gasilskih enot se obračunajo po ceniku GZS, obračun izvede GZL,
- morebitne druge stroške MOL zbere OZRCO.

V primeru, da je v času trajanja intervencije znan⁴⁶ prevoznik⁴⁷ nevarnega blaga oz. povzročitelj⁴⁸ okoljske ali večje nesreče, GBL in GZL ter OZRCO zahtevke za povrnitev stroškov oziroma račun izstavijo neposredno prevozniku oz. povzročitelju. Če v času trajanja intervencije ta ni znan, GBL in GZL zahtevke za povrnitev stroškov oziroma račun izstavijo URSZR po postopku, ki ga opredeli URSZR.

Priloga: Opis postopka in obrazci URSZR za povrnitev stroškov za izvedbo interventnih in drugih ukrepov ob nesreči z nevarno snovjo

V primeru potrebe se za financiranje nalog, ki jih izvaja MOL uporabljajo določila v Načrtu MOL za ZR ob požarih.

Priloga: [Načrt MOL za ZR ob požarih](#)

⁴⁶ »Znan« pomeni, da vodji intervencije ali vodji gasilske enote izjavi, da je prevoznik ali povzročitelj, poda vse podatke potrebne za izstavitvev zahtevka (za pravno osebo so to: firma, ID številka, transakcijski račun, odgovorna oseba; za fizične osebe so to: ime in priimek, naslov, davčna številka, transakcijski račun) oz. računa in izjavi, da bo stroške povrnil v roku 30. dni.

⁴⁷ prevoznik je tisti, ki opravlja prevoze v cestnem prometu, v železniškem prometu, po morju in celinskih vodah in v zračnem prometu in je kot tak naveden v pogodbi o prevozu oziroma prevozni listini. Če se prevoz opravi brez pogodbe o prevozu oziroma prevozne listine, je prevoznik tisti, ki prevaža nevarno blago - 6. točka 4. člena v povezavi z 2. členom ZPNB.

⁴⁸ Povzročiteljica ali povzročitelj obremenitve okolja (v nadaljnjem besedilu: povzročitelj obremenitve) je pravna ali fizična oseba, ki neposredno ali posredno, izključno ali hkrati onesnažuje okolje, rabi naravne dobrine ali povzroča tveganje za okolje ali povzroči okoljsko nesrečo - 7. točka 3. člena ZVO.

5. Organizacija in izvedba opazovanja, obveščanja in alarmiranja

5.1 Zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov

5.1.1 Zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov za potrebe ZRP ob nesrečah z nevarnimi snovmi

URSZR⁴⁹ od organa, pristojnega za kemikalije redno pridobiva seznam⁵⁰ prijavljenih snovi, seznam biocidov in seznam snovi, pripravkov in nevarnih izdelkov in o njih zlasti naslednje podatke⁵¹:

- trgovsko ime snovi ali pripravka,
- ime proizvajalca in prijavitelja,
- fizikalno-kemične lastnosti,
- vsi možni načini in ukrepi za preprečevanje škodljivih učinkov snovi oziroma za pretvorbo snovi v neškodljivo,
- povzetek rezultatov toksikoloških in ekotoksikoloških preskusov,
- stopnja čistosti in identiteta nevarnih dodatnih snovi in primesi, če so ti nevarni in je to potrebno za razvrščanje in označevanje snovi,
- priporočila o preventivnih ukrepih pri uporabi in o takojšnjih ukrepih ob nesrečah,
- podatki iz varnostnega lista,
- analitične metode za ugotavljanje izpostavljenosti ljudi in okolja.

Seznam je intervencijskim službam na voljo prek ReCO.

Priloga: Seznam URSZR o prijavljenih snoveh, seznam biocidov in seznam snovi, pripravkov in nevarnih izdelkov

Bazo podatkov o nevarnih snoveh NEVSNOV s podatki pomembnimi za interveniranje zagotavlja URSZR. Neposredni dostop do teh podatkov ima GBL in ReCO.

Priloga: [Baza podatkov o nevarnih snoveh NEVSNOV](#)

Policija vodi evidenco pravnih oseb in samostojnih podjetnikov, ki so imenovali varnostnega svetovalca⁵². Dostop do evidence intervencijskim službam Policija zagotavlja prek OKC PUL

Priloga: Evidenca pravnih oseb in samostojnih podjetnikov, ki so imenovali varnostnega svetovalca, ki je na voljo prek OKC PUL

⁴⁹ 51. člen ZVNDN.

⁵⁰ 60. člen ZKem.

⁵¹ V skladu z 38. členom ZKem, ti podatki ne morejo biti tajni.

⁵² 53.a člen ZPNB

MOL za potrebe ZRP zbira podatke o:

- JGS, o kateri zbira podatke GBL, jih vodi v bazi JGS in bazo posreduje na OZRCO, ki izvleček iz baze JGS ob spremembah dostavlja ReCO;
- upravnikih stanovanjskih objektov (48. in 166. člen Stanovanjskega zakona), o katerih zbira podatke in vodi register upravnikov stavb JSS MOL; te podatke OZRCO enkrat letno prenese v svojo uporabo;
- zbiranje, obdelava in posredovanje ostalih podatkov je opredeljeno v prilogah.

Zbiranje podatkov o stroških intervencije je opredeljeno v poglavju 4 in 6.

Zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov o intervenciji za namen poročanja o intervenciji izvajajo gasilske enote in po potrebi OZRCO v skladu s Pravilnikom o obveščanju in poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in Navodilom o načinu delovanja gasilskih enot za izvajanje javne gasilske službe v Mestni občini Ljubljana ter Operativnih gasilskim načrtom. To ne velja za policijo in zdravstvo.

Priloga: [Baza podatkov o ZRP MOL](#) in RAKI www.raki.si

Priloga: [Seznam upravnikov stanovanjskih stavb](#)

5.2 Obveščanje in alarmiranje ogroženih ljudi

Glej tudi poglavje 8.

Obveščanje ljudi z uporabo sredstev javnega alarmiranja⁵³

Kadar vodja intervencije na mestu nesreče ali vodja intervencije kot celote oceni, da preti oz. utegne ljudem groziti nevarnost, odredi umik ljudi iz ogroženih objektov in območij ali zaklanjanje v zaprtih prostorih ter o tem obvesti prebivalce in jim da navodila za ravnanje.

Praviloma obveščanje znotraj prizadetega območja izvaja GBL s pomočjo drugih enot JGS, saj so za vstop v to območje potrebna ustrezna zaščitna sredstva, obveščanje na ogroženem območju pa praviloma izvaja Policija. V primeru dvoma sta vodja policije na mestu nesreče in vodja gasilskih enot (praviloma vodja enote iz GBL), ki je v skladu z ZGas vodja intervencije in vodi vodstvo intervencije, dolžna uskladiti odločitev o umiku, način in izvedbo obveščanja.

Obveščanje se uporabi hišne zvonce, trkanje na vrata, zvočne znake na vozilih, govorne naprave na vozilih JGS in Policije, megafone, uporabo sredstev javnega alarmiranja in obvestilom preko radijskih hiš.

Vodji intervencije na mestu nesreče in osebi, ki izvaja funkcijo vodje izmene v GBL je s tem načrtom dano pooblastilo, da lahko v nujnih primerih, ko so ogrožena človeška življenja, naložijo ReCO, da proži sirene iz sistema javnega alarmiranja na določenem območju ali da GBL izjemoma sama proži ustrezne sirene iz GBL. Po uporabi sirene mora oseba, ki je odredila proženje siren, prek ReCO obvestiti javnost o razlogu za proženje in če je to potrebno dati ustrezna navodila za ravnanje v skladu z 12. členom Uredbe o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja.

⁵³ Poglavje 2.2.1.3 Operativnega gasilskega načrta JGS MOL.

Uporaba alarmnih znakov je dovoljena za obveščanje in opozarjanje prebivalcev, kadar:

- jih je treba opozoriti na bližajočo se nevarnost; npr. nesrečo z nevarnimi snovmi, ki utegne ogroziti prebivalce in morajo zaradi svoje varnosti ravnati na način, ki ga v prvi fazi določi vodja intervencije na mestu nesreče in vodja intervencije kot celote ali v drugi fazi PCZ MOL oz. pristojna oseba OZRCO
- jih je treba opozoriti na neposredno nevarnost; npr. da gre za nesrečo z izpustom plinaste nevarne snovi, požar, ki vključuje tudi nevarne snovi, ali pa grozi širjenje požara, kar bi lahko ogrozilo ali ogroža prebivalce in morajo zaradi svoje varnosti ravnati na način, ki ga v prvi fazi določi vodja intervencije na mestu nesreče in vodja intervencije kot celote ali v drugi fazi PCZ MOL oz. pristojna oseba OZRCO (npr. zapreti in zatesniti okna in druge odprtine v stanovanju ter ostati v njem, izključiti prezračevalne naprave; takoj zapustiti območje, ki ga definira vodja intervencije na mestu nesreče in vodja intervencije kot celote ali v drugi fazi PCZ MOL oz. pristojna oseba OZRCO)

ReCO v takšnem primeru obvesti tudi OZRCO.

Uporabo znakov za alarmiranje lahko od ReCO zahtevajo:

- vodja intervencije na mestu nesreče in vodja intervencije kot celote,
- GBL,
- dežurna oseba OZRCO,
- PCZ MOL ali njegov namestnik.

Pristojni svojo zahtevo prenesejo na ReCO.

Hkrati ReCO povedo:

- kateri znak za alarmiranje naj uporabi (opozorilo na nevarnost, neposredna nevarnost)
- razlog za uporabo znaka za alarmiranje
- območje na katerem se znak uporabi
- navodilo oz. napotke za prebivalce

ReCO je dolžan razlog in navodilo takoj posredovati v objavo javnim medijem po svojem načrtu.

Po prenehanju nevarnosti je tisti, ki je izdal zahtevo za uporabo znaka za alarmiranje dolžan ReCO:

- izdati zahtevo za uporabo znaka "konec nevarnosti"
- povedati navodilo oz. napotke za nadaljnje ravnanje prebivalcev.

ReCO je dolžan navodilo takoj posredovati v objavo javnim medijem po svojem načrtu.

Priloga: Pristojnosti organov vodenja po ZGas in ZVNDN
--

Priloga: Karta siren v sistemu javnega alarmiranja
--

5.3 Obveščanje sorodnikov oseb, ki so udeležene v nesrečah z nevarnimi snovmi

Kadar je to potrebno, sorodnike oseb, ki so bile udeležene v nesreči, obvešča policija v skladu s svojimi postopki.

5.4 Obveščanje splošne javnosti

5.4.1 Obveščanje s pisnimi obvestili

V nujnih primerih v zvezi z nesrečami z nevarnimi snovmi javnost obvešča GBL, PCZ, izjemoma dežurna oseba OZRCO. Obvestilo praviloma pripravi OZRCO skupaj z GBL, pošilja pa ga GBL ali OZRCO prek ReCO.

Kadar razmere to omogočajo OZRCO obvestilo uskladi s Kabinetom župana - Službo za odnose z javnostmi, po potrebi pa tudi s podjetjem, kadar gre za večjo nesrečo.

V nenujnih primerih in kadar razmere to dovoljujejo se sporočila javnosti posredujejo prek Kabineta župana - Službe za odnose z javnostmi.

Priloga: Seznam OZRCO in drugi
--

5.4.2 Obveščanje z intervjuji na mestu nesreče

Pričakovati je, da bodo na mesto nesreče prišli novinarji, ki bodo želele pridobiti informacije o nesreči in poteku reševanja. Policija novinarjev ne pusti znotraj zavarovanega mesta nesreče. O prihodu novinarjev policisti, ki varujejo mesto nesreče obvestijo vodjo intervencije na mestu nesreče, ta pa obvesti tudi vodjo intervencije kot celote.

Praviloma daje informacije novinarjem vodja intervencije na mestu nesreče ali vodja intervencije kot celote, kadar se nahaja na mestu intervencije. Informacije na mestu nesreče daje novinarjem sam ali skupaj z vodji/predstavniki drugih sodelujočih intervencijskih služb (JGS, policija, zdravstvo, državni organi in službe pristojni za zadeve ZR in varstva okolja) in OZRCO, lahko pa za dajanje informacij pooblasti drugo osebo.

Vodja intervencije na mestu nesreče (praviloma vodja enote iz GBL) z vodji sodelujočih intervencijskih služb uskladi vsebino, način, kraj in čas dajanja informacij novinarjem in to sporoči novinarjem. Vodje sodelujočih intervencijskih služb skupaj, vsak v skladu s svojimi pristojnostmi, uskladijo znane podatke o nesreči, posledicah, dosedanjem gasilskem in zdravstvenem reševanju ter policijskih postopkih in o nadaljnjih načrtovanih aktivnostih.

V primeru, da okoliščine ne dovoljujejo podati informacij za javnost tako hitro, kot to želijo novinarji, vodja intervencije na mestu nesreče zaprosi novinarje za razumevanje, jim pojasni, da so sodelujoče službe polno zasedene z reševanjem človeških življenj in drugim izvajanjem ZRP in zaščitnih ukrepov in jim pove kdaj in kje jim bo dal informacije.

Oseba, ki daje intervju naj upošteva:

- vprašaj novinarja po imenu in medijski hiši in si to zapiši,
- vprašaj novinarja katero bo njegovo prvo vprašanje,
- vzemi si čas za razmislek o odgovoru,
- govori le dejstvih in o tem kar dejansko veš, kar je tvoje strokovno področje in kar je v tvoji ravni pristojnosti,

- če česa ne veš ali pa ne moreš ali ne smeš povedati ali ni v tvoji pristojnosti, to tako tudi povej,
- če je varno in etično primerno, omogoči snemalcem, da naredijo zanimive posnetke, vendar mu določi spremljevalca, ki bo skrbel za njegovo varnost in na glavo mu daj čelado ali omogoči uporabo drugih zaščitnih sredstev,
- ne govori laži, ne ugibaj, ne govori tistega kar se ti zdi,
- ne bodi jezen na novinarja, opravlja pač svoje delo,
- uporabljal splošno razumljive izraze in ne strokovnega žargona.

5.4.3 Obveščanje s tiskovnimi konferencami

Tiskovne konference v zvezi z nesrečami z nevarnimi snovmi po potrebi pripravi Kabinet župana – Služba za odnose z javnostmi. Na tiskovnih konferencah praviloma sodelujejo predstavniki OZRCO, JGS, Policije, zdravstva in drugih služb po potrebi.

5.5 Obveščanje in alarmiranje izvajalcev nalog ZRP in zaščitnih ukrepov⁵⁴

Obveščanje organov vodenja

ReCO obvešča organe vodenja in službe za zaščito in reševanje ter za varstvo okolja državne ravni v skladu s svojimi postopki.

JGS je obveščena s predajo obvestila o nesreči iz ReCO na GBL.

MOL je obveščena s predajo obvestila o nesreči iz ReCO na dežurnega OZRCO. S tem, ko je obvestilo predano OZRCO, se šteje, da je obveščen pristojni organ MOL.

OZRCO je praviloma potrebno obvestiti o vseh dogodkih, pri katerih:

- je prišlo do nesreče z nevarnimi snovmi v Butan Plinu, Belinki Perkemija, Petrolu v Zalogu,
- je potrebno posredovanje treh ali več enot JGS,
- je ali bi utegnil biti potreben umik ljudi iz objekta ali območja,
- je prišlo do poškodbe pripadnika katerekoli reševalne službe,
- je potrebna evakuacija, sprejem in namestitvev ljudi,
- je potrebno zagotavljati osnovne življenjske pogoje,
- je potrebno alarmiranje ogroženih ljudi ali je to bilo izvedeno,
- v drugih primerih po oceni ReCO in/ali GBL, Policija, PHE.

V primeru dvoma, ali je OZRCO treba obvestiti ali ne, se obveščanje izvede.

Obveščanje praviloma izvede ReCO samostojno ali na podlagi zahteve GBL, policije, PHE.

Dežurna oseba OZRCO presodi v katerih primerih in kdaj je potrebno obveščanje in aktiviranje ostalih zaposlenih OZRCO ter obveščanje in aktiviranje tudi izvede.

⁵⁴ V skladu s 14.a točko 8. člena ZVNDN alarmiranje obsega postopke in aktivnosti, s katerimi se opozarja prebivalstvo, lokalne skupnosti, državne organe, gospodarske družbe, zavode in druge organizacije na nevarnost naravne ali druge nesreče in prenehanje nevarnosti s pomočjo zvočnih signalov in v skladu s predpisi izvaja tudi aktiviranje določenih enot, služb in operativnih sestav za zaščito, reševanje in pomoč.

Kadar dežurni OZRCO presodi, da je potrebno obveščanje pristojnih v MOL oz. MU MOL, PCZ MOL in Župana, praviloma najprej obvesti predstojnika OZRCO ali osebo, ki ga nadomešča. Ta o obveščanju odloči in ga praviloma tudi izvede. Izjemoma po svoji presoji ali navodilu predstojnika, dežurni sam obvešča pristojne v MU MOL, PCZ in Župana.

Priloga: [Seznam OZRCO in drugi](#)

Obveščanje izvajalcev nalog

Obveščanje izvajalcev nalog se izvaja v primeru, da se predvideva, da bo v kasnejših fazah izvajanja nalog ZRP in zaščitnih ukrepov potrebno njihovo sodelovanje. Z obvestilom se doseže njihova vnaprejšnja seznanjenost z razmerami in skrajša odzivni čas v primeru, da dejansko pride do potrebe po njihovem aktiviranju.

Odločitev o obveščanju praviloma sprejme organ, ki je pristojen za aktiviranje. Obveščanje se praviloma izvede na enak način kot aktiviranje.

Alarmiranje izvajalcev nalog

Alarmiranje kot opozarjanje izvajalcev nalog na nevarnost naravne ali druge nesreče in prenehanje nevarnosti s pomočjo zvočnih signalov, se praviloma ne uporablja.

Alarmiranje kot aktiviranje izvajalcev nalog

V skladu s Pravilnikom o obveščanju in poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami se alarmni znak za neposredno nevarnost lahko uporabi za aktiviranje naslednjih enot JGS:

- a) PGD Lipoglav,
- b) PGD Prežganje,
- c) PGD Gameljne,
- d) PGD Medno,
- e) PGD Rašica.

Za enote od a do c se alarmni znak proži neposredno iz ReCO ali izjemoma iz GBL. Za enoti d in e, katerih sireni nista vezani v sistem javnega alarmiranja, sireni proži član enote, ki po obvestilu o nesreči, ki ga praviloma dobi prek ReCO, prvi pride v gasilski dom. V teh primerih javnosti ni potrebno obveščati o tem zakaj je bil uporabljen znak za javno alarmiranje.

5.6 Obveščanje drugih držav o nesreči

O tujcih, ki so umrlih ali bili poškodovani, obvešča tuja diplomatska predstavništva državna raven. Drugih posledic nesreče z nevarnimi snovmi, ki bi zadevali meddržavno raven oz. čezmejne vplive, ne predvidevamo.

5.7 Drugo obveščanje – uporaba vode iz hidrantnega omrežja

V skladu s 26. členom Odloka o oskrbi s pitno vodo se brez soglasja izvajalca javne službe oskrbe s pitno vodo sme uporabiti voda iz hidranta na javnem vodovodu samo za gašenje požarov, izvajanje drugih nalog zaščite, reševanja in pomoči ter zaščitnih ukrepov ob naravnih in drugih nesrečah. V teh primerih mora uporabnik pisno obvestiti izvajalca o kraju uporabe, času odvzema vode, količini porabljene vode in o morebitnih pomanjkljivostih na hidrantih.

Enote javne gasilske službe MOL za namen pripravljenosti na nesreče lahko izvajajo gasilski preventivni pregled hidrantnega omrežja. Pri tem izvedejo vizualni pregled fizičnega stanja hidrantnega priključka in izvedejo poskusni priklop na hidrant. O ugotovljenih pomanjkljivostih javna gasilska služba MOL obvesti izvajalca.

6. Aktiviranje sil in sredstev – načini in postopki

ReCO

ReCO aktivira enote, organe in službe za zaščito in reševanje ter za varstvo okolja državne ravni v skladu s svojimi postopki.

JGS

O aktiviranju praviloma odloči oseba, ki izvaja funkcijo vodje izmene GBL.

Pri odločanju o tem katere enote JGS bo aktiviral in v kakšnem obsegu upošteva:

- informacije iz obvestila o nesreči,
- Operativni gasilski načrt JGS MOL,
- Navodilo o načinu delovanja gasilskih enot za izvajanje javne gasilske službe v Mestni občini Ljubljana,
- stanje pripravljenosti enot JGS razviden iz INDA,
- pravila stroke.

GBL prostovoljne enote JGS aktivira prek ReCO.

Po prejemu poziva za aktiviranje poveljnik ali vodja prostovoljne enote JGS:

- ReCO in centrali GBL potrdi prejem poziva;
- prejme nalogo od GBL.

Čas, ko GBL preda ukaz o aktiviranju na ReCO se beleži v GBL. Prav tako se beleži čas izvoza prostovoljne gasilske enote in čas prihoda na mesto nesreče, kar so vodje enot dolžni javiti GBL prek radijskih zvez tako, da to sliši tudi ReCO.

Priloga: Operativni gasilski načrt JGS MOL
--

Priloga: Navodilo o načinu delovanja gasilskih enot za izvajanje javne gasilske službe v Mestni občini Ljubljana
--

Priloga: Baza podatkov o ZRP MOL in RAKI http://www.raki.si
--

Priloga: INDA

Policija

Postopki aktiviranja sil in sredstev policije so interna zadeva policije.

PHE

Postopki aktiviranja sil in sredstev PHE so predvideni z načrtom zaščite in reševanja ob masovnih nesrečah.

Priloga: Načrt zaščite in reševanja ob masovnih nesrečah (nesrečah z velikim številom hudo poškodovanih ali življenjsko ogroženih nenadno hudo obolelih oseb)

OZRCO

OZRCO aktivira dežurna oseba OZRCO.

Dežurni OZRCO izvede po svoji presoji vsa neodložljivo potrebna aktiviranja pogodbenih podjetij in enot pogodbenih nevladnih organizacij, organizacij za namestitev v nesreči prizadetih ljudi in druga podjetja če je to neodložljivo potrebno. Pri tem izvaja ustrezni del pristojnosti oz. posebnih pooblastil vodje intervencije in PCZ ter izda odredbe o aktiviranju. O izvedenih neodložljivo potrebnih aktiviranjih obvesti predstojnika OZRCO ali osebo, ki ga nadomešča in ki po presoji obvešča in pridobiva potrebna soglasja PCZ oz. Župana za izvedbo potrebnih aktivnosti.

OZRCO v nadaljevanju, v skladu z oceno stanja in razvoja ter predvidenimi potrebami, aktivira pogodbeni podjetja, enote pogodbenih nevladnih organizacij, organe MU, javna podjetja. Pri tem izvaja del pristojnosti oz. posebnih pooblastil vodje intervencije in PCZ ter izda odredbe o aktiviranju.

O aktiviranju se praviloma posvetuje s PCZ MOL ali Županom. Če razmere ne omogočajo posvetovanja o aktiviranju s PCZ MOL ali Županom (potrebno hiter odziv na nesrečo in njene posledice, nadrejeni niso telefonsko dosegljivi) lahko predstojnik OZRCO ali oseba, ki ga v njegovi odsotnosti nadomešča, aktivira vse prej navedene organe, organizacije, enote in službe.

Kadar je za sprejemanje odločitev na voljo dovolj časa, odločitve o aktiviranju iz pristojnosti MOL sprejemajo:

- poveljnik JGS, oz. oseba, ki izvaja funkcijo vodje izmene v GBL, za vse enote JGS;
- dežurna oseba OZRCO za enote pogodbenih nevladnih organizacij;
- predstojnik OZRCO oz. oseba, ki ga nadomešča za pogodbeni podjetja;
- PCZ MOL za vse organizacije s katerimi ni pogodb za izvajanje nalog ZRP in za enote CZ;
- direktor MU za vse organe MU;
- župan za vse javne službe v mestni pristojnosti.

Priloga: Seznam OZRCO in drugi
--

Priloga: Seznam upraviteljev stanovanjskih stavb
--

Pomoč v silah in sredstvih ter druge oblike pomoči

O potrebah po pomoči v silah in sredstvih za policijo in zdravstvo presoja in zanjo zaproša policija in zdravstvo po svojih postopkih.

O potrebah po finančni pomoči državne ravni občini presoja župan in zanjo tudi zaproša.

O potrebah o pomoči sil za zaščito, reševanje in pomoč, sil Slovenske vojske in sredstvih presoja glede na razmere vodja intervencije na mestu nesreče in vodja intervencije kot celote, OZRCO, PCZ.

Za pomoč gasilskih sil samostojno zaproša poveljnik JGS oz. oseba, ki izvaja funkcijo vodje izmene GBL. Zaprošilo se preda prek ReCO.

Aktiviranje medmestne pomoči

O potrebi po pomoči iz občin podpisnic dogovora odloči OZRCO in/ali PCZ, ki za pomoč tudi zaprosi.

Aktiviranje državne pomoči

Za aktiviranje sil in sredstev iz državne pristojnosti zaprosi glede na razmere vodja intervencije na mestu nesreče in vodja intervencije kot celote, OZRCO, PCZ prek ReCO.

Aktiviranje meddržavne medmestne pomoči

O potrebi po pomoči iz mest iz tujine, s katerimi ima Ljubljana sklenjen dogovor, odloči župan, ki za pomoč tudi zaprosi.

Zbirališče sil, ki pridejo na pomoč ob nesreči z nevarnimi snovmi je praviloma GBL.

Zbirališče opreme in drugih oblik materialne pomoči je praviloma skladišče OZRCO v Rojah.

Osebe, pristojne za aktiviranje so pristojne tudi za usklajevanje postopkov za zmanjšanje posledic nesreče, kadar so ti postopki del intervencije. Vsi nadaljnji postopki za zmanjšanje posledic nesreče so v pristojnosti državnih organov in služb pristojnih za zadeve ZR ter VO. Vsi postopki pred nesrečo – obvladovanje razmer, zmanjševanje tveganja – so v pristojnosti povzročiteljev, prevoznikov, lastnikov oziroma upravljalcev⁵⁵.

⁵⁵ 10. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja.

7. Upravljanje in vodenje

7.1 Pristojnosti in naloge organov upravljanja in vodenja

Organi upravljanja in vodenja na državni ravni

Za priprave in izvajanje aktivnosti ob nesrečah z nevarnimi snovmi imajo poleg Vlade RS najpomembnejšo vlogo pristojni državni organi s področja zaščite in reševanja (Ministrstvo za obrambo z Upravo RS za zaščito in reševanje in Inšpektoratom za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami) in organi s področja varstva okolja (MOP z ARSO in javnimi službami ter inšpektoratom).

Organ vodenja na državni ravni pa je PCZ RS in krajevno pristojni regijski PCZ.

Organi upravljanja MOL

Organ upravljanja v MOL je Mestni svet MOL. V zvezi z izvajanjem načrta MOL za zaščito in reševanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi za Mestni svet MOL ni predvidenih nalog, razen v primeru, da bi bilo potrebno izvesti postopek spreminjanja proračuna MOL. Ugotavljanje take potrebe in izpeljava postopka je v pristojnosti Župana.

Organi vodenja

Zaščito, reševanje in pomoč, v skladu z 98., 80., 81. 82., 83., 84. in 85. členom ZVNDN ter 4., 40., in 41. členom ZGas ter drugimi predpisi (glej poglavje 0.1), vodijo in izvajajo:

Vodenje	Izvajanje
Vodja intervencije na mestu nesreče	
	enota GBL na mestu nesreče
	prostovoljne enote JGS na mestu nesreče
	usmerjanje in usklajevanje drugih enot in služb na mestu nesreče
Operativno vodstvo intervencije	
	usmerjanje in usklajevanje enot in služb na mestu nesreče
Vodja intervencije kot celote	
	usmerjanje in usklajevanje vodij intervencij a mestu nesreče
	druge enote GBL
	druge prostovoljne enote JGS
	usmerjanje in usklajevanje z drugimi enotami in službami
Vodstvo intervencije kot celote	
	usmerjanje in usklajevanje z drugimi enotami in službami
Poveljnik JGS	
	GBL
	prostovoljne enote JGS
	gasilske enote in službe, ki pridejo na pomoč
OZRCO	

	dežurna oseba
	drugi zaposleni
	pogodbene nevladne organizacije
	pogodbena podjetja
DIREKTOR MU MOL	
	organi MU, zlasti JSS in OZSV
PCZ	
	organizacije s katerimi ni sklenjenih pogodb za izvajanje ZRP
	organi, enote in službe CZ
Župan	
	vse javne službe v pristojnosti MOL
PHE	
	Univerzitetni klinični center Ljubljana – Reševalna postaja
	Splošna nujna medicinska pomoč ZDL
	organizacijske enote ZDL
POLICIJA	
	uniformirana policija
	kriminalistična policija
Državni organi pristojni za zadeve ZR	
	URSZR
	URSZR IL
	PCZ RS
	PCZ regije
	Enote in službe ZR v državni pristojnosti
	IVNDN
Državni organi pristojni za zadeve VO	
	MOP
	ARSO
	ARSO Izpostava Ljubljana
	Javne gospodarske službe varstva okolja in voda
	Inšpektorat pristojen za okolje, vode

Zakonske pristojnosti organov vodenja iz pristojnosti MOL so opredeljene v prilogi.

Priloga: [Pristojnosti organov vodenja po ZGas in ZVNDN](#)

Priloga: [Vzorec za odredbe PCZ in vodje intervencije po ZGas in ZVNDN](#)

7.2 Pristojnosti in naloge drugih izvajalcev načrta zaščite in reševanja

Drugi izvajalci načrta zaščite in reševanja niso predvideni. V primeru potrebe po vključitvi drugih izvajalcev, jih v izvajanje ZRP vključi pristojni organ vodenja v skladu z zmožnostmi in sposobnostmi izvajalca in v skladu s pristojnostmi in ravno organa vodenja.

7.3 Vodenje in usklajevanje aktivnosti na mestu nesreče

Vodenje na prvi ravni izvedbe zaščite, reševanja in pomoči je v pristojnosti povzročitelja, lastnika, upravljalca, prevoznika.

Vodenje na drugi in tretji ravni izvedbe zaščite, reševanja in pomoči

Druga raven obsega predvsem izvajanje reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi (zavarovanje prizadetega območja, omejitev ogroženega območja, zaustavitev izpusta, omejitev širjenja snovi, osnovno zbiranje snovi), umik iz prizadetega in (po potrebi) ogroženega območja, dekontaminacija oseb, nujna medicinska pomoč.

Aktivnosti na mestu nesreče vodi vodja intervencije na mestu nesreče, ki je praviloma vodja enote GBL⁵⁶ in ki je hkrati tudi poveljujoči enotam JGS in gasilskim enotam, ki so prišle na pomoč.

Intervencijo v gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji, ki ima svojo poklicno gasilsko enoto, vodi poveljnik te enote v skladu s 3. točko 40. člena ZGas.

Vodja intervencije na mestu nesreče po svoji presoji oblikuje operativno vodstvo intervencije, ki ga praviloma sestavljajo:

- oseba iz poveljniške strukture GZL, ki skrbi za usklajevanje dela prostovoljnih enot JGS z GBL;
- vodja zdravstvene oskrbe,
- vodja policijskih enot.
- predstavnik OZRCO,
- predstavniki državnih organov in služb pristojnih za področje ZR,
- predstavniki državnih organov in služb pristojnih za področje VO,
- predstavniki morebitnih drugih sodelujočih služb,
- skupina, ki vodi intervencije na mestu nesreče nudi podporo s sredstvi zvez in organizacijo dela – vozilo za podporo vodenju,
- predstavniki podjetja (svetovalec za kemikalije, osebe pristojne za VO, požarno varnost, varnost pri delu), če gre za nesrečo v podjetju ali nesrečo prevoznika (varnostni svetovalec); predstavnik prebivalcev oz. upravnik stavbe, če gre za stanovanjsko stavbo

Med seboj komunicirajo osebno.

Priloga: [vozilo za podporo vodenju](#)

⁵⁶ 40. člen ZGas.

Vodja intervencije na mestu nesreče, vodja zdravstvene oskrbe, vodja policijskih enot in predstavnik OZRCO na levi roki nosijo trak oranžne barve ali trak oranžne barve na levem ramenu odsevnega jopiča.

Mesto vodje intervencije na mestu nesreče, vodja zdravstvene oskrbe in vodja policijskih enot (poveljniška vozila) morajo biti blizu drug drugega.

Operativno vodstvo intervencije se sestane vsake pol ure, če se sami drugače ne dogovorijo. Medsebojno se informirajo o razmerah, delu služb iz njihove pristojnosti, predvidijo nadaljnje aktivnosti in jih med seboj časovno, vsebinsko in prostorsko uskladijo.

O dogovorjenem obvestitju službe, ki jih vodijo in sedeže svojih služb.

Način vodenja intervencije in vsakokratno ime vodje intervencije na mestu nesreče in vodje intervencije kot celote je GBL dolžna razglasiti vsem sodelujočim enotam:

- enotam JGS to razglasi GBL prek radijskih zvez
- enotam zdravstvene intervencije, policiji in OZRCO to sporoči prek ReCO.

Priloga: Vzorec za odredbe PCZ in vodje intervencije po ZGas in ZVNDN

Vodenje na četrti ravni izvedbe zaščite, reševanja in pomoči je v pristojnosti državnega organa pristojnega za zadeve zaščite in reševanja ali državnega organa pristojnega za zadeva varstva okolja, v skladu z njunim dogovorom.

7.4 Vzpostavitev več ravni vodenja intervencije

Glede na obseg in značilnosti nesreče se poveljnik GBL (oz. oseba, ki izvaja funkcijo vodje izmene GBL) lahko odloči o uvedbi dodatnih ravni vodenja intervencije. Pri izvedbi odločitve upošteva naslednja načela:

1) Operativna raven:

- **Lokacija:** Območje operativne ravni zajema neposredno mesto nesreče, prizadeto in ogroženo območje. Vstop in izstop je dovoljen praviloma le gasilcem oziroma pripadnikom intervencijskih služb z opremo, ki nudi ustrezno raven osebne zaščite. Nadzor vstopa/izstopa praviloma zavarujejo in nadzorujejo gasilci. Stopnjo nevarnosti, zaščitno opremo in možnost dostopa v to območje praviloma razglasa vodja intervencije na mestu nesreče. Šele, ko vodja intervencije na mestu nesreče ugotovi in razglasi, da je nevarnost odpravljena do te mere, da lahko v območje vstopi tudi osebje zdravstva in policije (glede na zaščitna sredstva in opremo s katero razpolagajo), tja vstopijo tudi druge službe. Na prehodu v naslednje območje se po potrebi postavi dekontaminacijska postaja za pripadnike in opremo reševalnih služb ter za ljudi, udeležene v nesreči.
- **Odgovornost:** Posamezne enote vodijo samostojno njihovi vodje v skladu s pravili stroke in predpisi.
- **Naloga:** Temeljna naloga na tej ravni je umik in reševanje ljudi iz prizadetega območja, kjer so izpostavljeni neposredni nevarnosti in izvajanje drugih nalog zaščite, reševanja in pomoči ter zaščitnih ukrepov glede na razmere.

2) Taktična raven:

- **Lokacija:** Območje taktične ravni zajema širšo okolico mesta nesreče katerega praviloma zavaruje in vstop/izstop nadzoruje policija.
- **Odgovornost:** Aktivnosti na območju nesreče vodijo predvsem vodja gasilskih enot (GBL), ki je tudi vodja intervencije na mestu nesreče, vodja zdravstvene oskrbe in vodja policijskih enot ter predstavnik podjetja, če gre za nesrečo v podjetju oz. za nesrečo pri prevozu nevarnih snovi. Navedeni sestavljajo operativno vodstvo intervencije.

Aktivnosti se izvajajo skladno z usmeritvami vodje intervencije na mestu nesreče, ki je praviloma vodja izmene GBL. Na operativni ravni je v tem primeru eden ali več vodij intervencij na mestu nesreče in po potrebi vodij namenskih enot (task force), ki pokrivajo določen del območja nesreče ali izvajanje določenih posebnih aktivnosti.

Vodja intervencije na mestu nesreče - vodja enote GBL - po zaključitvi ukrepanja iz pristojnosti in zmožnosti GBL (izveden umik prizadetih in ogroženih ljudi, zaustavitev izpuščanja, zaustavitev širjenja, osnovno oz. grobo zbiranje iztečene snovi, ad- in absorbcija, ki jo omogoča oprema GBL), preda vodenje intervencije na mestu nesreče državnemu organu ali službi pristojni za zadeve ZR oziroma organom ali službam varstva okolja, ki jih je ReCO na podlagi obvestila GBL in v skladu s svojimi postopki ter državnimi načrti napotil na mesto nesreče. Ti organi in službe poskrbijo za natančno identifikacijo snovi, ugotovitev posledic na ljudi in okolje, določitev dodatnih ukrepov za odpravo posledic in monitoring oz. nadzor odprave posledic. Če se ti organi ne odzovejo, vodja enote GBL o tem obvesti ReCO in naloži Policiji varovanje območja ter se vrne na sedež enote. O načinu varovanja območja odloči Policija.

- **Naloge:** Na tej ravni se zagotavlja umik ljudi iz ogroženega območja, nudenje zdravstvene oskrbe, oblikovanje mesta vodstva intervencije, območje zdravstvene oskrbe, območje čakanja enot, območje počitka enot, zagotovitev ustreznega prometnega režima reševalnih vozil, zagotavljanje podpore enotam na taktični ravni, zagotavljanje informacij strateški ravni ter po potrebi obveščanje medijev in javnosti. Na to raven sodi tudi odstranitev in varno uničenje snovi.

3) Strateška raven:

- **Lokacija:** Območje strateške ravni zajema območje MOL.
- **Odgovornost:** Delo na strateški ravni iz pristojnosti MOL operativno-strokovno vodi OZRCO in pri tem izvaja pristojnosti PCZ MOL. Glede na razmere vodenje lahko prevzame PCZ, ki mu pri usklajevanju aktivnosti in podpori enotam in službam pomaga ŠCZ. Zagotavljanje finančnih sredstev za izvajanje pristojnosti MOL in praviloma tudi odnosi z javnostmi so v pristojnosti župana.
- **Naloge:** Temeljne naloge na tej ravni so predvsem: določitev strategije, ciljev in prioritet, zagotavljanje finančnih virov, načrtovanje prihodnjih aktivnosti iz pristojnosti MOL. Na tej ravni se zagotavlja obveščanje medijev in javnosti, zagotavljanje nujnih življenjskih pogojev prizadetim v nesreči (hrana, napitek, oblačila, zasilno bivanje v hotelu nizke kategorije za do 5 delovnih dni, po potrebi zagotovitev bivalnih enot), organizacija začasne mrtvašnice, zagotavljanje storitev javnih služb občinske pristojnosti, stiki z državno ravjo za zagotovitev storitev javnih služb v državni pristojnosti, zaprosanje za pomoč zlasti državne ravni za njen informacijski center, storitve SV ipd.

OBMOČJE NESREČE	nevarno območje omejeno z notranjim varnostnim pasom	Mesto nesreče	izvajanje ZRP – gasilci	nevarnost za zdravje visoka	Ljudi je s tega mesta je treba umakniti in predati zdravstveni službi	Hot zone	Bronze level	Operativna raven
		Prizadeto območje	Izvajanje ZRP – gasilci	nevarnost za zdravje visoka	Ljudje znotraj tega območja praviloma ostanejo v zaprtih prostorih in/ali pa se izvede umik			
		Ogroženo območje	Izvajanje ZRP – gasilci	nevarnost za zdravje relativno nizka	Ljudje znotraj tega območja praviloma ostanejo v zaprtih prostorih			
		Nadzor vstopa in izstopa	gasilci					
	Prehodno območje		dekontaminacijska postaja			Warm zone		
	zaščitno območje omejeno z zunanjim varnostnim pasom	Varno območje	- Vodja intervencije na mestu nesreča in operativno vodstvo intervencije - območje počitka enot - območje čakanja enot - območje zdravstvene postaje - območje za pristanek helikopterja	Ni nevarnosti za zdravje		Cold zone	Silver level	Taktična raven
		Nadzor vstopa in izstopa	policija					
ZUNANJE OBMOČJE			Policija Vodja intervencije kot celote Drugi organi vodenja in upravljanja (župan, ministrstva) Bolnišnice	Ni nevarnosti za zdravje	Obveščanje javnosti		Silver or Gold	Strateška raven

Shema območij ob nesreči z nevarnimi snovmi

7.5 Uporaba sredstev zvez

Policija, PHE in druge sodelujoče službe, razen tistih, ki so vključene v sistem zvez ZARE, uporabljajo svoj sistem zvez in imenike.

Poveljniško vozilo GBL in vozilo za podporo vodenju se lahko uporabita kot skupni komunikacijski center.

Radijske zveze za povezavo med organi vodenja:

- praviloma 15. in 16. semiduplexni kanal sistema zvez ZARE preko repetitorja Krim.

Radijske zveze na mestu nesreče:

- praviloma 43. simpleksni kanal sistema zvez ZARE

Priloga: [vozilo za podporo vodenju](#)

V primeru, da na intervenciji sodeluje večje število prostovoljnih enot JGS in je potreba po komuniciranju večja, se za komunikacijo med prostovoljnimi enotami JGS praviloma uporablja 44. simpleksni kanal sistema zvez ZARE.

Za komunikacijo med poveljnikom, podpoveljnikom GZL ali drugo osebo, ki jo vodi intervencije na mestu nesreče zadolži za stik s prostovoljnimi enotami JGS, ter vodjem intervencije na mestu nesreče, se praviloma uporabi 43. simpleksni kanal sistema zvez ZARE

Za radijsko zvezo s helikopterjem na terenu se prvenstveno uporabljata:

- 33. simpleksni kanal sistema zvez ZARE in
- 34. simpleksni kanal sistema zvez ZARE.

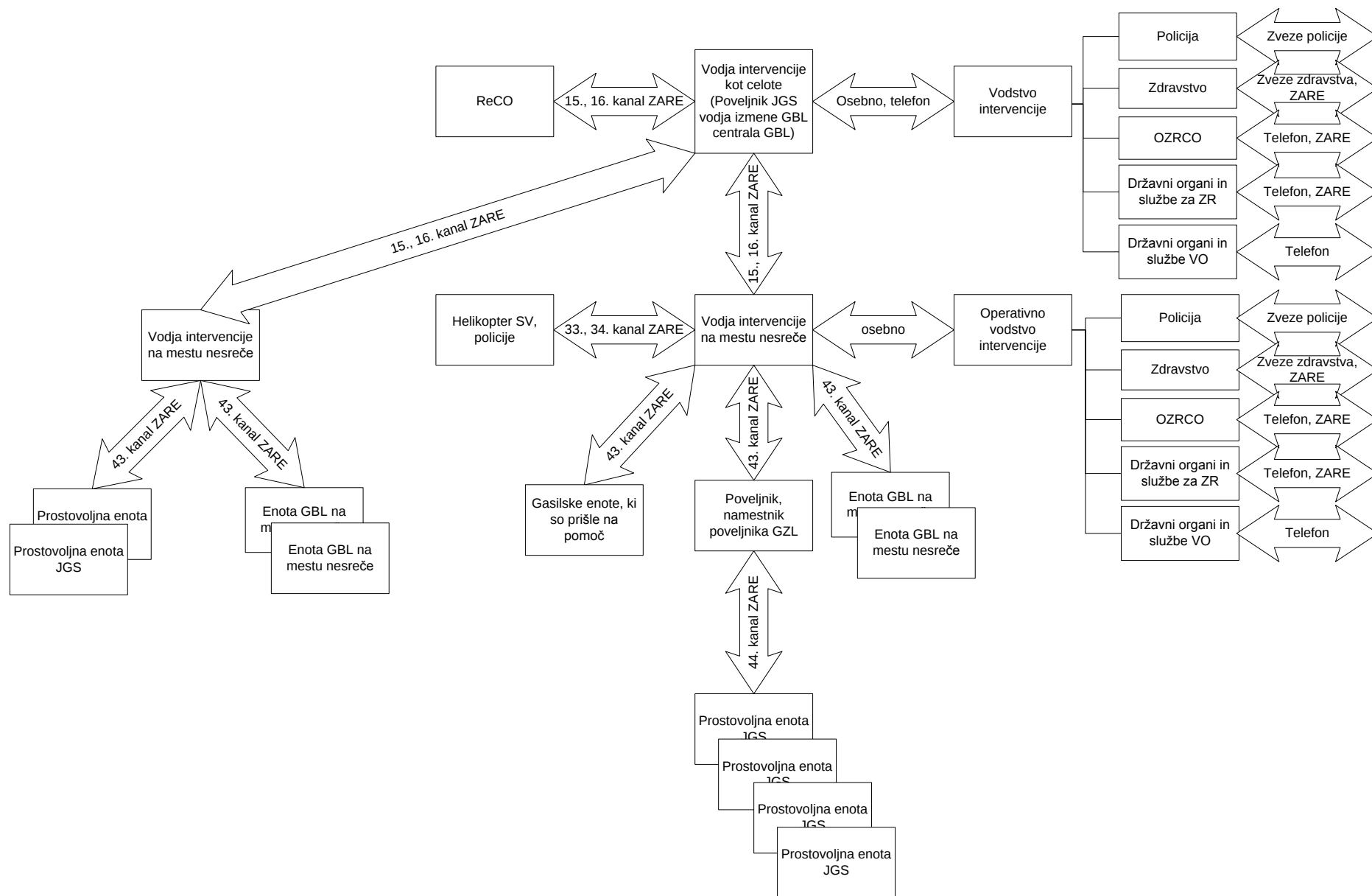
Izjemoma, na podlagi zaprosila vodje intervencije na mestu nesreče, vodje intervencije kot celote ali OZRCO, ReCO dodeli uporabnikom druge kanale.

Radijska imena uporabnikov za uporabo v sistemu ZARE:

ReCO	center
GBL	centrala
enote GBL	odprto poimenovanje
prostovoljne enote JGS	Prostovoljne gasilske enote za svoje radijsko ime praviloma uporabljajo ime svojega prostovoljnega gasilskega društva. V primeru, da mora sporočilo prostovoljne gasilske enote slišati tako GBL kot ReCO, uporabi klicatelj imeni obeh, (npr.: »centrala in center Ljubljana, kliče _« (navedi ime prostovoljnega gasilskega društva), »sporočam, _« (navedi besedilo sporočila), »potrdi sprejem«). Prostovoljne gasilske enote uporabljajo tudi Radijski imenik GZL, ki je priloga Operativnem gasilskem načrtu JGS MOL
OZRCO	odprto poimenovanje
Ostali	odprto poimenovanje - poimenovanje po imenih organizacij in funkcijah, po potrebi tudi po osebnih imenih

Glede na razmere in potrebe se uporablja tudi druge vrste sredstev za komuniciranje:

- javno telefonsko omrežje (stacionarno in mobilno),
- informacijsko-komunikacijsko omrežje internet,
- kurirske zveze (oblikuje vodja intervencije na mestu nesreče, vodja intervencije kot celote oz. OZRCO ad hoc glede na potrebe)

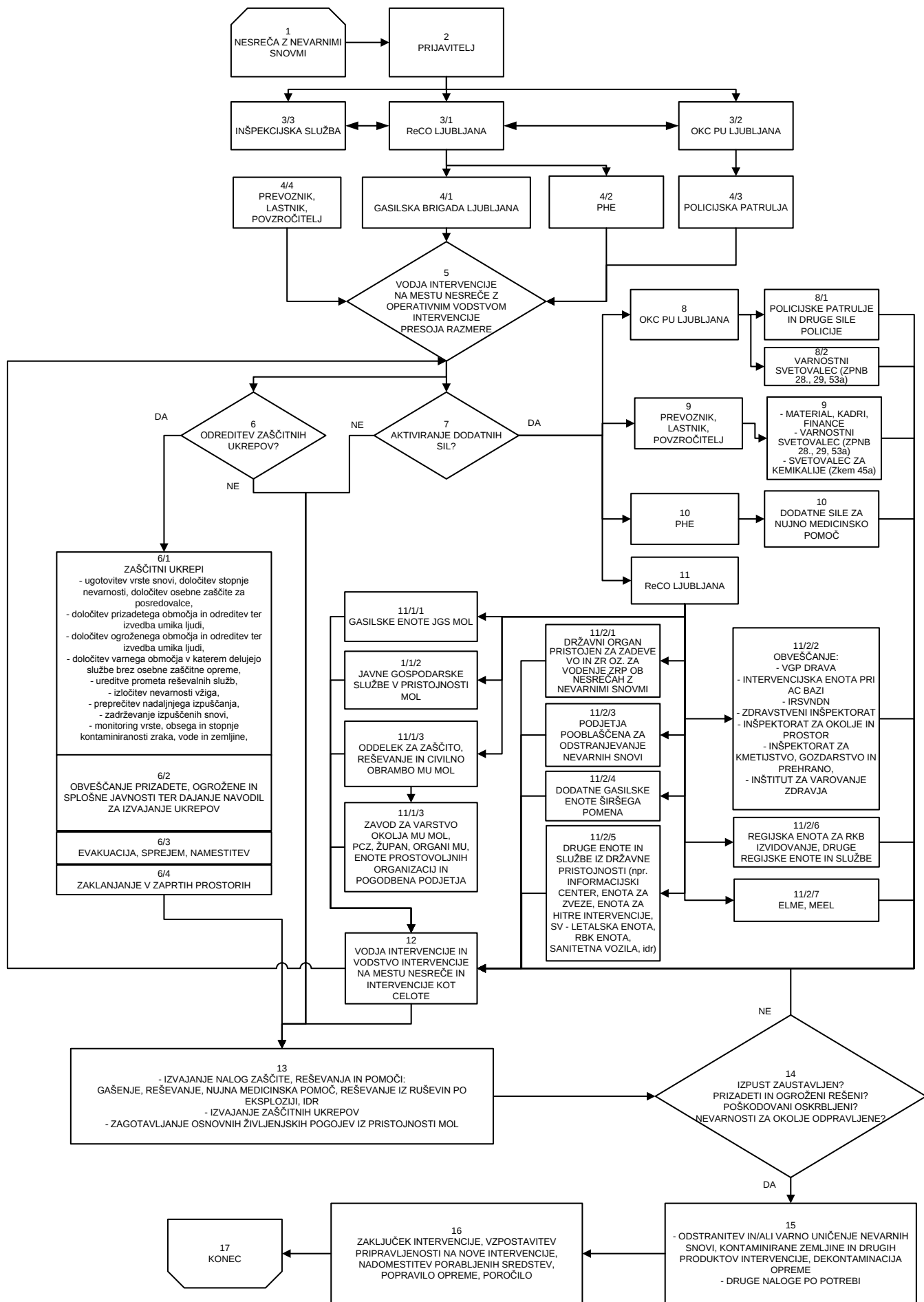

Slika organizacije zvez ob večji nesreči in dodatnem hkratnem manjšem požaru

8. Ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči

8.1 Zaščitni ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči, nosilci posameznih nalog in način njihove izvedbe ter potek zaščitno-reševalnih dejavnosti⁵⁷

⁵⁷ 8. točka 9. člena Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
1	Nesreča z nevarnimi snovmi	Lastnik, prevoznik, povzročitelj ukrepa v skladu s predpisi.	Lastnik, prevoznik, povzročitelj	Glej 3.2, 1. raven
2	Prijavitelj	Obveznost prijave nesreče in osnovnega ukrepanja opredeljujejo 70. člen ZV, 11., 21 člen ZPNB, 27. člen ZVO, 4., 16. člen ZVNDN, 45. člen ZVPoz.	Lastnik, prevoznik, povzročitelj	
3/1	ReCO Ljubljana	Sprejem in obdelava prijave; obveščanje OKC; glede na prijavo tudi PHE.	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni
3/2	OKC PU Ljubljana	Sprejem in obdelava prijave; obveščanje ReCO	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni
3/3	Inšpekcijska služba	Sprejem in obdelava prijave; obveščanje ReCO	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni
4/1	Gasilska brigada Ljubljana	Sprejem prijave od ReCO (ali iz drugega vira; v tem primeru obvesti ReCO) in obdelava prijave. Aktiviranje ustrezne enote GBL. O aktiviranju odloči oseba, ki izvaja funkcijo vodje izmene GBL.		
4/2	PHE	Sprejem prijave od ReCO (ali iz drugega vira; v tem primeru obvesti ReCO) in obdelava prijave. ReCO o nesreči obvešča PHE prek RP UKCL, kadar je iz prijav nesreče razvidno, da bi utegnila biti potrebna nujna medicinska pomoč za udeležence nesreče ali za intervencijske službe. RP UKCL v sodelovanju s SNMP ZDL odloči o aktiviranju ustrezne/ih enote oz. po potrebi Načrta zaščite in reševanja ob masovni nesreči.	ReCO PHE	Po potrebi uporaba Načrta zaščite in reševanja ob masovni nesreči
4/3	Policijska patrulja	OKC PUL napoti ustrezno število policijskih patrulj glede na prijave nesreče.	OKC PUL	
4/4	Prevoznik, lastnik, povzročitelj	Lastnik/prevoznik/povzročitelj ukrepa v skladu s predpisi (glej poglavje 3.2, 1. raven) in se javi vodji intervencije na mestu nesreče oziroma ga poišče	Lastnik, prevoznik,	Glej 3.2, 1. raven

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
		policija in ga usmeri k vodji intervencije. Lastnik in prevoznik zagotovita sodelovanje svojega varnostnega svetovalca, svetovalca za kemikalije (45.a člen ZKem), varnostnega svetovalca (28., 29. člen ZPNB), odgovorne osebe za varnost in zdravje pri delu, varstvo okolja, požarno varnost in drugih strokovnjakov po potrebi ter materialna in finančna sredstva za izvajanje ukrepanja. Policija zagotovi obveščanje varnostnega svetovalca prevoznika, če tega ne zagotovi prevoznik nevarnega blaga sam (1. odstavek 53. a člena ZPNB).	povzročitelj; Policija	
5	Vodja intervencije na mestu nesreče in operativno vodstvo intervencije ⁵⁸ presoja razmere	O izvozu in oceni razmer GBL obvesti ReCO, ki nadalje obvešča organe, organizacije, podjetja in zavode po svojih načrtih in tiste, za katere mu to naloži GBL. Razmere ocenjuje vodja intervencije na mestu nesreče z operativnim vodstvom intervencije. Razmere ocenjuje vse do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje. Vodja intervencije na mestu nesreče je vodja enote GBL na mestu nesreče, razen ob intervenciji v gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji, ki ima svojo poklicno gasilsko enoto. V tem primeru vodi intervencijo poveljnik te enote v skladu s 3. točko 40. člena ZGas. Vodja intervencije na mestu nesreče oblikuje operativno vodstvo intervencije na mestu nesreče iz vodstev sodelujočih organizacij, enot in služb na mestu nesreče. Operativno vodstvo intervencije na mestu nesreče na podlagi 2. odstavka 40. člena ZGas oblikujejo predvsem: – poveljujoči gasilskim enotam	Vodja intervencije; Vodje organizacij, enot in služb na mestu nesreče;	Varnostni list. Baza podatkov o nevarnih snoveh NEVSNOV.

⁵⁸ 2. Odstavek 40. člena ZGas.

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
		– operativni vodja zdravstvene oskrbe, – vodja policijskih enot, – predstavnik lastnika, prevoznika, povzročitelja, – predstavniki morebitnih drugih sodelujočih služb. V morebitni kasnejši fazi pa tudi: – predstavnik državnih organov in služb pristojnih za zadeve ZR – predstavnik državnih organov in služb pristojnih za zadeve VO – predstavnik OZRCO, – predstavniki morebitnih drugih sodelujočih služb, – skupina JGS, ki vodi intervencije na mestu nesreče nudi podporo s sredstvi zvez in organizacijo dela – vozilo za podporo vodenju. V primeru, da je potrebna odstranitev nevarnih snovi in očiščenje zemljišča, vode in objektov vodja enote GBL po zaključitvi ukrepanja iz pristojnosti in zmožnosti GBL, preda vodenje intervencije na mestu nesreče državnemu organu ali službi pristojni za zadeve ZR oziroma organom ali službam varstva okolja, ki jih je ReCO na podlagi obvestila GBL in v skladu s svojimi postopki ter državnimi načrti napotil na mesto nesreče. Glede na obseg in značilnosti nesreče se poveljnik GBL (oz. oseba, ki izvaja funkcijo vodje izmene GBL) lahko odloči o uvedbi dodatnih ravni vodenja intervencije: – operativna raven: vodja intervencije na mestu nesreče in operativno vodstvo intervencije, – taktična raven: vodja in vodstvo intervencije kot celote, ki se praviloma nahaja v prostorih GBL. Način vodenja intervencije in vsakokratno ime vodje intervencije na mestu nesreče in na višji ravni je vodja intervencije dolžan razglasiti vsem		vozilo za podporo vodenju

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
		sodelujočim enotam: – enotam JGS to razglasi prek radijskih zvez – enotam zdravstvene intervencije, policiji, OZRCO in drugim to sporoči prek ReCO in/ali prek predstavnikov teh služb na mestu nesreče.		
6	Odreditev zaščitnih ukrepov?	Vodja intervencije na mestu nesreče (lahko po posvetu z operativnim vodstvom intervencije) odredi izvajanje zaščitnih ukrepov glede na stanje in previden razvoj razmer.		
6/1	zaščitni ukrepi: - ugotovitev vrste snovi, določitev stopnje nevarnosti, določitev osebne zaščite za posredovalce, - določitev prizadetega območja in odreditev ter izvedba umika ljudi,	GBL izvede ugotavljanje za katero snov gre do te mere, da lahko določi obseg prizadetega, ogroženega in zaščitnega območja in izvede ukrepanje iz svoje pristojnosti. Kadar pri identifikaciji potrebuje pomoč, jo zahteva od ReCO (ELME, MEEL in ekipe za RKB izvidovanje) in/ali od lastnika/prevoznika (varnostni svetovalec, svetovalec za kemikalije) oz. od Policije (varnostni svetovalec podjetja). Prizadeto območje določi GBL. Vstop je dovoljen ustrezno zaščitnem osebju intervencijskih služb in podjetja. Izvede se umik ljudi ali pa se odredi zaklanjanje v zaprti prostorih. Vodja intervencije na mestu nesreče zlasti oceni ali preti oz. utegne ljudem groziti nevarnost in ali mora zaradi tega odrediti umik ljudi iz prizadetih in/ali ogroženih objektov in območij. To pristojnost mu daje 41. člen ZGas in 85. člen ZVNDN. Vodja intervencije na mestu nesreče umik lahko izvede s silami GBL, lahko da (v skladu s 83. členom ZVNDN) usmeritev policiji (na mestu nesreče ali prek ReCO) da izvede to njegovo odločitev, lahko pa obvesti policijo, da je mogoče pričakovati, da bo na določenem območju ali v določenem objektu prišlo do ogrožanja življenja ali osebne varnosti ljudi ali do ogrožanja premoženja večje vrednosti oz. je do tega že prišlo, ali da je potrebno zagotoviti varnost določenih oseb ali objektov in poda priporočilo policiji, da naj v skladu z 39. členom ZPol izprazni to območje ali objekt, prepove dostop, ga pregleda	Vodja intervencije na mestu nesreče, GBL, lastnik/prevoznik, Policija Vodja intervencije, GBL	Varnostni list. Baza podatkov o nevarnih snoveh NEVSNOV.

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
		in omeji gibanje v njegovi neposredni bližini. Za vzpostavitev stika z ljudmi se uporabi hišne zvonce, trkanje na vrata, zvočne znake na vozilih, govorne naprave na vozilih idr. V primeru potrebe po umiku ljudi, vodja intervencije na mestu nesreče poskrbi, da se prek govornih naprav daje ljudem navodila za ravnanje. O ukaznem umiku ljudi GBL prek ReCO obvesti OZRCO.		
	- določitev ogroženega območja in odreditev ter izvedba umika ljudi,	Ogroženo območje določi GBL. Vstop na ogroženo območje se praviloma fizično omeji. Vstop/izstop nadzoruje GBL. GBL nadzoruje širjenje nevarnosti na to območje. Po potrebi se izvede umik ljudi iz tega območja ali zaklanjanje v zaprtih prostorih.	Vodja intervencije, GBL, Policija	Dopis MOL o načinu obveščanja pristojnih organov MOL
	- določitev prehodnega območja	Po potrebi GBL določi prehodno območje in na njem vzpostavi nujno dekontaminacijo za reševalce in njihovo opremo ter za ljudi, udeležene v nesreči. Za slednje nujna dekontaminacija obsega slačenje oblačil do spodnjega perila, spiranje nepokritih delov telesa s požarno vodo.	Vodja intervencije, GBL, Policija	
	- določitev varnega območja v katerem delujejo službe brez osebne zaščitne opreme,	Vstop varno območje se praviloma fizično omeji in nadzoruje, kar izvaja Policija. Na tem območju se po potrebi oblikuje mesto vodstva intervencije, območje zdravstvene oskrbe, območje čakanja enot, območje počitka enot. Po potrebi se izvede umik ljudi iz tega območja ali omeji gibanje. Glej: – Guidelines for mass casualty decontamination durring a terrorist chemical agent accident – Hazardous materials emergency response teams standard operating guideline		
	- ureditve prometa reševalnih služb,	Vzpostavi se praviloma krožen oz. enosmeren promet reševalnih služb.	Policija	

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
	- izločitev nevarnosti vžiga, - preprečitev nadaljnega izpuščanja, - zadrževanje izpuščenih snovi, - monitoring vrste, obsega in stopnje kontaminiranosti zraka, vode in zemljine,	Potrebo po izvajanju monitoringa v prvi fazi oceni vodja intervencije in zahtevo poda na ReCO. Potrebo po monitoringu lahko v kasnejših fazah reševanja poda na ReCO tudi OZRCO. Monitoring izvajajo organi in službe pristojni za zadeve ZR in VO.	Vodja intervencije, GBL, lastnik/prevoznik Pristojni državni organi in službe za zadeve ZR in VO	Postopki in dokumenti državne ravni
6/2	Obveščanje prizadete, ogrožene in splošne javnosti ter dajanje navodil za izvajanje ukrepov	Vodji intervencije na mestu nesreče in osebi, ki izvaja funkcijo vodje izmene v GBL je s tem načrtom dano pooblastilo, da lahko v nujnih primerih, ko so ogrožena človeška življenja, naložijo ReCO, da proži sirene iz sistema javnega alarmiranja na določenem območju ali da GBL izjemoma sama proži ustrezne sirene iz GBL. Po uporabi sirene mora oseba, ki je odredila proženje siren, prek ReCO obvestiti javnost o razlogu za proženje in če je to potrebno dati ustrezna navodila za ravnanje v skladu z 12. členom Uredbe o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja.	Vodja intervencije	Karta siren v sistemu javnega alarmiranja
6/3	evakuacija, sprejem in namestitvev	Evakuacijo, sprejem in namestitev organizira OZRCO in pri tem za prevoz uporabi LPP, za sprejem in namestitev prostovoljne gasilske enote JGS MOL, ljudi pa namesti v veliki sejni sobi poslovne stavbe MU MOL na Linhartovi cesti 13 ali drugem primernem prostoru. Oskrbo ljudi s hrano in pijačo izvede s pogodbenim podjetjem. Opremo za namestitev (postelje,	OZRCO	Baza podatkov o ZRP MOL Seznam OZRCO in drugi Pregled celotnega

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
		odeje) OZRCO zagotovi iz skladišča OZRCO v Rojah, za manjše število ljudi pa je oprema na voljo v skladišču na Linhartovi cesti 13.		fonda zaščitne in reševalne opreme in drugih sredstev za zaščito, reševanje in pomoč OZRCO 1 in 2 in RAKI http://www.raki.si
6/4	Zaklanjanje v zaprtih prostorih	Kadar vodja intervencije na mestu nesreče ali vodja intervencije kot celote oceni, da preti oz. utegne ljudem groziti nevarnost, odredi umik ljudi iz ogroženih objektov in območij ali zaklanjanje v zaprtih prostorih ter o tem obvesti prebivalce in jim da navodila za ravnanje. Ukrep obsega zadrževanje v zaprtih prostorih, izključitev prezračevalnih in podobnih naprav, ki pospešujejo izmenjavo zraka v objektih, zapiranje oken, vrat in drugih odprtih na območju dimnega oblaka ali oblaka plina do njegove razredčitve. Glej: Shelter-in-Place	Vodja intervencije	Poglavje 5.2.
7	aktiviranje dodatnih sil?			
8	OKC PU Ljubljana		Policija	
8/1	Policijske patrulje in druge sile policije		Policija	
8/2	Varnostni svetovalec	Če podjetje ne zagotovi sodelovanje svojega varnostnega svetovalca, le-tega o nesreči obvesti Policija (28., 29., 53.a člen ZPNB). Če se varnostni svetovalec ne odzove lahko vodja intervencije lahko odredi obvezno sodelovanje varnostnega svetovalca (in drugih državljanov pri reševanju v skladu z njihovimi sposobnostmi in sredstvi, ki so primerna za reševanje) v skladu z 85. členom ZVNDN ter 4. in 41. člen Zgas in v skladu s 83. členom ZVNDN zaprosi Policijo za njegovo privedbo.	Policija, prevoznik	
9	Prevoznik, lastnik, povzročitelj	Izvede aktivnosti opisane v točki 4/4, če jih ni izvedel že prej		

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
10	PHE	GBL odloči o nujnosti aktiviranja PHE zaradi zagotavljanja NMP za pripadnike intervencijskih služb in aktivira PHE prek ReCO ali sama neposredno. GBL o morebitnih poškodovanih na mestu nesreča obvesti ReCO, ki o tem obvesti PHE.		
11	ReCO Ljubljana	ReCO obvešča dežurne službe javnih podjetij iz državne pristojnosti v skladu s svojimi postopki. ReCO obvešča dežurne službe javnih podjetij iz pristojnosti MOL glede na značilnosti nesreče, ki jih je mogoče razbrati iz prijave dogodka in iz poročila GBL. Obveščanje lahko od ReCO zahteva tudi GBL v skladu z odločitvijo osebe, ki izvaja funkcijo vodje izmene v GBL. Obveščanje lahko od ReCO zahteva tudi OZRCO.	ReCO	Seznam OZRCO in drugi. Karta vodovarstvenih območij MOL 1, 2, 3 in UrbInfo https://urbinfo.ljubljana.si Karta vzdrževalcev cest MOL
11/1/1	Gasilske enote JGS MOL	S tem načrtom je osebi, ki izvaja funkcijo vodje izmene GBL dano pooblastilo, da odloči o aktiviranju enot JGS MOL za izvajanje nalog iz pristojnosti MOL in države ob nesrečah z nevarnimi snovmi. Pri odločanju o tem katere enote JGS bo aktiviral in v kakšnem obsegu upošteva: – informacije iz obvestil in poročil o nesreči, – Operativni gasilski načrt JGS MOL, – Navodilo o načinu delovanja gasilskih enot za izvajanje javne gasilske službe v Mestni občini Ljubljana, – stanje pripravljenosti enot JGS razviden iz INDA, – pravila stroke.	GBL	Načrt MOL za ZR ob požarih, Operativni gasilski načrt JGS MOL; Baza podatkov o ZRP MOL INDA Navodilo o načinu delovanja gasilskih enot za izvajanje javne gasilske službe v Mestni občini Ljubljana;

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
		GBL prostovoljne enote JGS aktivira prek ReCO. Čas, ko GBL preda ukaz o aktiviranju na ReCO se beleži v GBL. Po prejemu poziva za aktiviranje poveljnik ali vodja prostovoljne enote JGS: – ReCO in centrali GBL potrdi prejem poziva; – prejme nalogo od GBL. Čas izvoza in prihoda na mesto nesreče za vse aktivirane enote JGS se beleži v GBL, kar so vodje enot dolžni javiti GBL prek radijskih zvez tako, da to sliši tudi ReCO.		
11/1/2	Javne gospodarske službe v pristojnosti MOL	ReCO obvešča dežurne službe javnih podjetij iz pristojnosti MOL glede na značilnosti nesreče, ki jih je mogoče razbrati iz prijave dogodka in iz poročila GBL, predvsem pa VO-KA, kadar gre za nesrečo z nevarnimi snovmi v vodvarstvenem območju v skladu z Uredbo o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja Obveščanje lahko od ReCO zahteva tudi GBL v skladu z odločitvijo osebe, ki izvaja funkcijo vodje izmene v GBL. OZRCO prek predstojnikov posameznih oddelkov MU MOL, ali oseb, ki jih nadomeščajo, po potrebi zagotovi drugo izvajanje storitev javnih služb MOL.		Seznam OZRCO in drugi Karta vodovarstvenih območij MOL 1, 2, 3 in UrbInfo https://urbinfo.ljubljana.si Karta vzdrževalcev cest MOL Mestna občina Ljubljana - načrt dejavnosti
11/1/3	OZRCO	Obvešča se dežurna oseba OZRCO. Obveščanje izvede ReCO. O obveščanju odloči ReCO samostojno ali na podlagi zahteve GBL, policije, PHE. OZRCO je praviloma potrebno obvestiti o vseh dogodkih, pri katerih:	ReCO	Dopis MOL o načinu obveščanja pristojnih organov MOL

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
		– je prišlo do nesreče z nevarnimi snovmi v Butan Plinu, Belinki Perkemija, Petrolu v Zalogu, – je potrebno posredovanje treh ali več enot JGS, – je ali bi utegnil biti potreben umik ljudi iz objekta ali območja, – je prišlo do poškodbe pripadnika katerekoli reševalne službe, – je potrebna evakuacija, sprejem in namestitvev ljudi, – je potrebno zagotavljati osnovne življenjske pogoje, – je potrebno alarmiranje ogroženih ljudi ali je to bilo izvedeno, – v drugih primerih po oceni ReCO in/ali GBL, Policija, PHE. V primeru dvoma, ali je OZRCO treba obvestiti ali ne, se obveščanje izvede. S tem, ko je obvestilo predano OZRCO, se šteje, da je obveščen pristojni organ MOL. Dežurna oseba OZRCO presodi v katerih primerih in kdaj je potrebno obveščanje in aktiviranje ostalih zaposlenih OZRCO ter obveščanje in aktiviranje tudi izvede. Kadar dežurni OZRCO presodi, da je potrebno obveščanje pristojnih v MOL oz. MU MOL, PCZ MOL, Župana, direktorja MU MOL, predstojnika Zavoda za varstvo okolja MOL, predstojnika Oddelka za gospodarske javne službe in promet in predstojnike drugih organov MU MOL po potrebi, praviloma najprej obvesti predstojnika OZRCO ali osebo, ki ga nadomešča. Ta o obveščanju odloči in ga praviloma tudi izvede. Izjemoma, po svoji presoji ali navodilu predstojnika, dežurni sam obvešča pristojne v MU MOL, PCZ in Župana.	Dežurna oseba OZRCO	Seznam OZRCO in drugi Interni imenik MOL na intranetni strani http://intra/

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
		Dežurni OZRCO izvede po svoji presoji vsa neodložljivo potrebna aktiviranja pogodbenih podjetij in enot pogodbenih nevladnih organizacij, organizacij za namestitve in druga podjetja, če je to neodložljivo potrebno za izvajanje nalog in ukrepov iz pristojnosti MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi. Pri tem izvaja ustrezni del pristojnosti oz. posebnih pooblastil vodje intervencije in PCZ ter izda odredbe o aktiviranju. O izvedenih neodložljivo potrebnih aktiviranjih obvesti predstojnika OZRCO ali osebo, ki ga nadomešča in ki po presoji obvešča in pridobiva potrebna soglasja PCZ oz. Župana za izvedbo potrebnih aktivnosti. OZRCO prek predstojnikov posameznih oddelkov MU MOL, ali oseb, ki jih nadomeščajo, po potrebi zagotovi izvajanje storitev javnih služb MOL. Manj nujna aktiviranja se izvedejo s predhodnim soglasjem Župana.		ETIS na CD ali http://tis.telekom.si/ ali tel. št 1188 Imenik podjetij PIRS http://www.pirs.si/ http://www.najdi.si/register/advanced.jsp
11/2/1	Državni organi pristojni za zadeve VO in ZR oz. za vodenje ZRP ob nesrečah z nevarnimi snovmi	Predvidoma so to: PCZ ljubljanske regije Vodja IL URSZR Dežurna oseba IL URSZR Dežurna oseba URSZR ARSO – Izpostava Ljubljana Inšpektor/at pristojen za vode Inšpektor/at pristojen za okolje Zlasti v primeru, da je potrebna odstranitev nevarnih snovi in očiščenje zemljišča, vode, opreme in objektov, vodja enote GBL po zaključitvi ukrepanja iz pristojnosti in zmožnosti GBL, preda vodenje intervencije na mestu nesreče državnemu organu ali službi pristojni za zadeve ZR oziroma organom ali službam varstva okolja, ki jih je ReCO na podlagi obvestila GBL in v skladu s svojimi postopki ter državnimi načrti napotil na mesto	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
		nesreče. Če se ti organi ne odzovejo, vodja enote GBL o tem obvesti ReCO in naloži Policiji varovanje območja ter se vrne na sedež enote. O načinu varovanja območja odloči Policija.		
11/2/2	obveščanje: - VGP Drava - intervencijska enota pri AC bazi - IRSVNDN - zdravstveni inšpektorat - inšpektorat za okolje in prostor - inšpektorat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, - inštitut za varovanje zdravja	Obveščanje izvaja ReCO v skladu z načrti državne ravni.	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni
11/2/3	Podjetja pooblaščenca za odstranjevanje nevarnih snovi	Aktiviranje izvaja ReCO v skladu z načrti državne ravni.	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni
11/2/4	Dodatne gasilske enote širšega pomena	Aktiviranje izvaja ReCO v skladu z načrti državne ravni.	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni
11/2/5	Druge enote in službe iz državne pristojnosti	Aktiviranje izvaja ReCO v skladu z načrti državne ravni.. Te enote in službe so npr. informacijski center, enota za zveze, enota za hitre intervencije, Slovenska vojska – letalska enota, RKB enota, inženirska enota, sanitetna vozila, drugo	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni
11/2/6	regijska enota za RKB izvidovanje in	Aktiviranje izvaja ReCO v skladu z načrti državne ravni..	Državna raven	Postopki in dokumenti državne

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
	druge regijske enote in službe			ravni
11/2/4	ELME, MEEL	Aktiviranje izvaja ReCO v skladu z načrti državne ravni..	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni
12	vodja intervencije in vzpostavitev vodstva intervencije	Glej poglavja 7.2, 7.3, 7.4		Poglavja 7.2, 7.3, 7.4
13	- izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči: zapiranje, zatesnjevanje, izoliranje, zadrževanje, razredčevanje, ad/absorbicija, nevtralizacija, dekontaminacija ljudi, gašenje, reševanje, - prva pomoč, nujna medicinska pomoč – izvajanje zaščitnih ukrepov	Pravila stroke. Nadaljevanje izvajanja nalog iz št. 6. Oseba, ki izvaja funkcijo vodje izmene GBL presodi ali je po požaru potrebno izvajati požarno stražo in jo organizira praviloma z enoto na katere območju delovanja je požar.	Vodja intervencije na mestu nesreče. Vodje enot. GBL	Pravila stroke Operativni gasilski načrt JGS MOL

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
	– zagotavljanje osnovnih življenjskih pogojev iz pristojnosti MOL	Zagotovitev osnovnih pogojev za življenje predvidoma zajema trenutno namestitve s pomočjo avtobusa, obrok hrane in pijače, oblačila in obutev, evakuacija v poslovni objekt MU MOL na Linhartovi cesti 13, ugotovitev ali je s stališča statične varnosti v objekt dovoljeno vstopati, pomoč pri čiščenju požarišča oz. porušitve, zasilna namestitve v zatočišču za brezdomce ali v hotelu nizkega razreda za omejen čas, napotitev na pridobitev zasilne bivalne enote itn. Zagotovitev osnovnih življenjskih pogojev usklajuje OZRCO, izvajajo pa JGS, humanitarne in organizacije s področja socialnega varstva. OZRCO po potrebi napoti na pristojni CSD po finančno pomoč.	OZRCO	Seznam OZRCO in drugi ETIS na CD ali http://tis.telekom.si/ ali tel. št 1188
14	Izpust zaustavljen? Prizadeti in ogroženi rešeni? Poškodovani oskrbljeni? Neposredne nevarnosti za okolje odpravljene?	Razmere ocenjuje vodja intervencije na mestu nesreča in operativno vodstvo intervencije. Razmere ocenjuje vse do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje.		
15	odstranitev in/ali varno uničenje nevarnih snovi, kontaminirane zemljine in drugih produktov intervencije, dekontaminacija osebja in opreme	Izvedejo pooblaščen organizacije, ki jih/jo zagotovi lastnik, prevoznik, povzročitelj oz. jo subsidiarno določi in financira državni organ pristojen za zadeve ZR oz. VO Izvedejo sodelujoče interventne službe in kontaminirane produkte dekontaminacije ter opremo in predmete, ki se ne da kontaminirati predajo v	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
	intervencijskih služb - druge naloge po potrebi	odstranitev in/ali varno uničenje organizaciji, ki jo zagotovi lastnik, prevoznik, povzročitelj oz. jo subsidiarno določi in financira državni organ pristojen za zadeve ZR oz. VO Nadzor nad odstranjevanjem in dekontaminacijo izvaja državni organ pristojen za zadeve ZR oz. VO Prevoze pokojnih, začasno mrtvašnico, večje pokope organizira Žale javno podjetje d.o.o. na podlagi zahteve OZRCO; potrebo po začasni mrtvašnici izrazi Policija. Pietetne prostorske razmere za izvedbo identifikacije in izročanja pokojnikov svojcem organizira Žale javno podjetje d.o.o. na podlagi zahteve OZRCO. O sodelovanju MOL v morebitnih komemoracijah odloča župan MOL. O morebitni finančni pomoči prizadetim odloča župan. O zagotavljanju bivalnih enot za začasno reševanje stanovanjskih potreb odloča v MOL JSS MOL na podlagi vloge prosilcev in obvestila OZRCO o nesreči.		42., 49. člen Zakona o javnih financah, 7. točka 17. člena Zakona o javnem naročanju in drugi procesni in materialni predpisi s področja financ 88., 121. člen Stanovanjskega zakona; postopki Javnega stanovanjskega sklada MOL

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
		Identifikacijo mrtvih organizirajo in izvajajo organi v pristojnosti države. Socialno pomoč organizirajo in izvajajo organi v pristojnosti države, tudi tisto iz Odloka MOL o denarni pomoči. Prizadete k Centrom za socialno delo po potrebi napoti OZRCO. Srednjeročno psihološko pomoč organizirajo in izvajajo organi v pristojnosti države. Humanitarno pomoč izvajajo nevladne humanitarne organizacije, zlasti RKS. Prizadete k njim po potrebi napoti OZRCO. Zavarovanje pristopa v objekt, zavarovanje okolice objekta pred padajočimi predmeti, zasilno in trajno obnovo praviloma zagotovi lastnik oziroma upravljalec objekta.		Mestna občina Ljubljana - načrt dejavnosti Seznam OZRCO in drugi
16	zaključek intervencije, vzpostavitev pripravljenosti na nove intervencije, nadomestitev porabljenih sredstev, popravilo opreme, poročilo zahtevkov za	Ureditev in priprava opreme za nove intervencije izvajajo sodelujoči izvajalci ZRP sami v skladu s svojimi postopki. Poročanje o intervenciji izvajajo gasilske enote, državni organi pristojni za zadeve ZR in po potrebi OZRCO v skladu s Pravilnikom o obveščanju in poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in Navodilom o načinu delovanja gasilskih enot za izvajanje javne gasilske službe v Mestni občini Ljubljana ter Operativnih gasilskim načrtom JGS MOL. To ne velja za policijo in zdravstvo.	Vodja intervencije, Vodje intervencijskih služb	

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
	povrnitev stroškov intervencije lastniku, prevozniku, povzročitelju ali subsidiarno državnemu organu pristojnemu za zadeve ZR oz. VO	Prostovoljne gasilske enote JGS javijo GBL stanje pripravljenosti. Na podlagi zahteve poveljnika GZL izda OZRCO v skladu z 2. odstavkom 36 a člena ZGas potrdilo pripadniku prostovoljne enote JGS o udeležbi na intervenciji. Zahtevke za nadomestilo osebnega dohodka, za pripadnike prostovoljnih enot JGS, za čas prebit na intervenciji, podjetja naslovijo na GZL, ki jih tudi obravnava in izplača. Vse stroške, ki so jih imele s posredovanjem ob nesreči enote JGS zbere GBL. OZRCO zbere druge stroške MOL, ki so nastali v zvezi z ukrepanjem enot in služb iz pristojnosti MOL. Analiza nesreče se izvede na pobudo OZRCO ali poveljnika JGS. Organizira jo poveljnik JGS.		
17	konec			

Pregled zaščitnih ukrepov in nalog ZRP, njihovih nosilcev in izvajalcev, način izvedbe in potek zaščitno-reševalnih dejavnosti

	Zaščitni ukrep oz. naloga ZRP	Odreja/nosilec	Izvajalec	način izvedbe	potek zaščitno-reševalnih dejavnosti
I.	Umik iz ogroženega območja oziroma objekta	Lastnik oziroma uporabniki objekta	Lastnik oziroma uporabniki objekta	V skladu s požarnim redom oziroma požarnim načrtom.	V skladu s požarnim redom oziroma požarnim načrtom.
II.	Umik iz ogroženega območja oziroma objekta	Vodja intervencije na mestu nesreče Policija Vodja intervencije kot celote PCZ	JGS Policija	V prizadetem območju, če JE potrebna uporaba zaščitne opreme, sicer izvede Policija. V ogroženem območju, če NI potrebna uporaba zaščitne opreme, sicer izvede JGS.	Vodja intervencije na mestu nesreče zlasti oceni ali preti oz. utegne ljudem groziti nevarnost in ali mora zaradi tega odrediti umik ljudi iz ogroženih objektov in območij. To pristojnost mu daje 41. člen ZGas in 85. člen ZVNDN. Vodja intervencije na mestu nesreče umik lahko izvede s silami JGS, lahko da (v skladu s 83. členom ZVNDN) usmeritev policiji (na mestu nesreče ali prek ReCO) da izvede to njegovo odločitev, lahko pa obvesti policijo, da je mogoče pričakovati, da bo na določenem območju ali v določenem objektu prišlo do ogrožanja življenja ali osebne varnosti ljudi ali do ogrožanja premoženja večje vrednosti oz. je do tega že prišlo, ali da je potrebno zagotoviti varnosti določenih oseb ali objektov in poda priporočilo policiji, da naj v skladu z 39. členom ZPol izprazni to območje ali objekt, prepove dostop, ga pregleda in omeji gibanje v njegovi neposredni bližini. Za

	Zaščitni ukrep oz. naloga ZRP	Odreja/nosilec	Izvajalec	način izvedbe	potek zaščitno-reševalnih dejavnosti
					vzpostavitev stika z ljudmi se uporabi hišne zvonce, trkanje na vrata, zvočne znake na vozilih, govorne naprave na vozilih idr. V primeru potrebe po umiku ljudi, vodja intervencije na mestu nesreče poskrbi, da se prek govornih naprav daje ljudem navodila za ravnanje.
III.	Pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem na mestu nesreče – hrana, napitek, odeja, zaščita pred vremenom	Dežurni OZRCO PCZ	OZRCO LPP Podjetje za preskrbo s hrano in napitki JGS	Aktiviranje storitev podjetij: LPP za avtobus za zaščito pred vremenom in podjetje za preskrbo s hrano in napitki.	
IV.	Evakuacija	Dežurni OZRCO PCZ	OZRCO LPP JGS	Prevoz do (praviloma) Linhartove ceste 13.	Za evakuacijsko zbirališče se po potrebi določi najbližja primerna postaja LPP.
V.	Začasna nastanitev	Dežurni OZRCO PCZ	OZRCO	Sejna soba Linhartova cesta 13. Hotel nizke kategorije do 5 delovnih dni.	Nastanitev se zagotavlja le, če morajo biti prebivalci evakuirani več kot šest ur ponoči in v primeru zelo slabega vremena (padavine, mraz, vročina). V prvi fazi se prebivalce prepelje v stavbo Mestne občine Ljubljana, Linhartova cesta 13 in se jih namesti v veliko sejno dvorano oziroma njene dele. Nastanitev v hotelu nizke kategorije na stroške MOL se zagotavlja največ za 5 delovnih dni.

	Zaščitni ukrep oz. naloga ZRP	Odreja/nosilec	Izvajalec	način izvedbe	potek zaščitno-reševalnih dejavnosti
VI.	Socialna in humanitarna pomoč	Dežurni OZRCO napoti na ustrezne organe	CSD Rdeči križ	Postopki CSD in RKS.	
VII.	Psihosocialna pomoč	državna raven	Državni informacijski center	Postopki državne ravni.	
VIII.	Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje	Dežurni OZRCO PCZ JSS Vodja intervencije na mestu nesreče Dežurni OZRCO	OZRCO JGS JSS Izvedenec gradbene stroke usposobljen za oceno poškodovanosti in uporabnosti objektov	Ponjave in storitev zasilnega pokrivanja objekta po požaru ali eksploziji. Postopek za ugotavljanje upravičenosti in morebitna dodelitev bivalne enote. Ugotovitev ali je s stališča statične varnosti v objekt dovoljeno vstopati,	
IX.	Kemijska zaščita	Vodja intervencije na mestu nesreča Vodja intervencije kot celote Dežurni OZRCO PCZ	JGS prebivalci	Uporaba ustrezne zaščitne opreme Izogibanje dimnemu, plinskemu, hlapnemu oblaku, razsutim trdnim snovem.	
X.	Zaklanjanje v objektih	Vodja intervencije na mestu nesreča	prebivalci	Ostajanje v zaprtih prostorih, izključitev	

	Zaščitni ukrep oz. naloga ZRP	Odreja/nosilec	Izvajalec	način izvedbe	potek zaščitno-reševalnih dejavnosti
		Vodja intervencije kot celote Dežurni OZRCO PCZ		prezračevalnih in podobnih naprav, ki pospešujejo izmenjavo zraka v objektih, zapiranje oken, vrat in drugih odprtin na območju dimnega oblaka ali oblaka plina.	
XI.	Gašenje	Vodja intervencije na mestu nesreče s pomočjo operativnega vodstva intervencije. Vodja intervencije kot celote s pomočjo vodstva intervencije kot celote.	JGS, gasilske enote, ki pridejo na pomoč	Pravila gasilske stroke	
XII.	Reševanje ob požarih	Vodja intervencije na mestu nesreče s pomočjo operativnega vodstva intervencije. Vodja intervencije kot celote s pomočjo vodstva intervencije kot celote.	JGS, gasilske enote, ki pridejo na pomoč	Pravila gasilske stroke in pravila prve laične pomoči	
XIII.	Izvajanje ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi	Vodja intervencije na mestu nesreča Vodja intervencije kot celote	GBL gasilske enote širšega pomena, ki pridejo na pomoč	Ocena nevarnosti emisij in imisij za reševalce in prebivalce. Predlog za	

	Zaščitni ukrep oz. naloga ZRP	Odreja/nosilec	Izvajalec	način izvedbe	potek zaščitno-reševalnih dejavnosti
		Državna raven	državna raven	dodatni nadzor. Zaustavitev izpuščanja, zaustavitev širjenja, osnovno oz. grobo zbiranje iztečene snovi, ad- in absorbcija, ki jo omogoča oprema GBL. Osnovna dekontaminacija ljudi. Identifikacija, monitoring. Odrejanje ukrepov. Pridobitev organizacij za izvedbo ukrepov. Nadzor nad izvajanjem ukrepov.	
XIV.	Prva pomoč in nujna medicinska pomoč	Vodja intervencije na mestu nesreče Operativni vodja zdravstvene intervencije	JGS PHE	Pravila prve laične pomoči Pravila nujne medicinske pomoči	
XV.	Prva veterinarska pomoč	Državna raven	Lastnik živali Javna veterinarska služba Veterinarsko higienska služba	Pravila veterinarske stroke	
XVI.	Reševanje iz ruševin	Vodja intervencije	JGS	Pravila tehničnega	

	Zaščitni ukrep oz. naloga ZRP	Odreja/nosilec	Izvajalec	način izvedbe	potek zaščitno-reševalnih dejavnosti
	po požaru ali eksploziji	na mestu nesreče Vodja intervencije kot celote OZRCO PCZ	Pogodbena gradbena podjetja	reševanja iz ruševin	
XVII.	Zaščita kulturne dediščine pred požarom in po požaru	Lastniki, uporabniki oziroma upravljalci kulturne dediščine; pristojni organ varstva kulturne dediščine	Po odločitvi lastnika, uporabnika oziroma upravljalca in v skladu s pristojnim državnim organom varstva kulturne dediščine	Pravila stroke	
XVIII.	Drugi ukrepi za odpravo posledic nesreče z nevarnimi snovmi	Opis pripravi državna raven organov pristojnih za zadeve ZR in VO	Opis pripravi državna raven organov pristojnih za zadeve ZR in VO	Opis pripravi državna raven organov pristojnih za zadeve ZR in VO	Opis pripravi državna raven organov pristojnih za zadeve ZR in VO

Priloga: [Vzorec za odredbe PCZ in vodje intervencije po ZGas in ZVNDN](#)

9. Osebna in vzajemna zaščita

Za preprečevanje in blažitev posledic nesreč ter za osebno in vzajemno zaščito v podjetju ali drugi organizaciji je pristojen lastnik, prevoznik, upravljalec; napotki za preprečevanje in blažitev posledic so predvideni v predpisih (s področja prevoza nevarnega blaga, predpisih s področja kemikalij idr.) in niso predmet tega načrta.

Za ublažitev posledic nesreče pri ljudeh se v skladu s tem načrtom izvaja določitev in omejitev prizadetega in ogroženega območja, umik ali zaklanjanje v zaprtih prostorih, zaklanjanje za nosilnimi stenami v objektih in za objekti, po potrebi pa tudi evakuacija in dekontaminacija.

Za blažitev posledic na premoženju vodi intervencije, kadar oceni, da lahko pride do eksplozije, v sklopu opozoril in navodil za ogroženo javnost pozove ljudi, da naj odprejo okna.

Edina učinkovita osebna in vzajemna zaščita za prebivalce je čim manjše in čim krajše izpostavljanje nevarni snovi, kar prebivalci dosežejo z upoštevanjem navodil vodje intervencije.

Splošna navodila za ravnanje v primeru nesreče z nevarnimi snovmi

- Pazite na lastno varnost in ostanite čim dlje od mesta nesreče ter preprečite vaš neposreden stik z nevarno snovjo.
- Preprečite vsa dela, ki bi lahko izzvala vžig (ustavitev motorjev z notranjim izgorevanjem, izklop električne energije, ne kadite, ne uporabljajte odprtega ognja, ne uporabljajte iskrečnega orodja ...)
- Ostanite na tisti strani od koder piha veter.
- Kadar veter nese nevarno snov (plini, pare, prah, produkti gorenja, tekočina) PROTI VAM, se s kraja nesreče se umaknite bočno – pravokotno – na smer vetra.
- Kadar veter nese nevarno snov (plini, pare, prah, produkti gorenja, tekočina) STRAN OD VAS, se s kraja nesreče se umaknite proti vetru.
- Zavarujte pometnice, da vozniki in pešci ne bodo peljali na mesto nesreče.
- Pokličite center za obveščanje – telefonska številka 112 in ga obvestite o nesreči.
- Za zaščito pred snovmi, ki so prisotne v dimu (saje in drugimi imisijami), ki nastane ob požaru nevarnih snovi:
 - Zadrževanje v zaprtih prostorih – ne se izpostavljati dimu. Prekrivanje vrtov, teras idr.
 - Zapiranje oken.
 - Izključevanje prezračevalnih naprav in prekrivanje njihovih zunanjih enot.
 - Pobрати perilo, ki se suši zunaj.
 - Ne uporabljati zelenjave in drugih vrtnin, ki so bile izpostavljene dimu in drugim imisijam, dokler pristojni organi Ministrstva za okolje in Ministrstva za zdravje ne ugotovijo in objavijo, da je uporaba varna.

Navodila Butan Plina uporabnikom UNP

Da boste udobje, ki ga v vašem domu ponuja UNP, lahko povsem brezskrbno uživali, vam priporočamo da:

- Vsakršne, tudi najmanjše posege (instalacija, popravila, spremembe ipd.) na vaših plinskih trošilih, celotni plinski (notranji in zunanji) napeljavi ali plinohramu vedno prepustite posebej usposobljenim, pooblaščenim izvajalcem.
- Skrbno shranite vso dokumentacijo o posegih, ki so bili izvedeni na vaših trošilih, napeljavi ali plinohramu.
- Pri morebitnih zemeljskih delih na vrtu pazite, da napeljave ali plinohrama ne premaknete oziroma poškodujete; če ste v kakršnihkoli dvomih, čim prej pokličite pooblaščenega izvajalca ali podjetje BUTAN PLIN, da preveri, če vaše naprave brezhibno delujejo.

Če zavonjate plin:

- ugasnite plamen
- odprite vsa okna in vrata
- zaprite pipo na merilni progi ali glavno požarno pipo
- ne uporabljajte vtikačev in telefona
- preprečite uporabo električnih zvoncev
- ne kadite
- luči lahko prižgete šele tedaj, ko vonja po plinu ne zaznate več
- čim prej pokličite pooblaščenega izvajalca ali svojega distributerja

(Vir: <http://www.butanplin.si/stran.asp?m=313>, dostop 2006)

Napotki in ukrepi za preprečitev in blažitev posledic izpusta na ljudi v okolici podjetja Butan Plin

- Prekinite proizvodnjo/ delo.
- Izklopite električno napajanje (glavno stikalo).
- Pokrijte talne odprtine.
- Umaknite se iz nevarnega območja.
- Ne vstopajte v nevarno območje.
- Ne približujte se oblaku plina.
- Pokrijte odkrite dele telesa.
- Ne uporabljajte odprtega ognja.
- Ne vžigajte avtomobila ali drugih motorjev z notranjim izgorevanjem.
- Ne uporabljajte virov vžiga, ki lahko povzročijo eksplozijo.
- Odmaknite se od kanalizacijskih pokrovov/odprtín.
- Pojdite v višja nadstropja stavb.
- Poiščite zaklon za trdno steno.
- Izogibajte se lahkim konstrukcijam in bližini oken.

Napotki za preprečitev in blažitev posledic izpusta na ljudi in imovino v širši okolici podjetja

- Ne hodite v bližino mesta intervencije.
- Odprite okna.
- Poiščite zaklon za trdno steno.
- Izogibajte se lahkim konstrukcijam in bližini oken.
- Pokrijte odkrite dele telesa.
- Spremljajte obvestila in se ravnajte po navodilih.

(Vir: http://www.butanplin.si/slike/INFORMACIJA_ZA_JAVNOST_O_VARNOSTNIH_UK_REPIH.pdf, dostop 2006)

V primeru izpusta zemeljskega plina

- Takoj odprite vrata in okna, da se prostor dobro prezrači.
- Zaprite obstoječe zaporne elemente pri plinomeru ali glavni zaporni element.
- Takoj ugasnite vse plamene.
- Ne prižigajte luči, vžigalic in vžigalnikov.
- Ne prižgite cigarete.
- Ne uporabljajte električnih naprav, stikal, vtičnic, zvoncev in telefonov.
- Izključite električno energijo.
- Opozorite druge stanovalce in zapustite zgradbo.
- Po telefonu zunaj objekta obvestite dežurno službo distributerja plina

(Vir: <http://www.plinarna-maribor.si/index.php?key=svetujemo>, dostop 2006)

Če ste udeleženi ali naletite na prometno nesrečo, v kateri so prisotne tudi nevarne snovi smiselno upoštevajte tudi splošna navodila Policije za ravnanje v prometnih nesrečah:

- svoje vozilo ustavite;
- kraj prometne nesreče glede na okoliščine prometne nesreče ustrezno zavarujete in označite z varnostnim trikotnikom, v nočnem času uporabite ob varnostnem trikotniku tudi rumeno utripajočo luč ali drug primeren način osvetlitve;
- ob vsaki zaustavitvi na vozišču ali ob njem (ko lahko predstavljate nevarnost drugim udeležencem v prometu) prižgite varnostne utripalke ter vozilo nato ustrezno označite in zavarujete;
- ob zavarovanju kraja prometne nesreče ali vozila v okvari, je potrebno upoštevati predvsem specifičnost kraja, kjer se je prometna nesreča zgodila in posebnosti nesreče. Na avtocestah in hitrih cestah, kjer ob desnem robu vozišča poteka odstavni pas, vozilo odstranite na odstavni pas in ga označite na primerni razdalji z varnostnim trikotnikom in prižganimi varnostnimi utripalkami, odvisno od poteka ceste. V vsakem primeru vam svetujemo, da vozilo odstranite na primerno mesto (na primer počivališče) ter tam počakate na pomoč (obvestite vlečno službo, mehanično delavnico, ipd.)
- če ste udeleženi v prometni nesreči na avtocesti, iz vozila ne izstopajte brezglavo, prepričajte se v kakšnem položaju je vozilo, kje se nahajate, kakšna je frekvenca prometa in predvsem, ali je varno izstopiti iz vozila. Ob izstopu iz vozila ne hodite po nepotrebnem okoli vozila in ne ocenjujte nastale škode, temveč poskrbite predvsem za lastno varnost, varnost ostalih udeležencev v prometni nesreči in opozarjajte prihajajoče voznike na nastalo situacijo. Kraj prometne nesreče nato ustrezno zavarujte na primerni razdalji, nekdo od udeležencev, naj prihajajoča vozila opozarja na nevarnost in čimprej obvesti policijsko postajo, ki bo poskrbela za ustrezno zavarovanje. V primeru, da v prometni nesreči hujših posledic ni bilo (telesne poškodbe), vozilo čimprej odstranite z vozišča na odstavni pas oziroma k desnemu robu vozišča. Če se je vozilo ustavilo na viaduktu, se pred naštetim tudi prepričajte, kam boste iz vozila izstopili (ne preskakujte varovalnih ograj ipd.). Ob prometni nesreči v predoru vozilo zapustite v smeri najbližjega izhoda in medtem ostale udeležence opozarjajte na nastalo nevarnost. Na vozilu ne ugašajte luči, če delujejo.

Kraj prometne nesreče v takšnih primerih označite pred predorom, na dobro vidnem mestu in o prometni nesreči čimprej obvestite policijsko enoto;

- na kraju prometne nesreče nudite osnovno prvo pomoč poškodovanim, če ste za to ustrezno usposobljeni;
- prometni nesreči obvestite najbližjega policista ali policijsko postajo ali koga drugega, ki lahko obvesti policijsko postajo;
- če ni nujno, ne zapuščajte kraja prometne nesreče (razen v primeru nujenja pomoči poškodovanim - prevoz v bolnišnico, obveščanja policijske postaje, ipd); če ste kraj prometne nesreče zapustili zaradi navedenih razlogov, se čimprej vrnite na kraj prometne nesreče;
- če ste očividec prometne nesreče, počakajte na kraju prometne nesreče in policistom in udeležencem nudite potrebne informacije;
- kraja prometne nesreče praviloma ne spreminjajte, razen v primerih, ko je to potrebno zaradi reševanja udeležencev v prometni nesreči ali preprečitve ogrožanja ostalih udeležencev v prometu;
- do konca oglada udeleženci v prometni nesreči ne smete uživati alkoholnih pijač, mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo sposobnost za udeležbo v prometu.

(Vir: http://www.policija.si/si/szj/szj_prikaz_det.php?id=733, dostop 2006)

Sajast dim

- površine, ki jih je težko očistiti, pokrijte s polivinilom ali vrtnarsko kopreno (vrtnine)
- če sušite perilo na prostem, ga pospravite
- izključite klimatsko napravo in pokrijte zunanjo enoto
- zaprite okna in vrata
- izključite prezračevalne naprave, ki sesajo zrak v prostor
- ostanite v zaprtem prostoru in upoštevajte navodila

Prašni delci v atmosferi zaradi nesreče z nevarnimi snovmi

- ravnaj enako kot pri sajastem dimu

Dim požara

- glej ukrepanje ob zastrupitvi z ogljikovim monoksidom

Uporaba naprav, ki ob izgorevanju goriva porabljajo zrak iz prostora

- namestite javljalnik ogljikovega monoksida
- ob sprožitvi alarma prezračite prostor

če sami občutite znake zastrupitve z ogljikovim monoksidom

- odprite okna in vrata, zapustite prostor, poiščite zdravniško pomoč

če posumite, da je pri drugih osebah prišlo do nezvesti zaradi zastrupitve z ogljikovim monoksidom (peč v sobi, uporaba motorjev z notranjim izgorevanjem v zaprtem prostoru, delo v vodnjaku, greznici itn.)

- takoj se umaknite iz prostora in pokličite pomoč

10. Razlaga pojmov in okrajšav

Pojmi

[Seznam pojmov in njihova razlaga](#)

Kratice, skrajšana imena in organizacije

[Seznam kratic, skrajšanih imen in organizacij s povezavami na njihove domače strani](#)

Okrajšave in simboli

[Seznam okrajšav in simbolov](#)

11 Dodatki in priloge

11.1 Dodatki

Seznam dodatkov in povezave do njih 1 in 2
--

11.2 Priloga: Zbirke podatkov, potrebnih za izvajanje Načrta MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi in druge priloge načrta

11.2.1 Seznam zbirk podatkov in drugih prilog ter povezave do njih:

Seznam zbirk podatkov in drugih prilog ter povezave do njih

11.2.2 Seznam drugih načrtov, ki se uporabljajo v povezavi z Načrtom MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi:

Seznam in povezave do drugih načrtov MOL za ZR
--

11.2.3 Seznam in povezave do predpisov:

Seznam in povezave do predpisov
